

2020 NR 1-2 (102-103)

STYCZEŃ-CZERWIEC

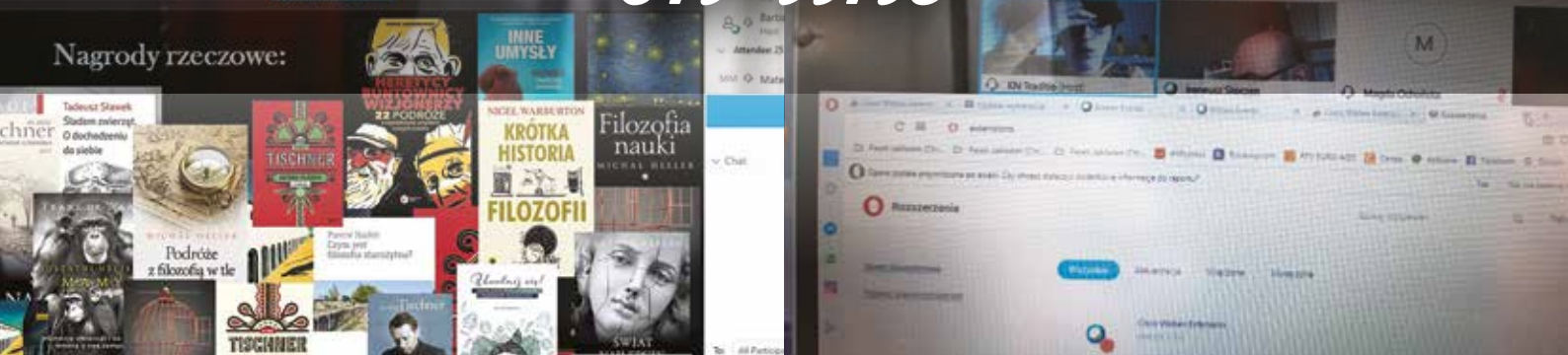
VITA ACADEMICA

Biuletyn informacyjny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ISSN 1842-2244

*100. rocznica urodzin
św. Jana Pawła II
on-line*

W numerze

Z życia uczelni

Wydarzyło się	3
100. rocznica urodzin św. Jana Pawła II	5
Uroczyste rozpoczęcie procesów beatyfikacyjnych Emilii i Karola Wojtyłów w Wadowicach	10
100. rocznica urodzin Jana Pawła II. Msza św. otwierająca ogólnopolskie obchody z udziałem UPJPII	12
Promocje akademickie w 623. rocznicę powołania Wydziału Teologicznego w Akademii Krakowskiej	14
„Bez geniuszu Papieża i jego wsparcia z góry nie byłoby tego filmu” W Krakowie odbył się premierowy pokaz <i>Lubię patrzeć, jak wschodzi słońce</i>	18
Ks. dr hab. Robert Tyrąła, prof. UPJPII nowym rektorem UPJPII Wybrano także prorektorów	20
Ks. prof. dr hab. Wojciech Żyzak modlił się na Jasnej Górze w intencji nowych władz UPJPII	22
Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności na prywatnej audycji u papieża Franciszka	23
Uroczystości ku czci św. Królowej Jadwigi współorganizowane przez UPJPII	25
Dziedzictwo muzyki polskiej w otwartym dostępie – digitalizacja zbiorów Krakowskiej Kapituły Katedralnej	27
Wyjątkowe posiedzenie sprawozdawcze Rady Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII	30
Finał akcji #CorCordi	32
Uniwersytet Papieski Uczelnia bez barier	34
Spotkanie dotyczące strategii na rzecz osób niepełnosprawnych	36
Ogólnopolskie spotkanie kierowników jednostek uniwersyteckich kształcących w zakresie dziennikarstwa i komunikacji społecznej	36
Gra o karierę – Biura Karier dla Ciebie, działalność Biura Karier UPJPII	37
Czwarte zajęcia projektu edukacyjnego „Uniwersytet Młodego Odkrywcy – Historia ma przyszłość”	38
Piąte zajęcia projektu edukacyjnego „Uniwersytet Młodego Odkrywcy – Historia ma przyszłość”	40
Finał VII Interdyscyplinarnych Warsztatów Filozoficznych dla Młodzieży	42
Wystawa <i>Wobec świętości. Medalierskie rozmowy z Janem Pawłem II</i> zorganizowana w Żywcu przy współudziale UPJPII	44

Konferencje

Rezultaty konferencji <i>Solidarność: od godności człowieka do ponadnarodowej współpracy</i> , Gdańsk	45
<i>Jasnogórska Matka Kościoła</i> – ogólnopolskie sympozjum naukowe	46
Międzynarodowe sympozjum naukowe <i>Kościół i misja</i> , Rzym	49
<i>Jan Paweł II. Kultura i Wyzucie Medialne. Podłże 2019</i>	52
Międzynarodowe Sympozjum Naukowe 2019: <i>Myrrha Lot-Borodine 1882–1957</i> ...	55
Ogólnopolska konferencja naukowa <i>Człowiek w relacji do... autorytetu</i> w formie e-konferencji!	56

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Redakcja
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 25
tel. 12 421 68 48, wew. 626; faks 12 422 86 26
e-mail: marta.mastylo@upjp2.edu.pl

Redaktor naczelna
Marta Mastyło

Redakcja językowa
Katarzyna Kastelik

Opracowanie graficzne
Justyna Kastelik

Zdjęcie na okładce
Archidiecezja Krakowska

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych
oraz zastrzega sobie prawo do skrótów
i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto 30 września 2020
Nakład 700 egz., ISSN 1842-2244

Wydawca: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydawnictwo Naukowe

Goście i partnerzy UPJPII

GAME – Innowacyjny projekt na rzecz edukacji szkolnej koordynowany przez UPJPII	58
Współpraca IDiKS w projektach naukowych Grupy Wyszehradzkiej	59
Współpraca z I LO w Żywcu	59
Uczniowie klasy II d II LO w Nowym Targu na zajęciach w IDiKS UPJPII	60
Ks. Wojciech Kościelniak – Misjonarz Miłosierdzia w Kiabakari w Tanzanii odwiedził UPJPII	61

Erasmus+

UPJPII w projekcie EDUPRIS	63
----------------------------------	----

Studenci

Laury Studentów UPJPII rozdane!	64
Obrady Porozumienia Samorządów Studentów Uczelni Krakowskich na UPJPII ...	66
Studenci UPJPII niosą radość najmłodszym! Pragnąc pomagać, nagrali dla dzieci audiobooki	66
UPJPII w social mediach. Konkurs! Wyniki!	68
Pro memoria – Kamil Cierniak	69
<i>Kolorowanie świata</i> , czyli o wernisżu wystawy Teresy Wallis-Joniak	71

Sukcesy

Dr hab. Małgorzata Duda, prof. UPJPII ponownie powołana do Rady ds. Polityki Senioralnej na kadencję 2020–2024	73
Profesorowie UPJPII w Komitecie Nauk Teologicznych PAN	73
Nagroda ministra dla ks. prof. dr. hab. Józefa Mareckiego, nauczyciela akademickiego UPJPII	73
Medal „W służbie Bogu i Ojczyźnie” dla ks. dr. hab. Michała Bednarza	74
Studenci UPJPII zajęli II miejsce w X Jubileuszowym Konkursie Prawa Kanonicznego	75
Łukasz Rzepka, pracownik UPJPII, nominowany do nagrody Krakowskiego Ambasadora Wielokulturowości A.D. 2019	75

Uniwersytet Trzeciego Wieku

Pielgrzymka studentów UTW do Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w Czernej, fabryki ozdób szklanych w Bęble oraz opactwa oo. Benedyktynów w Tyńcu	77
Zapowiedź wywiadu z Pielgrzymka studentów UTW szlakiem maryjnym i śladami św. Jana Pawła II – „Nowa Częstochowa”	79

RECENZJE

Ks. Robert Nęcek, Rafał Kowalski, <i>Rzecznik prasowy w instytucji kościelnej. Teoria i praktyka</i> , Kraków 2019	80
Anita Frankowiak, Agnieszka Guzik, ks. Robert Nęcek, <i>Komunikacja, Media, Przebaczenie. Wzajemne uwarunkowania</i> , Kraków 2020	80
Ks. Robert Nęcek, <i>Piłkarze moich marzeń</i> , Kraków 2020	81
„Osoba i Media” – seria wydawnicza Wydawnictwa Petrus	82

TRADITIO

Słowo od Redakcji	83
-------------------------	----

- **8 kwietnia 2020** Wydane zostaje Zarządzenie nr 9A/2020 Rektora UPJPII w sprawie dostosowania prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w okresie stanu epidemii COVID-19. Uszczegółowia tryb pracy zdalnej na uczelni
- **27 kwietnia 2020** Wyborcze posiedzenie Senatu UPJPII. Ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII nowym rektorem UPJPII

- **5 maja 2020** Msza św. w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach odprawiona przez ks. dr. hab. Roberta Tyrałę, prof. UPJPII, prorektora ds. studenckich i dydaktyki w intencji środowisk akademickich
- **7 maja 2020** Uroczyste rozpoczęcie procesów beatyfikacyjnych Emilii i Karola Wojtyłów w Wadowicach
- **17 maja 2020** *Lubię patrzeć, jak wschodzi słońce* w reż. Pauliny Guzik – telewizyjna premiera filmu 17 V 2020 i 7 VI 2020
- **18 maja 2020** Finał akcji charytatywnej #CorCordi

- **21 maja 2020** *Człowiek w relacji do... autorytetu* – ogólnopolska konferencja naukowa w formie e-konferencji

- **22 maja 2020** Wystawa *Wobec świętości. Medalierskie rozmowy z Janem Pawłem II* zorganizowana w Żywcu przy współudziale UPJPII
- **23 maja 2020** Finał VII Interdyscyplinarnych Warsztatów Filozoficznych dla Młodzieży

- **25–29 maja 2020** Dni Kariery UPJPII – online, „Gra o Kariere”
- **4 czerwca 2020** Wernisaż wystawy *Pasterz* w Muzeum Archidiecezjalnym im. Kardynała Karola Wojtyły
- **4–5 czerwca 2020** *Sztuka, polityka, gospodarka – konflikty na przestrzeni dziejów* – III Ogólnopolska Doktorancka Konferencja Naukowa
- **5 czerwca 2020** Wyjątkowe posiedzenie sprawozdawcze Rady Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII
- **8 czerwca 2020** Uroczystość św. Królowej Jadwigi. Wręczenie nominacji nowym prorektorom UPJPII
- **18 czerwca 2020** W kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze rektor UPJPII ks. prof. Wojciech Zyzak zawiera nowe władze uczelni opiece Maryi
- **19 czerwca 2020** Na UPJPII spotkanie dotyczące strategii na rzecz osób niepełnosprawnych
- **20 czerwca 2020** Gala Laurów Studenckich UPJPII
- **25 czerwca 2020** 70. rocznica święceń kapłańskich kard. Mariana Jaworskiego. Msza św. w katedrze wawelskiej
- **29 czerwca 2020** Wyjątkowe posiedzenie Senatu z podziękowaniami dla Rektora UPJPII ks. prof. Wojciecha Zyzaka za 6-letnią kadencję

100. rocznica urodzin św. Jana Pawła II (18 V 2020)

tekst, zdjęcia: Archidiecezja Krakowska

Droga Wspólnoto Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II!

Ostatnie duże zgromadzenie naszej wspólnoty i przyjaciół miało miejsce 4 marca br. w krakowskim kinie Kijów podczas premiery filmu przygotowanego przez Uniwersytet wraz z Telewizją Polską, którego tematem są intelektualne osiągnięcia naszego patrona. Tytuł filmu stanowią słowa Ojca Świętego: „Lubię patrzeć, jak wschodzi słońce”. Po tym wydarzeniu nastąpiły ciemne dni lęku i niepewności spowodowane koronawirusem. Dotykają one również naszej społeczności, która musi pracować zdalnie. Dziś, w dniu setnej rocznicy urodzin Karola Wojtyły, przypominamy sobie, że po każdej nocy nadchodzi poranek, i że również dla nas wszędzie słońce nadziei na normalną uniwersytecką pracę. Wiemy, że możemy liczyć na wstawiennictwo świętego Papieża, naszego założyciela i patrona. Jego wstawiennictwu w tym szczególnym dniu polecamy cały Uniwersytet, zwłaszcza nowe władze uczelni i władze wydziałów.

ks. prof. zw. dr hab. Wojciech Zyzak
rektor

Na pewno pandemia położyła się cieniem na obchodach 100. rocznicy urodzin patrona uczelni. Z wielkim zaangażowaniem przygotowywane były przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie dwie konferencje naukowe, które decyzją władz uniwersytetu zostały przesunięte na jesień. Pięknie zapowiadał się koncert chóru UPJPII Psalmidia, dedykowany patronowi uczelni. Studenci proponowali własne działania – wspólnota akademicka UPJPII miała wybrać się na Halę Krupową i tam uczestniczyć we mszy św. Jednak w okresie pandemii szczególny patron Uniwersytetu nakazuje, że w tym trudnym czasie trzeba niemość przekuć w czyn, wspierać tych, którzy naszej pomocy potrzebują. Stąd też 16 kwietnia ruszyła akcja #CorCordi, organizowana przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie we współpracy z Fundacją im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII. Jej celem było wsparcie szpitali, domów dziecka, domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo-leczniczych wybranych we współpracy z Caritas Archidiecezji Krakowskiej oraz jednostkami współpracującymi z Uniwersytetem. Akcja „Serce sercu” skierowana była do wykładowców, pracowników, studentów i doktorantów. Za uzbierane fundusze, które podwoiła Fundacja, zostały zakupione środki ochrony osobistej, w tym rękawiczki, maseczki oraz płyny do dezynfekcji.

Na naukowe dyskusje o tym, że Jan Paweł II wciąż żyje w nas, przyjdzie moment nieco później. Podobnie jak na piękne koncerty i radość bycia razem. Teraz wszystkim w sercach brzmi słowa świętego patrona uczelni – „Nie lękajcie się!”. Trzeba bowiem patrzeć z nadzieją w przyszłość i działać, na miarę możliwości, jakie niesie ten czas.

List papieża Benedykta XVI z okazji 100. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II 18 V 2020

Emerytowany papież Benedykt XVI z okazji 100-lecia urodzin św. Jana Pawła II przygotował specjalny list, który został zaprezentowany w Pałacu Arcybiskupów Krakowskich przez metropolitę krakowskiego abp. Marka Jędraszewskiego, kard. Stanisława Dziwisza oraz o. prof. Jarosława Kupczaka OP, dyrektora Ośrodka Badań nad Myślą Jana Pawła II Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. W spotkaniu uczestniczył także ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII, prorektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

O. prof. Jarosław Kupczak OP wprowadził w treść listu:

Jesteśmy dzisiaj w sytuacji wyjątkowej. Będziemy słuchać kilkustronicowej wypowiedzi jednego z najwybitniejszych i najbardziej wiarygodnych współczesnych myślicieli, papieża emeryta Benedykta XVI. Jako teolog chciałbym zwrócić uwagę na trzy ważne teologiczne wątki tego tekstu, poprzez które papież emeryt uczestniczy w obecnie trwającej debacie w Kościele.

Po pierwsze, w tym, co Benedykt XVI pisze o Janie Pawle II, widać miłość i podziw dla jego osiągnięć, a przede wszystkim dla jego świętości. To ważny wątek listu, co najmniej z dwóch powodów. *Primo*, jesteśmy świadkami prób podważenia wiarygodności i świętości Jana Pawła II. *Secundo*, widzimy dzisiaj różne próby podzielenia posoborowych papieży Kościoła katolickiego wzdłuż różnych linii, które służą aktualnym interesom różnych frakcji, nierzadko mają usprawiedliwiać najdziwniejsze poglądy. Nie ma teologicznej cezury między Janem Pawłem II i Benedyktem XVI, nie ma jej również między Janem Pawłem II i Franciszkiem, bo naukę Kościoła należy czytać zgodnie z hermeneutyką ciągłości, a nie zerwania.

Drugim ważnym wątkiem teologicznym w liście Benedykta XVI jest to, co pisze o Soborze Watykańskim II, najważniejszym wydarzeniu w Kościele katolickim ostatnich kilkuset lat. Jan Paweł II i Benedykt XVI są ostatnimi papieżami, którzy uczestniczyli w Soborze, byli jego współtwórcami.

W swoim liście Benedykt XVI przypomina po raz kolejny o tym, że nierzadko Sobór Watykański II jest widziany i oceniany przez pryzmat jego fałszywej interpretacji, która doprowadziła do dramatycznego kryzysu wiary i Kościoła w wielu częściach świata, co więcej, była przyczyną także oporu wobec pontyfikatu Jana Pawła II i nieprzyjęcia jego nauczania. Jan Paweł II zaproponował w czasie swojego pontyfikatu właściwą interpretację Soboru Watykańskiego II, ukazywał wiarę Kościoła jako „drogowskaz pouczający we wszystkim człowieka”. Stał się w ten sposób „wyzwalającym Odnowicielem Kościoła”.

W tym kontekście padają też ważne słowa o Polsce i polskim Kościele, które powinni usłyszeć zwłaszcza jego radykalni krytycy. Ta właściwa interpretacja Soboru Watykańskiego przez Jana Pawła II była możliwa, ponieważ należał do Kościoła – tak, Kościoła w Polsce – „w którym recepcja Soboru była pozytywna. Decydujące było nie powątpiewanie we wszystko, ale radosna odnowa wszystkiego”. Z całą pewnością możemy w tym miejscu pomyśleć z wdzięcznością o Słudze Bożym Stefanie kardynale Wyszyńskim.

Trzeci ważny wątek listu Benedykta XVI to przypomnienie o tym, że Jan Paweł II wniósł do najnowszego nauczania Kościoła teologię miłosierdzia Bożego, której nauczył się od s. Faustyny Kowalskiej. Ta teologia to „właściwe centrum, z perspektywy którego należy odczytywać przesłanie zawarte w różnych tekstach Jana Pawła II”, co więcej, to „istotne centrum całej chrześcijańskiej wiary”. Ale – teologia miłosierdzia Bożego ma także znaczenie filozoficzne i kulturowe, przypomina autor listu, ponieważ: 1) uczy nas, że ostateczne zwycięstwo nigdy nie będzie należało do zła, 2) Miłosierdzie Boże nie oznacza etycznego relatywizmu czy rezygnacji z wymagań moralnych. Wprost przeciwnie, światło Bożego Miłosierdzia umożliwia stawianie sobie i innym wysokich wymagań; ich niespełnianie bowiem nigdy i nikogo nie przekreśla.

List papieża Benedykta XVI:

Watykan, 4 maja 2020 r.

Na stulecie urodzin Świętego Papieża Jana Pawła II 18 maja 2020 r.

18 maja upłynie 100 lat od urodzin papieża Jana Pawła II w małym polskim mieście Wadowice.

Polska, którą trzy sąsiednie mocarstwa – Prusy, Rosja i Austria – podzieliły między siebie i okupowały przez ponad sto lat, po pierwszej wojnie światowej odzyskała niepodległość. Było to wydarzenie budzące wielkie nadzieje, ale domagające się także wielkich wysiłków, ponieważ organizujące się na nowo państwo ciągle odczuwało nacisk obydwu mocarstw – Niemiec i Rosji. W tej sytuacji opresji, ale przede wszystkim nadziei, wzrastał młody Karol Wojtyła, który niestety bardzo wcześnie stracił swą matkę, brata, a na koniec także ojca, któremu zawdzięczał swoją głęboką i gorącą

pobożność. Młodego Karola pociągały szczególnie literatura i teatr, dlatego po uzyskaniu matury zaczął najpierw studiować te dwa przedmioty.

„Aby uchronić się przed wywózką na przymusowe roboty do Niemiec, jesienią roku 1940 zaczął pracę jako robotnik fizyczny w kamieniołomie, związanym z fabryką chemiczną Solvay” (por. Jan Paweł II, *Dar i tajemnica*, s. 12). „Jesienią roku 1942 podjął ostateczną decyzję wstąpienia do krakowskiego Seminarium Duchownego, które arcybiskup Krakowa Sapieha potajemnie zorganizował w swej rezydencji. Już jako fabryczny pracownik rozpoczął z pomocą starych książy studiowanie teologii, tak że 1 listopada 1946 mógł otrzymać święcenia kapłańskie” (por. *tamże*, s. 15). Teologii uczył się jednak nie tylko z książek, ale także poprzez doświadczenie konkretnej ciężkiej sytuacji, w której znajdował się on sam i jego kraj. Jest to poniekąd charakterystyczne dla całego jego życia i działalności. Studiuje książki, ale zawarte w nich pytania stają się treścią, którą przeżywa i której dogłębnie doświadcza. Tak też dla niego jako młodego biskupa – od 1958 r. biskupa pomocniczego, a od 1964 r. arcybiskupa Krakowa – Sobór Watykański II stanowi szkołę całego jego życia i pracy. Pojawiające się doniosłe pytania, przede wszystkim wiążące się z tak zwanym Schematem XIII – późniejszą Konstytucją *Gaudium et spes* – były jego osobistymi pytaniami. Wypracowane na soborze odpowiedzi wskazały mu drogę jego pracy jako biskupa, a później jako papieża.

Gdy kardynał Wojtyła 16 października 1978 r. został obrany Następcą Świętego Piotra, Kościół znajdował się w sytuacji dramatycznej. Obrady soborowe przedstawiano na forum publicznym jako spieranie się o samą wiarę, która w ten sposób wydawała się pozbawiona swego charakteru nieomyślnej i nienaruszalnej pewności. Tak na przykład pewien bawarski proboszcz sytuację tę scharakteryzował w następujących słowach: „Na koniec wpadliśmy w błędną wiarę”. To poczucie, że nic już nie jest pewne, że wszystko można kwestionować, podsycił jeszcze sposób przeprowadzania reformy liturgii. Na koniec wydawało się, że także w liturgii można wszystko tworzyć samemu. Paweł VI energicznie i zdecydowanie doprowadził do końca sobór, jednak po jego zakończeniu stawał przed coraz trudniejszymi problemami, które na koniec postawiły pod znakiem zapytania sam Kościół. Socjologowie porównywali w tamtym czasie sytuację Kościoła z sytuacją Związku Sowieckiego pod rządami Gorbaczowa, w którym w procesie poszukiwania niezbędnych reform rozpadł się na koniec cały potężny wizerunek państwa sowieckiego.

Tak więc na nowego papieża czekało w istocie zadanie po ludzku niemal niewykonalne. Już na pierwszy rzut oka okazało się jednak, że Jan Paweł II budził nowe zachwycenie się Chrystusem i Jego Kościołem. Najpierw jego słowa na rozpoczęcie pontyfikatu, zawołanie: „Nie lękajcie się! Otwórzcie, otwórzcie na oścież drzwi Chrystusowi!”. Ten ton charakteryzował zresztą cały jego pontyfikat i uczynił go wyzwalającym odnowicielem Kościoła. Stało się tak dlatego, że nowy papież pochodził z kraju, w którym recepcja soboru była pozytywna. Decydujące było nie powątpiewanie we wszystko, lecz radosna odnowa wszystkiego.

W 104 wielkich podróżach duszpasterskich papież przemierzył cały świat i wszędzie głosił Ewangelię jako radosną nowinę, wyjaśniając w ten sposób także swój obowiązek opowiadania się za dobrem, za Chrystusem.

W 14 encyklikach na nowy sposób ukazywał wiarę Kościoła i jego ludzkie nauczanie. Nieuniknione więc było to, że wywołał sprzeciw w Kościołach Zachodu, które były przepelnione wątpliwościami.

Dzisiaj istotne wydaje mi się wskazywanie na właściwe centrum, z perspektywy którego należy odczytywać przesłanie zawarte w jego różnych tekstach. Centrum to sugestywnie odsłoniła nam wszystkim godzina jego śmierci. Papież Jan Paweł II zmarł w pierwszych godzinach ustanowionego przez niego święta Miłosierdzia Bożego. Pozwólcie mi najpierw dołączyć tutaj małą osobistą uwagę, która ukazuje nam coś ważnego dla zrozumienia istoty i postępowania tego papieża. Jan Paweł II był od początku pod dużym wrażeniem orędzia krakowskiej zakonnicy Faustyny Kowalskiej, która przedstawiała miłosierdzie Boże jako istotne centrum całej chrześcijańskiej wiary i pragnęła ustanowienia jego święta. Po konsultacjach papież przewidział na nie Białą Niedzielę. W sprawie stosowności tej daty, przed podjęciem ostatecznej decyzji, poprosił jednak o opinię Kongregację Nauki Wiary. Daliśmy odpowiedź negatywną, ponieważ uważaliśmy, że takiej wielkiej, starej i pełnej treści daty jak Biała Niedziela nie należy obciążać nowymi ideami. Dla Ojca Świętego przyjęcie naszego „nie” z pewnością nie było łatwe. On jednak zrobił to z całą pokorą i przyjął również nasze drugie „nie”. Na koniec sformułował propozycję, która Białej Niedzieli pozostawia jej historyczne znaczenie, ale w jej pierwotną treść wprowadza miłosierdzie Boże. Często zdarzały się takie przypadki, w których wywierała na mnie wrażenie pokora wielkiego papieża, rezygnującego ze swych ulubionych idei, gdy nie było na nie zgody urzędowych organów, o którą zgodnie z klasycznym porządkiem należało je prosić.

Gdy Jan Paweł II wydał ostatnie tchnienie na tym świecie, było akurat po pierwszych niesporach święta Miłosierdzia Bożego. Rozjaśniło to godzinę jego śmierci: światło miłosierdzia Bożego rozblęło nad jego konaniem jako krzepiące orędzie. W swojej ostatniej książce *Pamięć i tożsamość*, która ukazała się prawie w przeddzień jego śmierci, papież raz jeszcze pokrótce przedstawił orędzie Bożego miłosierdzia. Wskazuje w niej, że siostra Faustyna zmarła jeszcze przed okropieństwem drugiej wojny światowej, ale przekazała już odpowiedź Pana na te potworności. „Zło nie odnosi ostatecznego zwycięstwa! Tajemnica paschalna potwierdza, że ostatecznie zwycięskie jest dobro; że życie odnosi zwycięstwo nad śmiercią; że nad nienawiścią tryumfuje miłość” (s. 62).

Papieżowi przez całe życie chodziło o to, aby obiektywne centrum wiary chrześcijańskiej – naukę o zbawieniu – subiektywnie przyjąć za swoje i uzdłaniać innych do jego przyjęcia. Dzięki zmartwychwstałemu Chrystusowi miłosierdzie Boże jest przeznaczone dla każdego. Mimo iż to centrum chrześcijańskiej egzystencji jest nam darowane tylko w wierze, ma ono jednocześnie znaczenie filozoficzne, bo skoro miłosierdzie Boże nie jest faktem, to musimy radzić sobie z takim światem, w którym ostateczna przeciwwaga dobra wobec zła nie jest rozpoznawalna. Ostatecznie poza tym obiektywnym historycznym znaczeniem każdy musi wiedzieć, że miłosierdzie Boże okaże się na koniec silniejsze od naszej słabości. W tym miejscu należy odnajdywać wewnętrzną jedność orędzia Jana Pawła II i zasadnicze intencje papieża Franciszka:

wbrew spotykanej niekiedy opinii Jan Paweł II nie jest moralnym rygorystą. Ukazując istotne znaczenie Bożego miłosierdzia, daje on nam możliwość przyjęcia stawianych ludziom moralnych wymogów, mimo iż człowiek nigdy nie zdoła im w pełni sprostać. Nasze moralne wysiłki podejmujemy w świetle Bożego miłosierdzia, które dla naszej słabości okazuje się uzdrawiającą mocą.

Gdy papież Jan Paweł II umierał, plac św. Piotra był pełen ludzi, przede wszystkim młodych, którzy chcieli po raz ostatni spotkać się ze swym papieżem. Nigdy nie zapomnę chwili, w której arcybiskup Sandri podał wiadomość o odejściu papieża. Nie zapomnę przede wszystkim chwili, w której wielki dzwon św. Piotra ogłosił tę wiadomość. W dniu pogrzebu Ojca Świętego można było zobaczyć mnóstwo plakatów z napisem „Santo subito”. Było to wołanie, które płynęło ze spotkania z Janem Pawłem II ze wszystkich stron. I nie tylko na placu św. Piotra, ale w różnych kręgach intelektualistów dyskutowano nad nadaniem Janowi Pawłowi II tytułu „Wielki”.

Słowo „święty” wskazuje na sferę Bożą, a słowo „wielki” na wymiar ludzki. Zgodnie z zasadami Kościoła świętość ocenia się na podstawie dwóch kryteriów: heroicznego cnoty i cudu. Obydwa te kryteria są ściśle ze sobą związane. Pojęcie „cnoty heroicznej” bowiem oznacza nie jakiś sukces olimpijski, ale fakt, że w danym człowieku i przez niego widoczne jest to, co nie ma źródła w nim samym, lecz jest tym, co działanie Boga ukazuje w nim i przez niego. Chodzi tu nie o moralne współzawodnictwo, lecz o rezygnację z własnej wielkości. Chodzi o to, że człowiek pozwala Bogu działać w sobie i w ten sposób uwidaczniać przez siebie działanie i moc Boga.

To samo odnosi się do kryterium cudu. Również tutaj nie chodzi o to, że dzieje się coś sensacyjnego, lecz o to, że uzdrawiająca dobroć Boga staje się widoczna w sposób przekraczający ludzkie możliwości. Święty jest człowiekiem otwartym, którego przenika Bóg. Święty to ktoś otwarty na Boga, to człowiek przeniknięty Bogiem. Świętym jest ten, kto nie koncentruje uwagi na sobie, ale sprawia, że widzimy i rozpoznajemy Boga. Celem procesów beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego jest właśnie zbadanie tego zgodnie z normami prawa. W odniesieniu do Jana Pawła II obydwa te procesy zostały przeprowadzone ściśle według obowiązujących reguł. Stoi on więc teraz przed nami jako ojciec ukazujący nam miłosierdzie i dobroć Boga.

Trudniejsze jest poprawne zdefiniowanie pojęcia „wielki”. W ciągu prawie dwutysięcletniej historii papieża tytuł „Wielki” przyjął się tylko w odniesieniu do dwóch papieży: do Leona I (440–461) i do Grzegorza I (590–604). Słowo „wielki” ma u obydwu wydźwięk polityczny, ale w tym sensie, że dzięki sukcesom politycznym ukazuje się coś z tajemnicy samego Boga. Leon Wielki w rozmowie z wodzem Hunów Attyłą przekonał go do oszczędzenia Rzymu, miasta apostołów Piotra i Pawła. Bez broni, bez władzy wojskowej czy politycznej, mocą swego przekonania do wiary zdołał straszliwego tyrana namówić do oszczędzenia Rzymu. W walce ducha z władzą – duch okazał się silniejszy.

Grzegorz I nie odniósł żadnego podobnie spektakularnego sukcesu, ale mimo to potrafił kilka razy ocalić Rzym przed Longobardami – również on, przeciwstawiając władzy ducha, odnosił zwycięstwo ducha.

Gdy zestawiamy historię tych dwóch papieży z historią Jana Pawła II, podobieństwo jest niezaprzeczone. Także Jan Paweł II nie dysponował żadną siłą militarną ani władzą polityczną. W lutym 1945 r., przy naradzaniu się nad przyszłym kształtem Europy i Niemiec, ktoś zwrócił uwagę, że trzeba też uwzględnić opinię papieża. Stalin zapytał wtedy: „Ile wizji ma papież?”. Oczywiście nie miał żadnej. Ale moc wiary okazała się siłą, która na koniec w roku 1989 wytrzymała z równowagi sowiecki system siły i umożliwiła nowy początek. Nie ulega wątpliwości, że wiara papieża stanowiła istotny element w przełamaniu sił. I z pewnością także tutaj widoczna jest owa wielkość, która ujawniła się w przypadku Leona I i Grzegorza I.

Pytanie, czy w tym przypadku przydomek „wielki” przyjmie się czy nie, pozostawmy otwarte. Prawdą jest, że w Janie Pawle II uwidoczniły się nam wszystkim moc i dobroć Boga. W czasie, kiedy Kościół na nowo cierpi z powodu naporu zła, jest on dla nas oznaką nadziei i otuchy.

Drogi Święty Janie Pawle II, módl się za nami!

Benedykt XVI ■

Uroczyste rozpoczęcie procesów beatyfikacyjnych Emilii i Karola Wojtyłów w Wadowicach (7 V 2020)

źródło, zdjęcia: Archidiecezja Krakowska

Pierwsza uroczysta sesja trybunałów beatyfikacyjnych rozpoczęła się o godz. 10.30 w bazylice Ofiarowania NMP w Wadowicach w obecności dziekanów Archidiecezji Krakowskiej. Po formalnym rozpoczęciu procesu abp Marek Jędraszewski przewodniczył Mszy św., modląc się o pomyślny jego przebieg i łaski za wstawiennictwem Sług Bożych Karola i Emilii Wojtyłów. Ks. kardynał Stanisław Dziwisz mówił podczas uroczystości:

„Chcę tutaj, w tym miejscu, zaświadczyć, w obecności Księdza Arcybiskupa i zgromadzonych kapłanów, że jako wieloletni sekretarz kard. Karola Wojtyły i papieża Jana Pawła II wiele razy słyszałem od Niego, że miał świętych rodziców”.

„Wspominał przede wszystkim ojca, Karola seniora, z którym łączyła go nie tylko więź synowska, ale prawdziwa duchowa przyjaźń. Wspominał, jak w rodzinnym domu znajdował ojca klęczącego nocą w drugim pokoju, zatonionego w modlitwie. Z wielkim wzruszeniem opowiadał o wspólnych pielgrzymkach do sanktuarium Matki Bożej w Kalwarii Zebrzydowskiej. To za sprawą ojca przyjął szkaplerz w pobliskim kościele karmelitów bosych na «górcze» i modlił się tam do św. Józefa. Ufna wiara ojca, wyrażana w modlitwie, jego głębokie zaufanie Bogu, miłość Boga i człowieka, towarzyszyła dorastającemu Karolowi w mrocz-

nych latach okupacji, gdy wspólnie zamieszkali na krakowskich Dębnikach. Bardzo przeżył śmierć ojca. Ta relacja z ojcem była bardzo bliska, nacechowana wielkim zaufaniem. Tkwiła głęboko nie tylko w życiu księdza, biskupa, ale także papieża Karola Wojtyły.

Matkę Emilię mało pamiętał. Zmarła, gdy miał 9 lat, tuż przed I Komunią św. Uczucie, które żywił wobec Niej i miłość synowską wyraził w wierszu *Nad Twoją białą mogiłą*. To kwintesencja Jego związku uczuciowego z matką. Mimo tego, że matkę bardzo mało pamiętał, uczucie do Niej objawiał na różny sposób i przy różnych okazjach.

Św. Jan Paweł II był człowiekiem głębokiego życia wewnętrznego. To, co najdroższe, nosił w sercu i przedstawiał Bogu. Swych uczuć nie narzucał, raczej zachowywał je dla siebie, pozostając w głębokim zjednoczeniu z Bogiem. Związku z rodzicami nie okazywał na zewnątrz, ale zawsze miał przy sobie niewielkie portreciki ojca i matki. Tak też było w Watykanie, gdzie na biurku umieścił małe portrety swoich rodziców. Tak było do końca. Do doświadczenia domu powracał, kiedy mówił o tym, jak ważni są rodzice w naszym życiu, przywołując przykład świętych rodziców, którzy dobrze wychowali swoje dzieci, np. rodziców św. Teresy z Lisieux, i innych świętych.

W rozpoczynającym się dziś procesie beatyfikacyjnym i kanonizacyjnym Sług Bożych Karola i Emilii Wojtyłów, w sensie ścisłym św. Jan Paweł Wielki stanie się świadkiem świętości swoich rodziców (...).”

Dziękując wszystkim zaangażowanym w proces beatyfikacyjny, kardynał zwrócił się do członków powołanych trybunałów: „Róbcie szybko, ale nie ulgowo”. M.in. dziękował ks. abp. Markowi Jędraszewskiemu, pierwszemu sędziemu trybunału, za przychylność, ks. dr. Andrzejowi Scaberowi za podjęcie się prowadzenia procesu, prałatowi Sławomirowi Oderowi za podjęcie obowiązków postulatora, a za przygotowanie relacji dziękował komisji historycznej pod przewodnictwem ks. prof. dr. hab. Jacka Urbana, dziekana Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

„W dzisiejszej rzeczywistości zdominowanej przez samotność, niepewność jutra, ale także poszukiwanie sensu życia, osoby Karola i Emilii Wojtyłów stają się świadectwem trwania nieprzemijających wartości, wśród których na pierwszym miejscu jest rodzina. Jestem głęboko przekonany, że staną się Oni przykładem dla współczesnych rodzin i patronami naszych rodzin, zwłaszcza teraz, gdy

rodzinom – w kontekście ideologii kontestujących potrzebę i sens istnienia małżeństwa i rodziny – potrzeba autentycznych wzorców życia małżeńskiego i rodzinnego” – mówił kard. Stanisław Dziwisz.

Przypomnijmy – 11 marca 2020 r. metropolita krakowski abp Marek Jędraszewski ogłosił decyzję o rozpoczęciu procesów kanonizacyjnych Służebnicy Bożej Emilii Wojtyły z d. Kaczorowskiej oraz Sługi Bożego Karola Wojtyły – seniora, rodziców św. Jana Pawła II.

Po pozytywnej opinii Konferencji Episkopatu Polski i otrzymaniu zgody Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych w Rzymie decyzja abp. Marka Jędraszewskiego była kolejnym prawnym wymogiem do rozpoczęcia procesu kanonizacyjnego Emilii i Karola Wojtyłów – rodziców św. Jana Pawła II. Stosowne dokumenty w kolejnych dniach dotarły do parafii archidiecezji krakowskiej. O rozpoczęciu procesu zostali poinformowani wierni, którzy proszeni byli o przekazywanie do Kurii Metropolitalnej w Krakowie do dnia 7 maja 2020 r. jakichkolwiek dokumentów, pism lub wiadomości dotyczących Sług Bożych, zarówno pozytywnych, jak i negatywnych. ■

100. rocznica urodzin Jana Pawła II Msza św. otwierająca ogólnopolskie obchody z udziałem UPJPII (14 VI 2020)

opracowała: Marta Mastyło
zdjęcia: Archidiecezja Krakowska

Msza św. w sanktuarium św. Jana Pawła II na Białych Morzach pod przewodnictwem abp. Salvatore Pennacchio, nuncjusza apostolskiego w Polsce, rozpoczęły się w Krakowie ogólnopolskie obchody 100-lecia urodzin Karola Wojtyły. Wzięli w niej udział członkowie Konferencji Episkopatu Polski, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych. Nie mogło zabraknąć Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – były więc władze uczelni: rektor, rektor-elekt, prorektorzy oraz dziekani wydziałów UPJPII.

„Dzisiaj, kiedy dane nam jest obchodzić 100. rocznicę urodzin Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II Wielkiego, my, polscy biskupi, pragniemy spłacić wobec niego swój dług wdzięczności poprzez pamięć i modlitwę” – mówił na rozpoczęcie mszy św. abp Marek Jędraszewski, metropolita krakowski, gospodarz uroczystości.

„Jan Paweł II jest pięknym i mocnym znakiem pasterskiej posługi biskupa w Kościele” – mówił w homilii kard. Stanisław Dziwisz. Podkreślił wielkie dzieło misyjne papieża z Polski, jako nosiciela wolności, którą podarował nam

Chrystus, postawę stróża i propagatora ewangelii prawdy i życia. Udawał się na cały świat, by być blisko ludzi, tym samym stał się wzorem biskupa – dobrego Pasterza – mówił kardynał. „Pokorna wiara, niezłomna cierpliwość, gorliwa, cicha, wielogodzinna modlitwa i nadzwyczajna bliskość możliwie dla każdego – to droga Jana Pawła II i każdego biskupa, który chce żyć i działać zgodnie z duchem Jezusa”.

Podczas uroczystości wystąpił chór UPJPII Psalmodia, a w jubileuszowym koncercie także Vienna Morphing Orchestra. „Wpatrując się w postać św. Jana Pawła II Wielkiego, możemy powiedzieć, że był on, na wzór swojego Mistrza, pieśnią na cześć Boga, a sztuką jego życia była głęboka wiara” – powiedział abp Marek Jędraszewski do słuchaczy koncertu.

W poniedziałek, 15 czerwca, polscy biskupi oddali hołd Matce Bożej Płaczącej w kalwaryjskim sanktuarium, a w bazylice Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny w Wadowicach odprawiona została msza św., której przewodniczył abp Stanisław Gądecki, metropolita poznański, przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski. ■

Promocje akademickie w 623. rocznicę powołania Wydziału Teologicznego w Akademii Krakowskiej (10 I 2020)

zdjęcia: Justyna Kastelik

PROMOCJE DOKTORSKIE

Z WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO DYPLOM DOKTORA OTRZYMALI:

<p>1. Ks. dr Wojciech BARAN
Temat: <i>Grzech pierworodny w tradycji Piotra Lombarda, Studium Księgi Sentencji i Komentarzy Bonawentury i Tomasza z Akwinu</i>
Promotor: Ks. Dr hab. Robert WOŹNIAK, prof. UPJPII</p>	<p>5. Dr Danuta GAIDA
Temat: <i>Bóg jednoczący ludzi z Sobą i między sobą w Ewangelii św. Jana</i>
Promotor: O. prof. dr hab. Tomasz DĄBEK OSB</p>
<p>2. O. dr Grzegorz CHOLEWA OFM
Temat: <i>Per totam vitam (PC 18)</i>
Promotor: Ks. prof. dr hab. Wojciech ZYZAK</p>	<p>6. Ks. dr Jacek GANCAREK
Temat: <i>Katechetyczny wymiar peregrynacji obrazu Jezusa Miłosiernego w Archidiecezji Częstochowskiej w latach 2002–2003</i>
Promotor: JE bp dr hab. Antoni DŁUGOSZ</p>
<p>3. S. dr Marianna CIEMAŁA
Temat: <i>Teologia życia braterskiego według „Reguly Benedykta”</i>
Promotor: O. prof. dr hab. Dariusz KASPRZAK OFMCap</p>	<p>7. Ks. dr Janusz GŁĄBIŃSKI
Temat: <i>Formacja osoby w kontekście społecznym. Krytyczna analiza wybranych materiałów dydaktycznych do nauczania religii w gimnazjum i liceum powstałych w Polsce po 2001 r.</i>
Promotor: Ks. prof. dr hab. Józef STALA</p>
<p>4. S. dr Katarzyna FEDUŚ
Temat: <i>Modlitwa w życiu i pismach Edyty Stein</i>
Promotor: Ks. prof. dr hab. Wojciech ZYZAK</p>	

8. Ks. dr Tomasz GWOŹDZIEWICZ
Temat: *Sieroctwo jako problem społeczny i moralny w świetle posoborowego nauczania Kościoła i wybranej literatury przedmiotu*
Promotor: Ks. prof. dr hab. Jan ORZESZYNA

9. Dr Piotr KAROCKI
Temat: *Animacja, re-animacja i de-animacja w ujęciu teologii dogmatycznej*
Promotor: Ks. prof. dr hab. Jan Daniel SZCZUREK
Promotor pomocniczy: Prof. dr hab. n. med. Rudolf KLIMEK

10. Dr Agnieszka KATARZYŃSKA
Temat: *Poradnia życia rodzinnego w procesie przygotowania do małżeństwa. Praktyka duszpasterska i recepcja spotkań z doradcą życia rodzinnego*
Promotor: Ks. prof. dr hab. Maciej OSTROWSKI

11. Dr Barbara LESZCZYŃSKA
Temat: *Orędzie Jezusa w Kazaniu na górze (Mt 5–7). Studium teologiczne homilii Jana Chryzostoma na Ewangelię wg św. Mateusza*
Promotor: Ks. prof. dr hab. Arkadiusz BARON

12. Dr Karolina MAZUR
Temat: *Zadania oraz rola adwokata we współczesnym kanonicznym procesie małżeńskim (studium teologiczno-prawne)*
Promotor: Ks. prof. dr hab. Tomasz ROZKRUT

13. S. dr Małgorzata MICHAŁAK OSB
Temat: *Wkład Sióstr Benedyktynek Misjonarek w dzieło ewangelizacji*
Promotor: Ks. prof. dr hab. Henryk SŁAWIŃSKI

14. Ks. dr Michał MRACZEK
Temat: *Seminarium duchowne jako miejsce duszpasterstwa formacyjnego w świetle Pastores dabo vobis*
Promotor: Ks. prof. dr hab. Maciej OSTROWSKI

15. O. dr Piotr PARADOWSKI OFMConv
Temat: *Ojciec Wenantyjózef Katarzyniec OFMConv (1889–1921) jako kaznodzieja*
Promotor: Ks. prof. dr hab. Wiesław PRZYCZYNA

16. Ks. dr Piotr RADZIKOWSKI
Temat: *Polska Federacja Pueri Cantores w latach 1992–2017. Studium historyczno-liturgiczne*
Promotor: Ks. dr hab. Robert TYRAŁA, prof. UPJPII

17. Ks. dr Karol SŁOWAK
Temat: *Kapłaństwo Jezusa Chrystusa według formuł eucharystycznych Mszału Rzymskiego Pawła VI*
Promotor: Ks. prof. dr hab. Jan Daniel SZCZUREK

18. Ks. dr Grzegorz WĄCHOL
Temat: *Wsparcie duszpasterskie osób uzależnionych od alkoholu w procesie leczenia*
Promotor: Ks. dr hab. Jan DZIEDZIC, prof. UPJPII

Z WYDZIAŁU FILOZOFICZNEGO DYPLOM DOKTORA OTRZYMALI:

<p>1. Dr Agnieszka JANAS
Temat: <i>Przyczyny upadku kultury w ujęciu Richarda Sennetta</i>
Promotor: Dr hab. Joanna MYSONA BYRSKA, prof. UPJPII</p>	<p>5. Dr Robert WARCHAŁ
Temat: <i>Augustyńska koncepcja człowieka w świetle ontognozeologicznych struktur doświadczenia</i>
Promotor: S. prof. dr hab. Tereza OBOLEVICH</p>
<p>2. Ks. dr Antoni NADBRZEŻNY
Temat: <i>Soteriologia egzystencjalna Paula Tillicha i Edwarda Schillebeeckxa</i>
Promotor: Prof. dr hab. Karol TARNOWSKI</p>	<p>6. Dr Weronika WOJTANOWSKA
Temat: <i>Rozum i moralność. Próba rozwinięcia filozofii moralnej Thomasa Nagela o elementy etyki cnót</i>
Promotor: Ks. prof. dr hab. Władysław ZUZIĄK</p>
<p>3. Dr Paweł PAŁASIŃSKI
Temat: <i>Hanny Buczyńskiej-Garewicz interpretacja filozofii Fryderyka Nietzschego. Studium analityczno-krytyczne</i>
Promotor: Ks. dr hab. Jarosław JAGIEŁŁO, prof. UPJPII</p>	<p>7. Dr Barbara ŻMUDA-FRYDRYCHOWSKA
Temat: <i>Personalizm Adama Rodzińskiego wobec wyzwań współczesnej kultury</i>
Promotor: Ks. prof. dr hab. Władysław ZUZIĄK
Promotor pomocniczy: Dr hab. Jakub SYNOWIEC</p>
<p>4. Dr Karol PETRYSZAK
Temat: <i>Próba modyfikacji Romana Ingardena metody badań nad kulturą</i>
Promotor: Ks. dr hab. Dariusz OKO, prof. UPJPII</p>	

Z WYDZIAŁU HISTORII I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO DYPLOM DOKTORA OTRZYMALI:**1. Dr Edmund DĄBROWA**

Temat: *Dzieje miejscowości Zabierzów w latach 1945–1989*

Promotor: O. dr hab. Zdzisław GOGOLA OFMConv

2. Dr Marcin GRALA

Temat: *Biskupi i władcy świeccy Rusi w orbicie politycznych wpływów Moskwy doby metropolity Cypriana*

Promotor: Prof. dr hab. Maciej SALAMON

3. Dr Roman GIEROŃ

Temat: *Procesy karne w sprawie przestępstw okupacyjnych popełnionych przez chłopów wobec Żydów w województwie krakowskim wszczęte przed sądami szczególnymi i powszechnymi w latach 1945–1950*

Promotor: Ks. prof. dr hab. Jan SZCZEPANIAK

4. Dr Andrzej GIZA

Temat: *Dzieje polskiej kolonii w Harbinie w kontekście wydarzeń historycznych na terytorium Państwa Środka w latach 1895–1966*

Promotor: Ks. prof. dr hab. Józef MARECKI

5. Dr Marlena HAJDUK

Temat: *Dzieje Pałacu Biskupiego w Krakowie w latach 1815–1894*

Promotor: Ks. prof. dr hab. Jacek URBAN

6. Dr Olena KOVALENKO

Temat: *Narracje historyczne w sowieckich przewodnikach turystycznych po Moskwie i Kijowie (1922–1991)*

Promotor: Dr hab. Jakub SADOWSKI, prof. UJ

7. Dr Jakub KRZYSZTONEK

Temat: *Nowa Huta w latach 70. XX wieku. Życie socjalistycznego miasta*

Promotor: Ks. prof. dr hab. Bogdan STANASZEK

8. S. dr Monika KUPCZEWSKA

Temat: *Zgromadzenie Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego w latach 1945–1989*

Promotor: Ks. prof. dr hab. Jan SZCZEPANIAK

9. Dr Krzysztof KURNIK

Temat: *Kultura muzyczna w obrzędach kościelnych na terenie Wikariatu Generalnego Śląska Cieszyńskiego w latach 1770–1925 na podstawie zachowanych źródeł*

Promotor: Ks. dr hab. Robert TYRAŁA, prof. UPJPII

10. Dr Michał PILIKOWSKI

Temat: *Działalność dydaktyczno-organizacyjna Adolfa Szyszko-Bohusza w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie*

Promotor: Ks. prof. dr hab. Bogdan STANASZEK

11. Dr Ewelina ZYCH

Temat: *Archiwum Krakowskiej Kapituły Katedralnej od XVI w. do 1879 r.*

Promotor: Ks. prof. dr hab. Jacek URBAN

Z WYDZIAŁU NAUK SPOŁECZNYCH DYPLOM DOKTORA OTRZYMALI:**1. Dr Grzegorz BRACH**

Temat: *Skuteczność profilaktyki i prewencji administracji samorządowej i organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów alkoholowych w rodzinie. Studium na przykładzie wybranych gmin małopolskich*

Promotor: Dr hab. Stanisław SORYS

2. Dr Magdalena KRĘPA

Temat: *Powołanie kobiety do macierzyństwa i mężczyzny do ojcostwa w kontekście dyskursu katolicyzmu z ideologią gender w polskiej literaturze przedmiotu*

Promotor: Ks. prof. dr hab. Józef STALA

Promotor pomocniczy: Ks. dr Marcin CHOLEWA

3. Dr Bogusław SYPIEŃ

Temat: *Małżeństwo sakramentalne w świetle materiałów dydaktycznych do nauczania religii w gimnazjum i liceum w Polsce powstałych po 2001 roku*

Promotor: Ks. prof. dr hab. Józef STALA

Promotor pomocniczy: Ks. dr Marcin CHOLEWA

DYPLOM DOKTORA HABILITOWANEGO**Z WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO DYPLOM DOKTORA OTRZYMALI:****1. Ks. dr hab. Jan BARTOSZEK****2. Dr hab. Hanna KARP****3. Dr hab. Małgorzata KRÓLCZYK****4. Dr hab. Marcin MAJEWSKI****5. Dr hab. Robert SAMSEL****6. O. Paweł Jan STRUMIŁOWSKI OCist****Z WYDZIAŁU HISTORII I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO DYPLOM DOKTORA OTRZYMALI:****1. Dr hab. Paola DALLA TORRE del TEMPIO di SANGUINETTO****2. Dr hab. Tomasz GRAFF****3. Dr hab. Mariusz KRZYSZTOFIŃSKI****DYPLOMY PROFESORSKIE****TYTUŁ NAUKOWY PROFESORA NAUK TEOLOGICZNYCH OTRZYMALI:****1. Ks. prof. dr hab. Szymon DRZYŻDŹYK****2. Ks. prof. dr hab. Stanisław GŁAZ SJ****3. O. prof. dr hab. Dariusz KASPRZAK OFMCap****4. Ks. prof. dr hab. Henryk SŁAWIŃSKI****STANOWISKO PROFESORA ZWYCZAJNEGO W UNIWERSYTECIE PAPIESKIM JANA PAWŁA II W KRAKOWIE OTRZYMAŁ:****1. Ks. prof. dr hab. Wojciech ZYZAK****ZŁOTE MEDALE****„ZASŁUŻONY DLA UNIWERSYTETU PAPIESKIEGO JANA PAWŁA II W KRAKOWIE”**

Senat Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie na swoich posiedzeniach w dniu 20 maja 2019 r. oraz dniu 17 czerwca 2019 r. podjął uchwały w sprawie przyznania medali „Zasłużony dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie” następującym osobom:

Dr hab. Krzysztof GURBA, prof. UP – medal złoty
Ks. prof. dr hab. Jan Józef JANICKI – medal złoty
Prof. dr hab. Maciej SALAMON – medal złoty
Ks. prof. dr hab. Andrzej ZAJĄC – medal złoty
Dr Józef WRÓŃSKI – medal brązowy ■

„Bez geniuszu Papieża i jego wsparcia z góry nie byłoby tego filmu” W Krakowie odbył się premierowy pokaz *Lubię patrzeć, jak wschodzi słońce*

tekst: Paulina Guzik
zdjęcia: Maciej Gradowski

Wiele miesięcy przed realizacją filmu George Weigel, biograf Papieża Jana Pawła II, powiedział Paulinie Guzik: „W stulecie urodzin papieża wy Polacy musicie przestać mówić o nim tylko emocjonalnie. Zróbcie wszystko, by nie zmarnować okazji do opowiedzenia Wojtyły na poważnie w 100-lecie jego urodzin”. W środę, 4 marca przy wypełnionej widowni krakowskiego kina Kijów odbyła się premiera filmu, który na to wezwanie jest odpowiedzią – *Lubię patrzeć, jak wschodzi słońce*, wyprodukowanego przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie i Telewizję Polską.

„Apeluję do wszystkich młodych: Wojtyła wcale nie jest za trudny! Trzeba sięgnać i czytać! On jest doskonały w każdym aspekcie życia i mam nadzieję, że ten film, zrealizowany w 100-lecie jego urodzin, będzie iskrą, aby poznawać go dalej” – mówiła Paulina Guzik.

Obecny na premierze kard. Stanisław Dziwisz zauważył, że w nauczaniu papieża Polaka jest jeszcze dużo do odkrycia – „Jego nauczanie jest absolutnie ponadczasowe! To dzisiejsze

spotkanie pomoże nam na nowo powrócić do osoby Jana Pawła II, a także do jakże aktualnego dziś depozytu, który nam zostawił” – mówił.

Film w reżyserii Pauliny Guzik to 52-minutowa produkcja ukazująca naukowe dziedzictwo Jana Pawła II – począwszy od jego myśli filozoficznej, przez teologię ciała, komunikację, po refleksję – jak jego myśl dziś oddziałuje.

Rektor UPJPII ks. prof. Wojciech Zyzak mówił przed premierą: „Świat akademicki ma obowiązek na co dzień dbać o przekazywanie bogactwa myśli, jakie zostawił nam Jan Paweł II, co też czynimy. Setne urodziny naszego świętego patrona postanowiliśmy uczcić, ukazując jego naukowe i myślowe dziedzictwo szerszej publiczności. Ten film to mariaż nauki i profesjonalnej produkcji filmowej. To produkcja ambitna, a zarazem zrozumiała dla wszystkich”. Życząc wszystkim duchowego i intelektualnego przeżycia, zaprosił do obejrzenia filmu.

Film oprócz myśli humanistycznej Wojtyły pokazuje niezwykłą więź z Chrystusem, jaką miał Papież Polak. Ale

przede wszystkim przedstawia więź z ludźmi. John Allen, jeden z najwybitniejszych i najbardziej znanych watykanistów na świecie, obecny na przedpremierowym pokazie filmu, który 24 października 2019 r. odbył się w Rzymie, powiedział: „To był tytan świata, genialny filozof, genialny humanista. Ale przede wszystkim to był człowiek, który najbardziej cenił sobie międzyludzkie kontakty, kochał człowieka. Ten film pokazuje to w najbardziej unikatowy sposób, jaki kiedykolwiek widziałem w jakimkolwiek filmie”.

Prof. Stanisław Grygiel, który wraz z żoną Ludmiłą obecny był na rzymskim pokazie na Uniwersytecie Angelicum, na którym doktorat robił młody ksiądz Karol Wojtyła, ze wzruszeniem mówił: „Ten kto oglądał film, nawet jeżeli nie spotkał w życiu papieża, może nawet nie zna jego myśli, ale musiał zdać sobie sprawę, że chodzi o rzeczy fundamentalne, bez których nie warto żyć, nie warto myśleć i nie warto kochać”.

W filmie oprócz prof. Grygiela występują: George Weigel, biograf Papieża Jana Pawła II, Danuta Rybicka, autorka pseudonimu „Wujek” i jedna z najbliższych papieżowi osób w Środowisku, prof. Teresa Malecka (Środowisko), kard. Stanisław Dziwisz, o. prof. Jarosław Kupczak OP czy prof. Rocco Buttiglione.

„Ten film trzeba zobaczyć, aby na nowo zakochać się w Janie Pawle II i zobaczyć, na nowo, jak wschodzi słońce nad znajomością jego dzieł” – powiedział ks. prof. Józef Stala, prorektor UPJPII, który koordynował produkcję z ramienia władz Uniwersytetu.

Ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII nowym rektorem UPJPII. Wybrano także prorektorów (8 VI 2020)

zdjęcia: Łukasz Rzepka

27 kwietnia 2020 r., w dniu szóstej rocznicy kanonizacji Ojca Świętego Jana Pawła II, Senat Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, podczas wyborczego posiedzenia (odbyło się on-line) zdecydował o powierzeniu stanowiska rektora Uniwersytetu na lata 2020–2024 **ks. dr. hab. Robertowi Tyrale, prof. UPJPII** (Uchwała nr 78/2020 Senatu UPJPII). 31 maja 2020 r., w uroczystość Zesłania Ducha Świętego, Kongregacja ds. Edukacji Katolickiej zatwierdziła ten wybór. 8 czerwca 2020 r., w uroczy-

Telewizyjna premiera dokumentu miała miejsce 17 maja w TVP1, w specjalnej papieskiej ramówce z okazji 100-lecia urodzin Karola Wojtyły. Dzięki koprodukcji Uniwersytetu Papieskiego i Telewizji Polskiej możliwa była współpraca z młodymi twórcami – operatorzy to młodzi filmowcy Jakub Stoszek i Piotr Ćwik, absolwenci UPJPII. Przy filmie pracowali także doskonali profesjonaliści: muzykę skomponował i wykonał Adam Prucnal, animacje Paweł Weremiuk, film zmontował Jacek Galica. „To połączenie młodości z doświadczeniem było niezwykle, bo wszyscy mogli chłonąć w ten sposób naukę papieża. Ale było też trudne, wymagające. Nie ma chyba w Polsce prorektora, który tyle dowiedział się o produkcji telewizyjnej co ks. prof. Józef Stala i bardzo mu za to zrozumienie i wsparcie dziękuję – mówi Paulina Guzik – podobnie jak ks. Maciejowi Makule z Redakcji Katolickiej TVP – bez jego odwagi i otwartości tego filmu by nie było. Ale przede wszystkim nie byłoby bez Papieża, który wyraźnie nas prowadził, to jest wsparcie nie do przecenienia i widoczne każdego dnia i nocy, jakie poświęciliśmy tej produkcji”.

Patronem honorowym premierowego pokazu 4 marca w krakowskim kinie Kijów była Archidiecezja Krakowska i Wielki Kanclerz naszej uczelni, abp Marek Jędraszewski. Patronem wydarzenia był także Instytut Dialogu Międzykulturowego Jana Pawła II. Partnerem filmu jest Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej. ■

stość św. Jadwigi Królowej, Wielki Kanclerz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie abp Marek Jędraszewski, metropolita krakowski, wręczył stosowny dokument nowemu rektorowi, który oficjalnie będzie pełnić swoje obowiązki od 1 września br.

Ks. Robert Tyrała zastąpi na tym stanowisku obecnego rektora UPJPII, ks. prof. zw. dr. hab. Wojciecha Zyzaka, któremu 31 sierpnia 2020 kończy się druga kadencja.

8 czerwca 2020 r. nowo wybrany rektor, zgodnie ze statutem UPJPII §32, mianował prorektorami:

- **ks. dr. hab. Antoniego ŚWIERCZKA, prof. UPJPII** – prorektor ds. polityki kadrowej i promocji;
- **ks. prof. dr. hab. Tomasza ROZKRUTA** – prorektor ds. nauki oraz dyrektor Szkoły Doktorskiej;
- **dr hab. Małgorzatę DUDE, prof. UPJPII** – prorektor ds. studenckich i dydaktyki (przy zgodzie przedstawicieli studentów, wymaganej Statutem UPJPII).

Kadencja nowego rektora i prorektorów rozpocznie się 1 września 2020 r.

Kanclerzem UPJPII pozostaje **ks. mgr Andrzej Lichosyt**, pełniący tę funkcję od 2013 r.

Tego samego dnia, 8 czerwca, w sali senackiej UPJPII, rektor-elekt wręczył nowo wybranym prorektorom nominacje.

JM rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak pogratulował przyszłym władzom Uczelni, życząc dużo siły, cierpliwości, dobrych pomysłów i dobrych ludzi wokół. Z kolei ks. Robert Tyrała podziękował JM Rektorowi za 6 lat jego pracy na tym stanowisku, szczególnie za przeprowadzenie uczelni przez trudny czas reform szkolnictwa

wyższego. I choć cieniem na tego typu chwilach kładzie się przeżywana obecnie pandemia, która bardzo zmieniła funkcjonowanie i tryb pracy uczelni, wszyscy z dużą dozą nadziei i optymizmu powtórzyli: „W takim zespole przetrwamy!”.

Szczególnie też podziękowano prof. Małgorzacie Dudzie za podjęcie trudnego wyzwania. Jest ona pierwszą osobą świecką w historii uczelni na tym stanowisku, pierwszą kobietą, która będzie sprawować funkcję prorektora UPJPII. ■

Ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak modlił się na Jasnej Górze w intencji nowych władz UPJPiI

tekst, zdjęcia: Marta Mastyló

18 czerwca 2020 r. modlitwę Apelu Jasnogórskiego poprzedziły rozważania JM Rektora UPJPiI, ks. prof. zw. dr hab. Wojciecha Zyzaka. Podczas wygłaszanego słowa Ksiądz Rektor zawierzył nowe władze uczelni – rektora-elektę, prorektorów i dziekanów opiece Matki Bożej: „Prosimy o mądrość dla nich, by z Bożą łaską prowadzili uczelnię w kolejnych latach. Przychodzimy do Ciebie Matko Miłosierdzia w trudnym czasie dla Kościoła, świata, Ojczyzny i dla naszych uczelni. Przeżywamy pandemię koronawirusa, która uniemożliwia nam pracę z młodzieżą w takim zakresie, do jakiego jesteśmy powołani, w bezpośredniej relacji mistrza i ucznia. Ufamy Twojej opiece i wstawianiu Tego, który w szczególny sposób obrał sobie Ciebie za Matkę, mówiąc Totus Tuus. Patron naszego Uniwersytetu, św. Jan Paweł II, którego 100-lecie urodzin w tym roku obchodzimy, wie doskonale, co to znaczy cierpieć z powodu pandemii” – mówił Ksiądz Rektor, wspominał śmierć brata przyszłego papieża – Edmunda, który jako młody lekarz zaraził się groźną odmianą szkarlatyny, będącą wówczas, w 1932 r., chorobą nieuleczalną. Utrata brata wpłynęła na całe przyszłe życie Ojca Świętego.

Przypominając o korzeniach uczelni wywodzącej się z Wydziału Teologicznego Akademii Krakowskiej, o przekształceniu, staraniem papieża Benedykta XVI, Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie w uniwersytet, zwrócił uwagę, jak z wielkiego dziedzictwa duchowego i intelektualnego Jana Pawła II stale korzysta Uniwersytet, „świadomy wobec zaciągniętego wobec swojego patrona długu, który jest zarówno darem, jak i zadaniem”. Przypomniał zarazem o wysiłkach, jakie czynił, by uczelnia papieska działała w Krakowie. Ksiądz Rektor przywołał również postać drugiego wielkiego czciciela Matki Bożej w osobie kard. Stefana Wyszyńskiego, przeżywamy bowiem czas wielkiego oczekiwania na jego beatyfikację. To właśnie on w 1954 r. był głównym obrońcą krakowskiego Wydziału Teologicznego, doprowadzając pięć lat później do uznania ciągłości istnienia tego Wydziału. Ksiądz Rektor podziękował na Jasnej Górze za obu wielkich Pasterzy, bez których nie byłoby naszej uczelni.

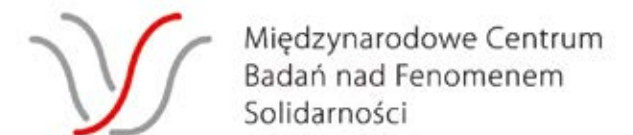
„Pani Jasnogórska, ufamy, że po miesiącach ciemności i lęku przyniesiesz nam światło nadziei” – mówił w kaplicy Cudownego Obrazu rektor UPJPiI. ■

Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności na prywatnej audiencji u papieża Franciszka

tekst: Jakub Synowiec (wicedyrektor MCBFS)
zdjęcia: WF

Watykan 4.12.2019

Pod koniec pierwszego pełnego roku działalności Międzynarodowego Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności (MCBFS) spotkał nas ogromny zaszczyt – Zarząd Centrum, Zespół Koordynatorów i Przewodniczący Prezydium Rady Naukowo-Programowej udali się z wizytą do papieża Franciszka wspólnie z delegacją Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, która wcześniej poprosiła Ojca Świętego Franciszka o audiencję prywatną w celu przedstawienia projektu związanego z rozpoczęciem prac wokół idei powstania sieci autonomicznych związków zawodowych, inspirowanych społeczną nauką Kościoła i otwartych na współpracę ponadnarodową. Spotkanie było okazją do zaprezentowania Ojcu Świętemu naszego Centrum, powołanego również w powyższym celu.

Papież przyjął nas bardzo serdecznie oraz udzielił błogosławieństwa, zachęcając tym samym do dalszej pracy.

Troska o godność ludzi pracy jest ważnym elementem społecznego nauczania Kościoła. Wątek ten podejmuje Centrum od początku swojego powstania, jest on obecny zarówno w deklaracji z Granady wygłoszonej 18 czerwca 2018 r., w której mowa jest między innymi o definiowaniu relacji pracodawca – pracownik w sposób uniwersal-

ny, w świetle katolickiej nauki społecznej. Jest on obecny zarówno w wystąpieniach wygłoszonych podczas konferencji w czerwcu 2019 r., jak i obradach Rady Naukowo-Programowej w listopadzie 2019 i finalnym dokumencie przez nią przygotowanym. Dokument ten jest z jednej strony Uchwałą Programową MCBFS, wskazującą zadania Centrum w najbliższych latach, z drugiej strony zaproszeniem do współpracy i refleksji szerokiego grona osób zatroskanych o godność ludzi pracy, jak bowiem zapisało w ostatnim zdaniu: „Przedstawiamy to świadectwo wszystkim ludziom dobrej woli, a w szczególności papieżowi Franciszkowi, który dziś wzywa pracowników całego świata, aby odnowili świadomość swojej tożsamości i powołania”. Z kolei w pozdrowieniu wystosowanym do delegacji NSZZ „Solidarność” i MCBFS podczas audiencji 4 grudnia 2019 r. papież Franciszek powiedział, że: „[...] słowo «solidarność» nieco się zużyło i czasami bywa niewłaściwie interpretowane [...] jest to wrażliwość na głos sióstr i braci, których pozbawiono prawa do godnych człowieka warunków pracy, do godziwej zapłaty, niezbędnej na utrzymanie rodziny, opieki zdrowotnej czy odpoczynku”. W słowach tych pobrzmiewają cele, jakie stawia przed sobą MCBFS

przy wsparciu swoich założycieli: KK NSZZ „Solidarność” i Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Papież uczy nas wrażliwości na biednych, potrzebujących i zachęca do dalszego badania tych kwestii.

Działalność MCBFS wzbudza entuzjazm i zainteresowanie również poza Polską. Centrum włącza się w prace różnych podmiotów zagranicznych, aby pokazać, że polskie doświadczenie Solidarności może być częścią rozwiązania wielu współczesnych problemów. Podczas pobytu w Rzymie dyrektor Zarządu Centrum, ks. prof. Władysław Zuziak, przekazał na ręce prof. Rocco Buttiglione – członka Papieskiej Akademii Nauk Społecznych – tekst dotyczący polskiego doświadczenia Solidarności i etosu pracy oraz możliwości ich uniwersalizacji. Jest to początek współpracy w badaniach na temat pracy ludzkiej, jak i wspólnej refleksji

wokół potrzeby solidarności w życiu społeczno-gospodarczym dzisiaj.

Zarząd odbył kilka spotkań z zagranicznymi partnerami: przedstawicielami świata nauki, polityki, związków zawodowych i Kościoła. Zarząd Centrum oraz Rada Koordynatorów spotkali się również na nadzwyczajnym posiedzeniu Zarządu.

Obok spraw naukowych i organizacyjnych wyjazd do Rzymu był czasem wspólnej modlitwy w intencji tej inicjatywy. Modliliśmy się zwłaszcza przy grobie naszego patrona św. Jana Pawła II, który nawiedzaliśmy codziennie.

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej: www.solidarnosc-center.org oraz śledzenia komunikatów w mediach społecznościowych. ■

Uroczystości ku czci św. Królowej Jadwigi współorganizowane przez UPJPII (8 VI 2020)

zdjęcia: Łukasz Rzepka

...Kiedy zaś na tym miejscu się znajdujemy, wówczas w sposób szczególny unaocznia się i to jeszcze wielkie dzieło Jadwigi, którym jest uczelnia teologiczna, przez wiele wieków Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego, w ostatnich czasach – odbudowana jako Akademia Papieska.

Nie trzeba chyba jeszcze dłużej udowadniać, że ta uczelnia świadczy o naszych dziejach, należy do dziedzictwa Kościoła i polskiej kultury. Czy może jej nie być w Krakowie?

(z homilii Jana Pawła II w czasie Mszy św. odprawionej w katedrze wawelskiej 10.06.1987 r.)

Udział w uroczystościach, które odbywają się 8 czerwca, w dniu wspomnienia św. Królowej Jadwigi wspólnota akademicka UPJPII traktuje jako hołd Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie dla dobrodziejki i patronki – św. Jadwigi. Ponadto uczelnia przy współudziale sióstr jadvizanek wawelskich organizuje uroczystość.

Mszę św., której przewodniczył ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII, a podczas której homilię wygłosił ks. dr hab. Piotr Majer, prof. UPJPII, poprzedziły Nieszpory ku czci św. Jadwigi.

W słowach homilii ks. dr hab. Piotr Majer, prof. UPJPII mówił:

[...] Jadwiga kierowała się racjami religijnymi w swym dramatycznym wyborze. To między innymi sprawiło, że w dniu jej kanonizacji 23 lata temu (8.06.1997) Jan Paweł II wypowiedział słowa: „Najgłębszym rysem jej krótkiego życia, a zarazem miarą jej wielkości, jest duch służby. Swoją pozycję społeczną, swoje talenty, całe swoje życie prywatne całkowicie oddała na służbę Chrystusa, a gdy przypadło jej w udziale zadanie królowania, oddała swe życie również na służbę powierzonego jej ludu”. [...]

Kupiec z Jezusowej przypowieści poświęcił wszystkie perły dla tej jednej jedynej, symbolizującej Boże królestwo. Jadwiga poświęciła swoje osobiste szczęście dla dobra Królestwa – i Polskiego, i Bożego.

Poświęcenie. Język polski wspaniale oddaje związek między poświęceniem a świętością. Poświęcenie to rezygnacja z czegoś dla innego dobra. Poświęca się ten, kto rezygnuje z dóbr materialnych, wygody i dostatku, ofiaruje swoje środki, swój czas, swoje talenty, swoje plany i marzenia, swoje osobiste szczęście wyższemu celom. Niekoniecznie powszech-

nie dostrzeganym i zapisanym w historii. Poświęca się ten, kto troszczy się o swoje dziecko, osobę w podeszłym wieku, dotkniętą chorobą czy wymagającą innego rodzaju opieki. Poświęca się ktoś dla Ojczyzny, nauki, szlachetnych idei, dla Boga i Kościoła świętego.

Poświęcenie to także dokonywanie poświęcenia, czyli ofiarowanie jakiejś rzeczy Bogu, przeznaczenie jej do spraw Bożych, do kultu Bożego i czynności świętych. Choć poprawnie łacińskie benedictio powinno się tłumaczyć jako błogosławieństwo, nikt nie mówi o błogosławionej wodzie, ale o wodzie „święconej”. I mało kto prosi księdza o „pobłogosławienie” różańca czy obrazu. Prosi o „poświęcenie”, wskutek czego dany przedmiot jest inny niż zwykle przedmioty, jakimi się posługujemy na co dzień. Wskutek poświęcenia z profanum przechodzi się do sfery sacrum.

Także człowiek, który się poświęca w jakimś stopniu przynależy do sacrum – do obszaru świętości. Matka czy ojciec, którzy w nocy wstają do płaczącego dziecka, siostra zakonna spędzająca nocne godziny na modlitwie, naukowiec z oddaniem poświęcający się badaniom, syn lub córka, brat czy siostra którzy zmieniają plany życiowe ze względu na opiekę nad niepełnosprawnym rodzicem lub rodzeństwem. Tyle jest różnego rodzaju poświęceń, niekiedy dramatycznych, naznaczonych prawdziwym heroizmem, choć o większości z nich nie mamy pojęcia. Ileż to razy przy takich poświęceniach mamy do czynienia ze znakami prawdziwej świętości człowieka.

Wspominając św. Jadwigę i jej poświęcenie dla drogiej perły Bożego królestwa, prosimy, aby wypraszała u Boga każdemu z nas mądrość decyzji, odwagę do poświęcenia i wytrwałość w realizacji tego, co z Bożą pomocą postanowiliśmy. ■

Dziedzictwo muzyki polskiej w otwartym dostępie – digitalizacja zbiorów Krakowskiej Kapituły Katedralnej

tekst opracowała, zdjęcia: Marta Mastyló

Po raz pierwszy w historii bezcenne muzykalia zostaną w taki właśnie sposób udostępnione publicznie. Archiwa skrywają pomnikowe dzieła twórców polskich i działających w Polsce. Zdigitalizowane zostaną dzieła najwybitniejszych twórców, jak: Fryderyk Chopin, Karol Szymanowski, Ignacy Jana Paderewski czy Witold Lutosławski, ale także zapomnianych dziś kompozytorów,

którzy tworzyli wspaniałe utwory, a pamięć o nich i dostęp do ich twórczego dorobku są dziś mocno ograniczone. Realizacja projektu ma sytuację zmienić.

Digitalizacja obejmie obiekty takie, jak rękopisy i druki muzyczne, ale także dokumenty kontekstualne, związane z muzyką polską okresu od XVI do XIX w. W efekcie prac w międzynarodowej bazie źródeł muzycznych Répertoire

International des Sources Musicales (RISM) zostaną skatalogowane unikatowe kolekcje muzykaliów, które do tej pory nie były całościowo opracowane oraz udostępnione w wersji cyfrowej.

Ważnym krokiem w realizacji projektu było podpisanie umowy o udostępnieniu zbiorów Archiwum i Biblioteki Krakowskiej Kapituły Katedralnej, co nastąpiło 8 maja 2019 r. w kapitularku na Wawelu. Umowa zawarta została pomiędzy: Narodowym Instytutem Fryderyka Chopina w Warszawie (reprezentowanym przez dyrektora dr. Artura Szklenera oraz główną księgową Instytutu Danutę Rogalę), Archiwum i Biblioteką Krakowskiej Kapituły Katedralnej (reprezentowane przez ks. prof. dr. hab. Jacka Urbana – dyr. Archiwum, a zarazem dziekana Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII) a Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie (reprezentowanym przez ks. dr. hab. Roberta Tyrałę, prof. UPJPII, prorektora Uczelni).

Celem projektu jest:

- Digitalizacja wybranych kolekcji muzykaliów umożliwiająca szerokie udostępnienie najcenniejszych źródeł z zakresu historii muzyki polskiej.

Termin realizacji projektu:

1 stycznia 2019 – 31 grudnia 2021

Całkowita kwota dofinansowania:

8 404 487,90 zł*

projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich ■

- Opracowanie metadanych dla źródeł poddanych digitalizacji, a także już zdigitalizowanych, nieuwzględnionych w centralnej międzynarodowej bazie źródeł muzycznych Répertoire International des Sources Musicales (RISM).

- Wykonanie transkrypcji wybranych kompozycji do zapisu symbolicznego w otwartym formacie tekstowym Humdrum.

Archiwum i Biblioteka Krakowskiej Kapituły Katedralnej na Wawelu posiada jedną z najcenniejszych polskich kolekcji muzykaliów. Obejmuje ona ponad 700 rękopisów muzycznych, z czego – co nietypowe w polskich zbiorach z uwagi na straty wojenne – znaczna część to repertuar muzyki XVI i XVII w.

Projekt zakłada digitalizację muzykaliów nie tylko przechowywanych na Wawelu, obejmie także digitalizację całościową lub częściową kolekcji znajdujących się w Archiwum Jasnogórskim, Bibliotece Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego, w opactwie ss. benedyktynek w Staniątkach, w Bibliotece – Fonotece Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina w Warszawie, w Bibliotece Książąt Czartoryskich oraz Bibliotece Polskiej w Paryżu.

Wyjątkowe posiedzenie sprawozdawcze Rady Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII

tekst, zdjęcia: Łukasz Rzepka

W dniu 5 czerwca 2020 r. w Krakowie, przy ul. Kanoniczej 25 odbyło się wyjątkowe zebranie Rady Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Przed wejściem do Sali Senackiej na przybyłych czekały maseczki oraz płyny do dezynfekcji rąk. Przed spotkaniem wyznaczono miejsca siedzące, starając się zachować jak największe odległości pomiędzy obradujący-

mi. A wszystko to w związku z sytuacją epidemiologiczną spowodowaną koronawirusem.

Modlitwą i prośbą o wstawiennictwo św. Królowej Jadwigi otworzył je ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś – Przewodniczący Rady, stwierdzając, iż na zebraniu stawili się członkowie Rady oraz Zarządu Fundacji:

Przewodniczący – ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś;

Wiceprzewodniczący – ks. prof. dr hab. Maciej Ostrowski;

Wiceprzewodniczący – prof. dr hab. Marian Śnieżyński, ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka, prof. dr hab. Wiesław Delimat, prof. dr hab. Stanisław Krawczyński, ks. prof. dr hab. Jan Szczurek, ks. dr hab. Piotr Majer, prof. UPJPII, ks. dr Bronisław Fidelus;

Prezes Zarządu – ks. mgr Andrzej Lichosyt;

Wiceprezes Zarządu – mgr lic. Łukasz Rzepka;

Skarbnik – mgr Magdalena Ficoń.

Prezes Zarządu przedstawił sprawozdanie z działalności, a następnie sprawozdanie finansowe Fundacji za rok 2019. W swoim wystąpieniu wskazał na wyjątkowo dobry rok Fundacji pod względem ilości udzielonego wsparcia wykładowcom, studentom i doktorantom UPJPII w Krakowie. Przedstawił bogatą listę działań, które wsparła. Prezes Zarządu przedstawił sprawozdanie finansowe Fundacji, w którym bilans sporządzony na dzień 31.12.2019 r. wykazał zysk w kwocie netto 55.304,26 zł. Rada Fundacji jednogłośnie podjęła uchwały: o zatwierdzeniu sprawozdania z działalności za 2019 rok, o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za 2019 rok oraz postanowiła przeznaczyć zysk z 2019 r. na pokrycie strat powstałych w latach ubiegłych.

Następnie na podstawie oceny pełnionych w 2019 r. w Zarządzie obowiązków udzielono absolutorium ks. Andrzejowi Lichosytowi, ks. Bolesławowi Karczowi oraz śp. ks. Zdzisławowi Hopciasowi. Stosowne uchwały podjęto jednogłośnie w głosowaniach tajnych.

Magdalena Ficoń przedstawiła wyniki działalności pomocowej Fundacji w związku z panującą pandemią. Fundacja była głównym partnerem charytatywnej akcji #CorCordi zorganizowanej przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. W akcji wzięło udział 90 osób – studenci, doktoranci i pracownicy UPJPII, którzy złożyli w sumie 10.842 zł, co po podwojeniu przez naszą Fundację dało kwotę: 21.684 zł (szczegóły akcji w kolejnym tekście).

Wiceprezes Zarządu omówił plan działania Fundacji w drugiej połowie 2020 r., wskazując na rozpoczęte przed kilkoma miesiącami prace nad spektaklem o życiu i dziele Świętej Królowej Jadwigi. Spektakl miał uświetnić obchody Jubileuszu 30-lecia Fundacji. Próby zostały jednak

przerwane z powodu pandemii koronawirusa. Członkowie Rady przedstawili swoje propozycje w tej sprawie: prof. dr hab. Stanisław Krawczyński, rektor AM w Krakowie, wyraził swoją aprobatę dla działań artystycznych, wskazał jednak na potrzebę wykonania ponownej kalkulacji kosztów spektaklu, prof. dr hab. Jan Daniel Szczurek podkreślił, że pierwszy spektakl Wspólnoty Lilia poświęcony Maryi mocno wpisał się w życie uczelni i przyczynił nie tylko do jej promocji, ale

okazał się ciekawym rodzajem konceptu artystycznego, ks. kanclerz przywołał dotychczasowe prezentacje pierwszego spektaklu w Polsce i na świecie (Światowe Dni Młodzieży w Panamie czy występy w Lourdes), a prof. dr hab. Marian Śnieżyński konkludował, iż należy wspierać dobre działania artystyczne, tym bardziej jeśli dotyczą one Fundacji i jej Świętej Patronki Królowej Jadwigi. ■

Finał akcji #CorCordi

tekst, zdjęcia: Łukasz Rzepka

W dniu 100. rocznicy urodzin naszego patrona św. Jana Pawła II weszliśmy w etap finałowy akcji charytatywnej #CorCordi, do której zaprosiliśmy wykładowców i pracowników, studentów i doktorantów naszego uniwersytetu. W czasie trwania akcji przyjmowaliśmy dobrowolne wpłaty przeznaczone na zakup środków ochrony osobistej, które zostały podwojone przez głównego partnera zbiórki – Fundację im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII w Krakowie.

„Cała ta sytuacja, w której znaleźliśmy się, spowodowała pewien znak zapytania: co my jako Uniwersytet Papieski możemy dać tym ludziom, którzy z nami współpracują, albo którzy są w gorszej sytuacji niż my” – mówi prorektor ds. studenckich i dydaktyki ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII.

Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII w Krakowie w tym roku świętuje Jubileusz 30-lecia. Obecnie trwałyby ostatnie próby do spektaklu o św. Jadwidze Andegaweńskiej w realizacji Wspólnoty Lilia, działającej w ramach Duszpasterstwa Akademickiego PATMOS. Pandemia niestety pokrzyżowała te plany, ale dała również organizacji możliwość do niesienia pomocy na innym polu. W tej sytuacji Fundacja stara się „pomóc pomagać” naszym pracownikom, doktorantom i studentom.

„Zwykle maseczka jest symbolem izolacji i oddalenia, zabezpieczenia się przed ingerencją kogoś z zewnątrz –

Relacja z przekazywania zakupionych środków:

<https://fundacja.upjp2.edu.pl/fundacja/projekty-fundacji/akcja-corcordi-62.html> ■

zwłaszcza wirusa. W naszej akcji chcemy jednak pokazać, że maseczka ma też inne znaczenie: może być wyrazem miłości, troski i pamięci o drugim człowieku. W takim znaczeniu maseczka jest darem serca dla serca” – konstatuje jeden z pomysłodawców akcji ks. dr hab. Grzegorz Godawa.

Podwojona suma wpłat wyniosła prawie 21 tys. złotych. „Za zebrane i podwojone środki udało się kupić naprawdę dużo, choć ceny sprzętu ochronnego drastycznie poszybowały w górę. Do ośrodków udało się przekazać: 50 litrów płynu do dezynfekcji powierzchni, 50 litrów płynu do dezynfekcji rąk, 30 masek FFP3, 30 masek FFP2, 200 kompletów pościeli jednorazowej (poduszka, poszewka, prześcieradło), 200 fartuchów jednorazowych, 5000 rękawiczek nitrylowych, 1500 maseczek jednorazowych 3-warstwowych, 200 czepków jednorazowych, 50 podkładów higienicznych, 20 podręcznych żeli do rąk dla pracownika udającego się do pacjenta, 4 termometry bezdotykowe, 10 kremów regeneracyjnych podręcznych, 4 emulsje regeneracyjne z pompką oraz 350 przyłbic” – wylicza Łukasz Rzepka, koordynator akcji z ramienia Fundacji. Pomoc trafiła m.in. do Domu Pomocy Społecznej przy ul. Łanowej w Krakowie, do Domowego Hospicjum Maryi Królowej Apostołów przy ul. Wincentego Witosa w Krakowie, jak również do Domu Pomocy Społecznej św. Brata Alberta, działającego przy ul. Adolfa Nowaczyńskiego w Krakowie czy do sióstr zakonnych, niosących pomoc potrzebującym.

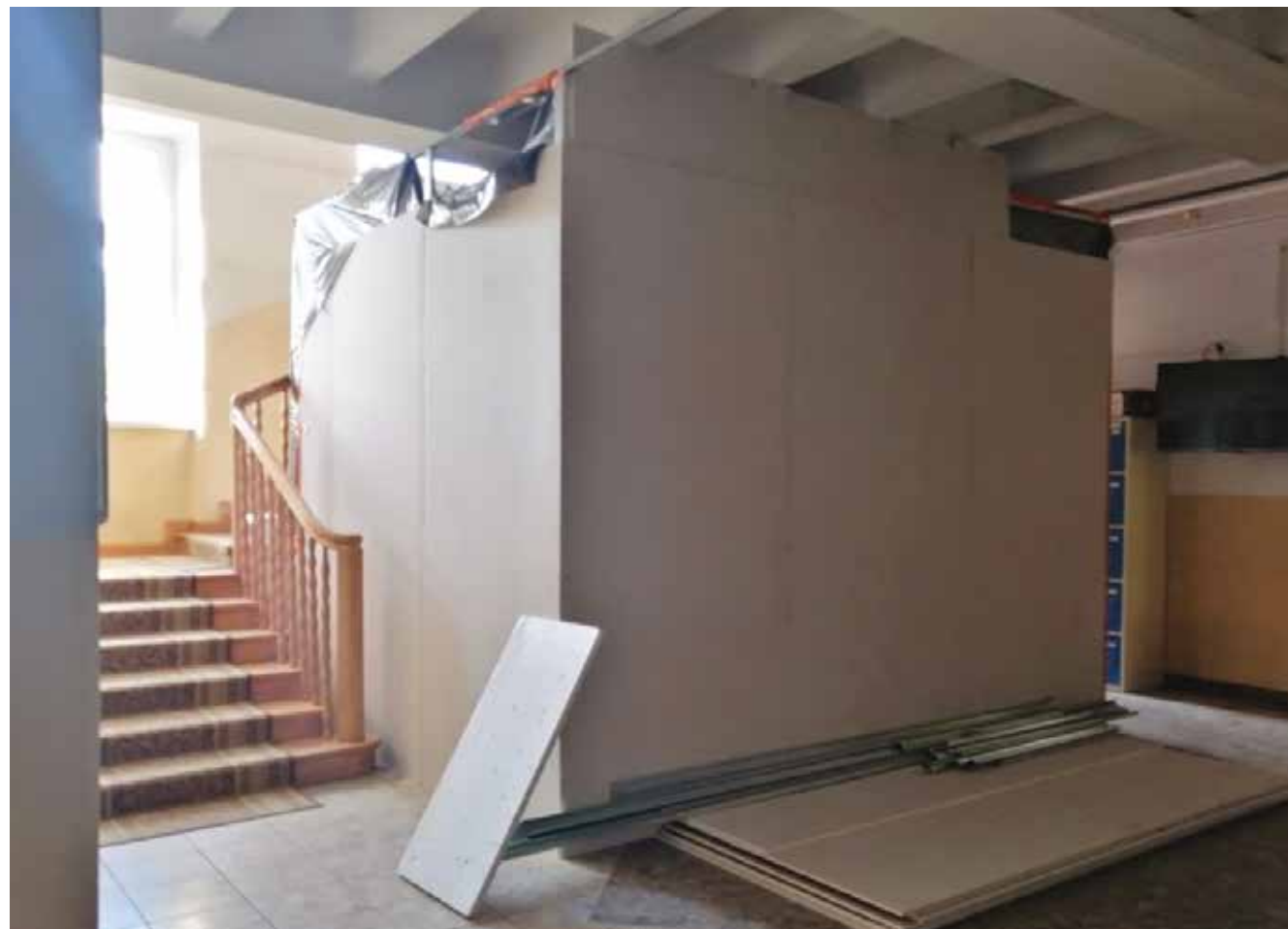
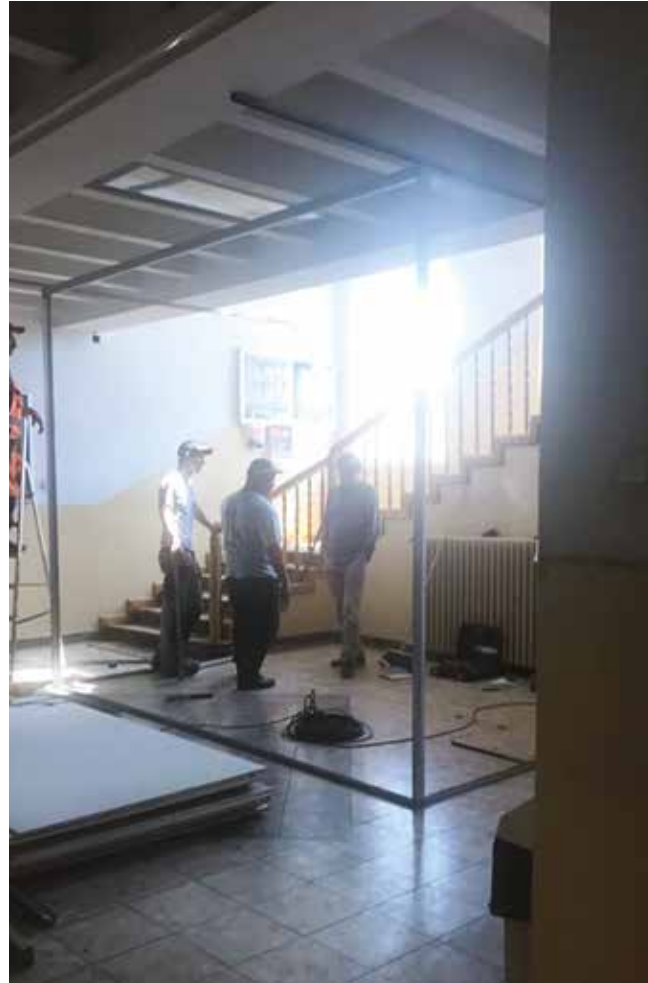

Uniwersytet Papieski Uczelnia bez barier

tekst: Aldona Madetko, Monika Pyrczak-Piega
zdjęcia: BON

W lutym 2020 r. Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie podpisał z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju umowę na realizację projektu „Uczelnia bez barier”, którego celem jest podniesienie poziomu dostosowania naszej uczelni do potrzeb osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Uniwersytet Papieski jako jedna z nielicznych uczelni w województwie małopolskim otrzymała dofinansowanie projektu z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Konkurs Uczelnia Dostępna. Dzięki dofinansowaniu Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie stanie się uczelnia jeszcze bardziej dostępną dla osób z niepełnosprawnościami. Projekt potrwa do 31 grudnia 2022 r.

Pracownicy BON dziękują wszystkim, którzy zaangażowali się w przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu. W I połowie roku 2019 prowadzone były konsultacje dotyczące potrzeb uniwersytetu w obszarze dostępności uczelni wśród pracowników i studentów UPJPII. Dzięki tym wskazówkom i sugestiom działania podjęte w trakcie

realizacji projektu zwiększą dostępność we wszystkich potrzebnych obszarach.

Celem projektu jest likwidacja barier w dostępie do kształcenia na poziomie wyższym na UPJPII przez wdrożenie zmian organizacyjnych i podniesienie świadomości i kompetencji kadry uczelni w zakresie niepełnosprawności, realizację działań mających na celu zapewnienie przez uczelnię dostępności komunikacyjnej, dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami narzędzi informatycznych, procedur i regulaminów odnoszących się do procesu dydaktycznego oraz realizację działań z zakresu dostępności architektonicznej dla osób z niepełnosprawnościami

W ramach projektu realizowane będą działania obejmujące: opracowanie i przeprowadzenie szkoleń oraz konsultacji dotyczących podnoszenia wiedzy i kompetencji kadry administracyjnej i naukowo-dydaktycznej uczelni dotyczących potrzeb osób z niepełnosprawnościami, opracowanie i wdrożenie procedur i regulaminów dotyczących studiowania osób z niepełnosprawnościami oraz dostosowanie infrastruktury budowlanej i informatycznej.

Ze środków projektu powstaje długo wyczekiwana winda i toaleta dla osób z niepełnosprawnościami w budynku przy ul. Bernardyńskiej 3. Osoby z niepełnosprawnością słuchu mogą skorzystać z tłumacza języka migowego on-line. Do obsługi studentów niesłyszących zostały wyznaczone 2 stanowiska: w Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych (p. 222d) na ul. Franciszkańskiej 1 i w Biurze Projektu „Uczelnia bez barier” (p. 57) na ul. Bernardyńskiej 3. Dla potrzeb studentów niewidomych w ramach projektu utworzono Zespół ds. Adaptacji Materiałów Dydaktycznych, któ-

ry przygotowuje dostosowane do ich potrzeb wersje podręczników i literatury.

Działania zaplanowane w ramach projektu posłużą powołaniu na UPJPII Centrum Wsparcia i Rozwoju, które docelowo będzie wspierało BON w zakresie udzielania specjalistycznego wsparcia (psychologicznego, logopedycznego, prawnego) zarówno studentom z różnymi rodzajami niepełnosprawności, jak i pracownikom w zakresie szkoleń i doradztwa nt. potrzeb i sposobów pracy ze studentami z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

W najbliższych miesiącach zakupiony będzie sprzęt i oprogramowanie specjalistyczne, systemy audiowizualne do sal wykładowych. Stworzone zostaną stanowiska obsługi studenta z niepełnosprawnością ruchową w budynkach przy ul. Kanoniczej oraz stanowisko pracy i odpoczynku dla osób niepełnosprawnych. Na drzwiach sal dydaktycznych znajdą się oznaczenia i etykiety brajlowskie oraz numery pisane większym rozmiarem czcionki.

Pracowników uczelni zapraszamy na szkolenia z mediacji, pierwszej pomocy przedmedycznej, obsługi administracyjnej i pracy ze studentami z niepełnosprawnościami, a także z zakresu wykorzystania technologii wspierających w pracy ze studentami niepełnosprawnymi. O terminach szkoleń pracownicy projektu będą informować mailowo w komunikatach.

Aktualne informacje dotyczące realizacji projektu znajdują się na stronie internetowej <https://uczelniabezbarier.upjp2.edu.pl>.

Kierownikiem projektu jest dr Katarzyna Kutek-Sładek, a jej zastępcą mgr Aldona Madetko. ■

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Spotkanie dotyczące strategii na rzecz osób niepełnosprawnych (19 VI 2020)

tekst: BON

Na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie odbyło się spotkanie Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Pawła Wdówika z pełnomocnikami rektorów ds. osób niepełnosprawnych i kierownikami biur ds. osób niepełnosprawnych z tzw. porozumienia kra-

kowskiego. Spotkanie dotyczy omówienia strategii na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2020–2030.

Ze strony Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w spotkaniu wzięła udział dr Katarzyna Kutek-Sladek, pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych UPJPII. ■

Ogólnopolskie spotkanie kierowników jednostek uniwersyteckich kształcących w zakresie dziennikarstwa i komunikacji społecznej

tekst, zdjęcia: IDiKS

27 lutego 2020 r. ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII, oraz dr Katarzyna Drąg reprezentowali Wydział Nauk Społecznych oraz Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej na dorocznym spotkaniu kierowników ośrodków akademickich prowadzących studia kierunkowe z zakresu dziennikarstwa, komunikacji społecznej oraz dyscyplin pokrewnych. Gospodarzem spotkania w tym

roku był Instytut Mediów, Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Obrady oraz towarzyszące im dyskusje umożliwiły twórczą wymianę doświadczeń przedstawicieli wszystkich instytucji akademickich kształcących w zakresie dziennikarstwa, mediów i komunikacji społecznej. Kolejne spotkanie odbędzie się w roku 2021 na Uniwersytecie Wrocławskim. ■

Gra o karierę – Biura Karier dla Ciebie, działalność Biura Karier UPJPII

tekst: Aldona Madetko

Iw tym roku, pomimo pandemii koronawirusa, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie wziął udział w ogólnopolskim projekcie „Gra o karierę – Biura Karier dla Ciebie”. Projekt jest organizowany corocznie pod patronatem Komisji ds. Akademickich Biur Karier przy KRASP oraz Przewodniczącego KRASP.

W dniach 25–29 maja Biura Karier w całej Polsce zorganizowały warsztaty, szkolenia i inne wydarzenia pod wspólnym hasłem „Gra o karierę – Biura Karier dla Ciebie”. Tegoroczna edycja przeniosła się do internetu. Każdy student mógł wziąć udział w wybranym przez siebie wydarzeniu. Pracownicy Biura Karier Uniwersytetu Papieskiego przygotowali warsztaty online pt.: „Projektowanie profesjonalnego CV” oraz konsultacje „Symulacja rozmowy kwalifikacyjnej”.

Biuro Karier Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie jest jednostką uczelni, która zajmuje się przygotowaniem studentów, doktorantów i absolwentów do wejścia na rynek pracy. Na konsultacje może zgłosić się osoba na każdym etapie zdobywania wykształcenia wyższego. Szczególnym elementem działalności Biura jest współpraca z pracodawcami, urzędami, instytucjami rynku pracy, stowarzyszeniami i fundacjami. W lutym 2020 r., dzięki realizacji przez uczelnię projektu „Zintegrowany Plan Rozwoju UPJPII”, do zespołu Biura Karier dołączyła Magdalena Knapik-Woch – doświadczony doradca zawodowy i trener. Praca doradców kariery w Biurze skupia się głównie na doradztwie zawodowym i doradztwie w zakresie przedsiębiorczości. Realizowane obszary to między inny-

mi: informacje o rynku pracy, projektowanie ścieżki kariery zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej i procesu rekrutacji, pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, aktywizacja zawodowa, rozwój kompetencji miękkich. Student i absolwent może umówić się na konsultację indywidualną albo wziąć udział w warsztatach, które organizowane są cyklicznie.

Biuro Karier na mocy uchwały Senatu z dnia 29 czerwca 2020 r. nadzoruje organizację praktyk nieobowiązkowych dla studentów. Praktyki nieobowiązkowe są praktykami dodatkowymi i nie wynikają z programu studiów, ale powinny odpowiadać profilowi studiów na określonym kierunku. Odbywanie praktyk nieobowiązkowych nie może kolidować z wypełnianiem obowiązków wynikających z odbywania studiów na uczelni. Do zdobywania w ten sposób doświadczenia zawodowego zachęcamy zwłaszcza tych studentów, którzy na swoim kierunku nie mają praktyk obowiązkowych.

Pracownicy Biura Karier to zespół kompetentnych osób, które aktywnie uczestniczą w życiu uczelni, zbierają informacje o rynku pracy, podnoszą kwalifikacje, biorą udział w szkoleniach i konferencjach. Poszukiwanie pracy nie należy do łatwych zadań. Nasza kadra stale się rozwija, by móc sprostać rosnącym wymaganiom studentów i absolwentów.

Kontakt:
 biurokarier@upjp2.edu.pl – Aldona Madetko (koordynator Biura Karier, doradca zawodowy)
 doradca.kariery@upjp2.edu.pl – Magdalena Knapik-Woch (doradca zawodowy) ■

Czwarte zajęcia projektu edukacyjnego „Uniwersytet Młodego Odkrywcy – Historia ma przyszłość”

tekst: Joanna Małocha (z-ca kierownika projektu)
zdjęcia: Katarzyna Nenko

W drugim tygodniu nowego roku – 11 stycznia 2020 r. – miały miejsce czwarte już zajęcia z zakresu projektu edukacyjnego pt. „Uniwersytet Młodego Odkrywcy – Historia ma przyszłość”, realizowanego na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII.

Zgodnie z założeniem chronologicznego układu tematyki kolejnych spotkań tym razem uczestnicy poznawali bliżej – jakże zróżnicowane i obfitujące w wydarzenia – stulecie dziewiętnaste. W sposób szczególny zaś pochylił się nad ówczesnymi losami królewskiego miasta i jego mieszkańców. W tę tematykę wprowadził młodzież wykład o. dr. Macieja Sadowskiego pt. *Codzienne i niecodzienne życie w XIX-wiecznym Krakowie w dobie autonomii*. Później zaś, dzięki Zespołowi Tańca Historycznego „Kontredans”, młodzież miała możliwość obejrzenia scenek z regencyjnego balu, zapoznania się z sekretnym kodem balowych gestów i przymierzenia strojów w stylu empire. W karnawałowym

duchu przekonała się także, że XIX-wieczne kontredanse to tańce nie tylko piękne, ale również całkiem proste do opanowania i mogące sprawiać wiele radości.

Druga część warsztatów zrealizowana została z wykorzystaniem ekspozycji, jakie prezentowane są w dwóch oddziałach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa – „Kamienicy Hipolitów” oraz „Cybertece”. Podzieleni na grupy uczestnicy projektu uczestniczyli w warsztatach pt. „W czterech kątach pradziadków”, poznając bliżej życie codzienne mieszkańca Wolnego Miasta Krakowa, następnie zaś – dzięki interaktywnej i nowoczesnej wystawie w Pałacu Krzysztofory – dowiedzieli się „Jak powstawał Wielki Kraków?”.

Tradycyjnie już edukacyjną część spotkania zwieńczyło krótkie podsumowanie. W jego trakcie uczestnicy projektu zwrócili uwagę na specyficzną rolę, jaką Kraków odegrał dla zachowania tradycji narodowej w okresie zaborów. ■

Piąte zajęcia projektu edukacyjnego „Uniwersytet Młodego Odkrywcy – Historia ma przyszłość”

tekst: Joanna Małocha (z-ca kierownika projektu)
zdjęcia: Aneta Kozak, Joanna Małocha i Rafał Opulski

Ostatniego dnia lutego 2020 r. odbyły się piąte – także ostatnie – zajęcia wykładowo-warsztatowe, jakie zaplanowane zostały w harmonogramie pierwszej części projektu edukacyjnego „Uniwersytet Młodego Odkrywcy – Historia ma przyszłość” na rok akademicki 2019/20.

Tym razem uwagę uczestników skierowano na wiek XX i tragiczne wydarzenia, jakie miały wówczas miejsce. Wprowadzenie w temat stanowił wykład w auli akademickiej dr. Macieja Zakrzewskiego, pracownika UPJPII oraz IPN-u, pt. *Czym był totalitaryzm? Idee i praktyka*. Możliwość zaś bliższego – bezpośredniego wręcz – dotknięcia realiów życia w Krakowie okupowanym przez III Rzeszę dała młodzieży część warsztatowa. Złożyły się na nią, odbywane jak zwykle w grupach, zajęcia w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa „Apteka pod Orłem” oraz moderowany interaktywny spacer edukacyjny po terenie byłego krakowskiego getta. Po powrocie na uczelnię uczestnicy projektu dzielili się spostrzeżeniami na temat fenomenu totalitaryzmów i mechanizmów, w oparciu o które zjawiska te działają. W dyskusji podkreślono również odwagę, jaką wykazywały osoby udzielające pomocy ludności żydowskiej w okresie okupacji.

Na zakończenie zajęć młodzież przeszła krótkie szkolenie z obsługi platformy edukacyjnej Moodle. Miała również okazję poznać autorów modułów dydaktycznych, które na tejże platformie zamieszczono i w oparciu o które odbywać się będzie dalsza część projektu. Na marzec i kwiecień przewidziano bowiem wirtualną odsłonę zajęć UMO. Uczestnicy będą się wówczas zapoznawać z materiałami e-learningowymi dotyczącymi kolejno trzech zagadnień: zastosowania wiedzy historycznej podczas tworzenia gier komputerowych, produkcji filmów kostiumowych oraz w turystyce. W oparciu o zamieszczone w modułach teksty, prezentacje i filmy młodzież wykonywać będzie różnorodne testy i ćwiczenia. Zdobyta w ten sposób wiedza – połączona z informacjami wyniesionymi z odbytych już pięciu spotkań wykładowo-warsztatowych – stanowić ma pomoc w wykonaniu finałowych zadań projektowych, na które przeznaczono trzy zajęcia stacjonarne zaplanowane na maj i czerwiec.

Jako pamiątkę po pierwszej części tegorocznego cyklu projektu uczestnicy otrzymali uczelniane notatniki i długopisy. ■

Finał VII Interdyscyplinarnych Warsztatów Filozoficznych dla Młodzieży (23 V 2020)

tekst: Barbara Żmuda-Frydrychowska
zdjęcia: WF

Z powodu trwających nadal ograniczeń związanych z pandemią wirusa Covid-19 finał konkursu zorganizowany został online, a z finalistami spotkaliśmy się na wideokonferencji. W finale wzięło udział 28 uczestników, którzy zostali

wyłonieni z grupy 604 uczniów szkół ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych z całej Polski. Do ostatniego etapu konkursu zakwalifikowano uczestników, którzy w pierwszym etapie konkursu zdobyli największą ilość punktów.

Wśród finalistów znaleźli się uczniowie z następujących szkół:

- Akademickie Liceum Ogólnokształcące Politechniki Śląskiej w Rybniku.
- I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Orkana w Limanowej.
- I Liceum Ogólnokształcące w Rykach imienia Marii Skłodowskiej-Curie.
- II Liceum Ogólnokształcące im. ks. Jana Twardowskiego w Dębicy.
- II Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Tarnowskich Górach.
- III Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Piotrkowie Trybunalskim.
- III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Stefana Żeromskiego w Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Bielsku-Białej.
- IX Liceum Ogólnokształcące im. Klementyny Hoffmanowej w Warszawie.
- Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. św. Jana Bosko w Sosnowcu.
- Liceum Ogólnokształcące im. Powstańców Śląskich w Bieruniu.
- Liceum Ogólnokształcące Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców w Libiążu.
- Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Czarnieckiego w Nisku.
- Technikum TEB Edukacja Tychy.
- Uniwersyteckie Liceum Ogólnokształcące w Toruniu.
- V Liceum Ogólnokształcące im. Księcia Józefa Poniatowskiego w Warszawie.
- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr II im. M. Konopnickiej w Nowym Sączu.
- Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie.
- Zespół Szkół nr 1 w Opatowie.

- Zespół Szkół Rolniczych w Cudzynowicach.
- Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. gen. dr. R. Abrahama we Wrześni.
- Zespół Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Leżajsku.

Ostatni etap konkursu polegał na analizie i interpretacji otrzymanego fragmentu tekstu filozoficznego. W tym roku finaliści zmierzali się z fragmentem pochodzącym z *Diatryb* Epikteta z Hierapolis. Za rozwiązanie tego zadania uczestnicy mogli otrzymać 0–20 punktów. Każdą z prac oceniało dwóch niezależnych sędziów z komisji konkursowej.

Uzyskane punkty zostały dodane do wyników osiągniętych w pierwszym etapie konkursu; w oparciu o opisaną

sumę punktów została sporządzona ostateczna lista rankingowa.

Rywalizacja podczas finału była bardzo zacięta, ponieważ różnice w ilości punktów zdobytych przez laureatów pierwszego, drugiego i trzeciego miejsca wynoszą zaledwie 1 oraz 0,5 pkt.

WYNIKI:

Zwycięzcą konkursu został **Michał Karłowski z Uniwersyteckiego Liceum Ogólnokształcącego w Toruniu.**

Laureatką drugiego miejsca została **Justyna Kanatek z IX Liceum Ogólnokształcącego im. Klementyny Hoffmanowej w Warszawie**

Trzecie miejsce zdobył **Sebastian Stokłosa z Technikum TEB Edukacja w Tychach.**

Zwycięzcy konkursu otrzymali od nas indeksy na studia filozoficzne na Wydziale Filozoficznym UPJPII oraz stypendia na pierwszy roku studiów.

Indeksy otrzymały również laureatki czwartego i piątego miejsca: **Marzena Szostak z Zespołu Szkół nr 1 w Opatowie** oraz **Julia Mika z III Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Piotrkowie Trybunalskim.**

Dodatkowo wszyscy finaliści otrzymali od nas nagrody rzeczowe w postaci książek o tematyce filozoficznej.

Serdecznie gratulujemy laureatom, dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział w warsztatach i zapraszamy za rok!

Nagrody!

Nagrodą dla laureatów konkursu są Indeksy Wydziału Filozoficznego UPJPII w Krakowie na studia licencjackie na kierunku Filozofia. Należy przez to rozumieć przyjęcie laureatów na pierwszy rok studiów z pominięciem procedury rekrutacyjnej (Należy jednak spełnić warunki formalne procesu rekrutacji tj. zarejestrować się na platformie rekrutacyjnej, wnieść opłatę rekrutacyjną oraz złożyć wymagane dokumenty). Dla zwycięzcy przewidziano dodatkowo stypendium na pierwszym roku w wysokości 500 zł miesięcznie. Dla osoby, która zajmie drugie miejsce, przewidziano stypendium na pierwszym roku studiów w wysokości 200 zł miesięcznie, a w przypadku trzeciego miejsca – 100 zł. Wszyscy laureaci otrzymają nagrody rzeczowe. Stypendium zostanie przyznane tylko w przypadku podjęcia studiów na kierunku filozofia na Wydziale Filozoficzny UPJPII, w roku ukończenia szkoły ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej. Stypendium zostanie przyznane na pierwszy semestr i zostanie przedłużone na drugi semestr jedynie w przypadku, gdy otrzymujący je student zakończy sesję zimową

42

Vita Academica 2020 nr 1-2 (102-103)

43

Wystawa *Wobec świętości. Medalierskie rozmowy z Janem Pawłem II* zorganizowana w Żywcu przy współudziale UPJPII

źródło: Diecezja Bielsko-Żywiecka

Na Starym Zamku w Żywcu można oglądać wystawę *Wobec świętości. Medalierskie rozmowy z Janem Pawłem II*. Wystawę tę zorganizowano z okazji setnej rocznicy urodzin Karola Wojtyły i w 25. rocznicę Jego papieskiej wizyty w Żywcu w 1995 r. Przygotowało ją Muzeum Miejskie w Żywcu oraz Muzeum Diecezjalne w Bielsku-Białej pod honorowym patronatem Biskupa Bielsko-Żywieckiego Romana Pindla. Ekspozycja powstała dzięki Polskiemu Stowarzyszeniu Sztuki Medalierskiej oraz Uniwersytetowi Papieskiemu Jana Pała II w Krakowie, przy współudziale Urzędu Miejskiego w Żywcu.

Uroczyste, chociaż skromne otwarcie wystawy z racji sytuacji epidemiologicznej odbyło się po dziękczynnej mszy św. w żywieckiej konkatedrze 22 maja 2020 r. pod przewodnictwem Romana Pindla, biskupa bielsko-żywieckiego, z udziałem Anny Tulei – dyrektora Muzeum Miejskiego w Żywcu, ks. dr. Szymona Tracza – dyrektora Muzeum Diecezjalnego w Bielsku-Białej, ks. prof. dr. hab. Wojciecha Zyzaka – rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, oraz Bernarda Marka Adamowicza z Polskiego Stowarzyszenia Sztuki Medalierskiej, Antoniego Szlagora – burmistrza Żywca, Andrzeja Kalety – starosty powiatu żywieckiego oraz radnych miasta i powiatu.

Wystawie towarzyszy specjalnie przygotowany katalog prezentujący medale wykonane przez kilkudziesięciu współczesnych polskich artystów. Wystawa w murach Starego Zamku w Żywcu (ul. Zamkowa 2) potrwa do końca lipca 2020 r. i jest czynna w ramach ekspozycji muzeum żywieckiego. ■

Rezultaty konferencji *Solidarność: od godności człowieka do ponadnarodowej współpracy*, Gdańsk 8–9 XI 2019

tekst: Jakub Synowiec

zdjęcia: arch. WF

Mury Sali BHP Stoczni Gdańskiej, mieszczącej się przy ul. Jerzego Popiełuszki w Gdańsku, były świadkiem podpisania porozumień sierpniowych w 1980 r., które doprowadziły do powstania „Solidarności” i były kamieniem milowym na drodze do uwolnienia Polski spod wpływów Związku Radzieckiego. W przyszłym roku będziemy obchodzić czterdziestą rocznicę tych wydarzeń. W roku 2019 mury te gościły wydarzenie współorganizowane przez Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności (jednostkę naukową na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie) już po raz drugi.

Tym razem, dzięki staraniom KK NSZZ „Solidarność” oraz Zarządu MCBFS, miała miejsce międzynarodowa naukowa konferencja robocza pt. *Solidarność: od godności człowieka do ponadnarodowej współpracy*. Konferencja była współfinansowana przez Narodowe Centrum Kultury w ramach programu „Kultura-Interwencje 2019” oraz przez KK NSZZ „Solidarność”.

Pierwszym aktem konferencji była msza św. w bazylice pw. św. Brygidy w Gdańsku, której przewodniczył JE abp Marek Jędraszewski. Następnie uczestnicy konferencji spotkali się na uroczystej części, podczas której odczy-

tano listy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy, Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego oraz Prezesa partii Prawo i Sprawiedliwość Jarosława Kaczyńskiego. Przemówienia wygłosili: JE abp Marek Jędraszewski, JE abp Sławoj Leszek Głódź, Przewodniczący NSZZ „Solidarność” Piotr Duda oraz prof. Rocco Buttiglione. Ostatnim punktem uroczystej części konferencji było wręczenie certyfikatów dla członków Rady Naukowo-Programowej MCBFS.

Popołudniowe obrady były wewnętrznymi pracami Rady Naukowo-Programowej Centrum, która spotkała się po raz pierwszy. Obrady te prowadził Dyrektor Zarządu MCBFS ks. prof. Władysław Zuziak (WF UPJPII). Udało się uchwalić regulamin pracy Rady Naukowo-Programowej oraz jej prezydium, a także wybrać członków tego gremium. Przewodniczącym Prezydium Rady Naukowo-Programowej został jednogłośnie wybrany prof. Rocco Buttiglione, jego zastępcą ks. prof. Piotr Mazurkiewicz, a sekretarzem dr Paulina Bednarz-Łuczewska. Do późnego wieczora Rada Naukowo-Programowa pracowała w trzech sekcjach roboczych w obszarach: (1) Godność człowieka – postnowoczesne społeczeństwa i społeczna nauka kościoła; (2) Etyka solidarności, jak i uniwersalne doświadczenie zdolne prze-

mieniać relacje społeczne; (3) Kultura solidarności. Ruch pracowniczy jako źródło nowej kultury ponadnarodowej. Sprawozdań z pracy w sekcjach wszyscy uczestnicy wysłuchali kolejnego dnia rano.

Celem konferencji było przygotowanie uchwały programowej MCBFS, której zadaniem jest wyznaczenie kierunków rozwoju Centrum na najbliższe lata. Po dwóch dniach wyteźonej pracy ten cel udało się osiągnąć. Drugi dzień był w całości poświęcony redagowaniu uchwały. 9 listopada, krótko po godzinie 19.00, po długich dyskusjach i wielu zmianach udało się jednogłośnie przyjąć pierwszą uchwałę programową MCBFS. Po niezbędnych poprawkach technicznych zostanie ona udostępniona na stronie MCBFS, a jej ambitne postulaty na konkretne projekty będzie przemieniał Zarząd Centrum. Kolejne spotkanie Rady Naukowo-Programowej planowane jest najpóźniej za pięć lat.

Organizatorzy dziękują wszystkim zaangażowanym w przygotowanie konferencji, tak po stronie UPJPII, jak i KK NSZZ „Solidarność” oraz członkom Rady Naukowo-Programowej, za bezcenny wkład intelektualny. ■

Jasnogórska Matka Kościoła – ogólnopolskie sympozjum naukowe

tekst, zdjęcia: Magdalena Żyła

W dniach 24–25 lutego na Jasnej Górze w Częstochowie odbyło się ogólnopolskie sympozjum naukowe zatytułowane *Jasnogórska Matka Kościoła*. Zorganizowane zostało przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Jasnogórski Instytut Maryjny Zakonu Paulinów oraz Komitet Nauk Teologicznych PAN. Była to jedenasta konferencja, którą współtworzyło środowisko krakowskich eklezjologów, zaś jej owoce zawarte są w książce pt. *Kościół i Maryja*¹.

Obrady rozpoczęły się wspólną modlitwą poprowadzoną przez o. prof. dr. hab. Andrzeja Napiórkowskiego OSPPE, kierownika Katedry Eklezjologii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, *spiritus movens* kolejnego spotkania poświęconego naukowej refleksji nad Kościołem. Następnie głos zabrał o. dr Arnold Chrapkowski OSPPE, generał zakonu paulinów. Wprowadził zebranych w bogactwa Jasnej Góry, podkreślając duchową wartość obecności w tym miejscu i wskazując Maryję jako skuteczną drogę do Jezusa. Słowa powitania skierował również o. dr Mariusz Tabulski OSPPE, dyrektor Jasnogórskiego Instytutu Maryjnego, wpisując trwające właśnie sympozjum w przygotowania do beatyfikacji Prymasa Tysiąclecia, który starał

¹ Wszystkie wystąpienia można przeczytać w książce posympozjalnej, będącej XI tomem cyklu *Cracoviensis Cogitatio Ecclesialis* wydawanego przez Katedrę Eklezjologii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Zob. *Kościół i Maryja*, red. A. A. Napiórkowski OSPPE, Kraków 2020.

się o ogłoszenie Maryi Matką Kościoła. Następnie jeszcze raz głos zabrał o. A. Napiórkowski, przedstawiając plan na najbliższe dwa dni i zachęcając do osobistej modlitwy w miejscu szczególnej obecności Matki Bożej. Po słowach powitania rozpoczęto część referatową. Wydarzenie miało miejsce w pięknej klasztornej Kaplicy Różańcowej o barokowym wystroju.

Pierwszy referat pt. *Maryja w Kościele apostolskim w świetle pism Łukaszkowych* zaprezentował prof. dr hab. Krzysztof Mielcarek z KUL-u. Zwrócił uwagę, że wszystkie wątki maryjne u Łukasza – którego interpretował metodą narracyjną – podporządkowane są ukazaniu dzieła zbawczego Jezusa. Po nim głos zabrał ks. prof. dr hab. Jacek Kempa z UŚ w Katowicach z referatem pt. *Maryjność wobec tajemnicy odkupienia*. Mariologię ukazał jako traktat teologiczny, mogący pełnić funkcję kryterium sprawdzającego wartość pozostałych traktatów. Jako kolejny prelegent głos zabrał ks. prof. dr hab. Piotr Szczur z KUL-u. Zaprezentował on historycznie i przekrojowo temat: *Ojcowie greccy o Maryi i jej roli w historii zbawienia*, porządkując i poszerzając wiedzę mariologiczną epoki patrystycznej. Następnie o. dr Grzegorz Prus OSPPE, rektor Wyższego Seminarium Duchownego

Zakonu Paulinów na Skałce w Krakowie, przedstawił historię *Maryjnej posługi paulinów jasnogórskich w okresie potrydenckim*. Zanalizował m.in. jasnogórski obraz pt. *Maryja pogromczynie herezji*, niosący ważne świadectwo epoki. Po nim zaprezentował swe przemyślenia na temat *Monastycznej XI- i XII-wiecznej mariologii jako wyzwania dla Kościoła hierarchów* o. dr Marek Chojnacki OCist z UPJPII. Przypomniał, że papież Benedykt XVI postulował powrót do teologii monastycznej, dla której głównymi źródłami były Pismo Święte i liturgia.

Po przerwie oraz wzmocnieniu jasnogórską kawą i wypiekami powrócono do dalszych rozważań. Pierwszym referentem tej części obrad był prof. dr hab. Rafał Leszczyński z ChAT z Warszawy, który przedstawił opracowanie dotyczące *Matki Chrystusa w teologii ewangelicko-reformowanej*. Zwrócił uwagę na fakt, iż to wyznanie właściwie nie posiada mariologii jako odrębnej dyscypliny teologicznej, zaś sama Maryja jako Matka Pana pojawia się tylko w okresie Bożego Narodzenia. Ewangelicy uważają, że wszystko, co potrzebne jest do zbawienia, znajdują w Chrystusie. Stawia to przed teologami konieczność szukania nowych dróg dialogu ekumenicznego.

Następnie głos zabrał ks. prof. dr hab. Krzysztof Kościelniak z UJ w Krakowie i omówił temat *Mariologia bez Bogurodzicy* (Θεοτόκος)? *Matka Chrystusa w tradycji wschodniosyriackiej (nestoriańskiej) starożytnego Kościoła Wschodu*. W mariologii Kościoła Wschodu nie odmawia się czci Maryi, ale nie dopuszcza do przesady – mówi się o „tej, która przyjęła Boga”, jednocześnie unikając „Bożej rodzicielki”, bo taki jest sam Bóg rodzący Syna. Pozostając w tematyce wschodniej, swój referat pt. *Matka Boża w duchowości monastycznej i w codziennej pobożności prawosławnych chrześcijan* wygłosił prof. dr hab. Krzysztof Leśniewski z KUL-u. Podkreślił, że Maryja jest wszechobecna u prawosławnych – rocznie, tygodniowo i dobowo, również w tak ważnej dla nich ikonografii, zaś spośród dwunastu najważniejszych świętów – aż pięć dedykowanych jest właśnie Matce Bożej.

Kolejno wystąpił ks. dr Józef Morawa z UPJPII, który zaprezentował przedłożenie pt. *Wielka Nowenna Milenijna a recepcja Vaticanum II w katolickim Kościele w Polsce*. Jak sam zaznaczył, miało ono charakter przypomnienia. Ostatnim w tej części prelegentem był ks. dr hab. Damian Wąsek, również z UPJPII. W swym referacie *Mariologia – między mitologią a teologią* omówił ideę oraz warunki korzystania z lokalnych mitów w procesie ewangelizacji ludów różnorodnych kultur.

Odbijająca się po części referatowej dyskusja pogłębiła zaprezentowane treści oraz pozwoliła na ważne dopowiedzenia. Wszyscy zebrani uczestniczyli w wieczornej mszy św. w kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej, której przewodniczył generał zakonu paulinów o. A. Chrapkowski. Następnie udano się na „Wieczór teologów” zorganizowany przez Instytut Maryjny, który stworzył przestrzeń dla spotkania i wymiany spostrzeżeń w wyjątkowej atmosferze jasnogórskiego klasztoru.

Drugi dzień obrad, wtorek, 25 lutego, rozpoczął się poranną Eucharystią, ponownie celebrowaną przed wizerunkiem Czarnej Madonny. Pierwszy referat tego dnia pt. *Wie soll Man heute Maria ehren? (Jak dzisiaj czcić Maryję?)* wygłosił ks. prał. dr Michael Kahle z watykańskiej Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Prelegent omówił drogę i warunki autentycznego kultu Matki Bożej w Kościele, jakie zostały wyznaczone współczesności przez adhortację *Marialis cultus* Pawła VI i późniejsze dokumenty Kościoła. Kolejnym referującym był ks. prof. dr hab. Michael Stickelbroeck z St. Pölten w Austrii, który zaprezentował referat pt. *Die deutschsprachige Mariologie seit der Jahrtausendwende – eine Bestandsaufnahme (Niemieckojęzyczna mariologia od przelomu tysiąclecia – inwentaryzacja)*. Analizując niemiecką mariologię, autor opowiedział się za rozumieniem historycznym i hermeneutyką kontekstualną przeciwko ujęciu spekulatywnemu i pozbawionemu kontekstu. Odrzucił – za Gisbertem Greshakem – nowe formy gnozy w mariologii i ukazał Maryję jako Pośredniczkę i jej macierzyńskie pośrednictwo w Chrystusie.

Następnie głos zabrał o. prof. dr hab. Stanisław Koza-kiewicz OSPPE z Częstochowy, przedstawiając referat zatytułowany *Błogosławiona, któraś uwierzyła... Wiara życia i wiara wiedzy*, w którym zauważył, że wiara jest dziś lekceważona, spychana do sfery irracjonalnej, zaś sama w sobie jest podstawową, rozumną kategorią poznawczą człowieka. Istotą wiary chrześcijańskiej jest przyjęcie Boga, który objawia się w Chrystusie. Najpełniej uczyniła to Maryja. Następnie w imieniu nieobecnego ks. dr hab. Dariusza Tabora CR, prof. UPJPII, referat pt. *Wizerunki maryjne XIV i XV w. na ziemiach polskich. Studium z ikoniki i chrystologii* odczytał wraz z prezentacją kopii omawianych dzieł sztuki ks. mgr lic. Lucjan Bartkowiak CR. Z kolei główny organizator wydarzenia, o. prof. A. Napiórkowski, przedstawił w swym referacie pt. *Koncepcje Kościoła i ich wpływ na stan mariologii i maryjności* dziewięć obrazów Kościoła, które można wyróżnić w eklezjologii na przestrzeni wieków, oraz ukazał ich wpływ na refleksję nad rolą i miejscem Najświętszej Maryi Panny w dziele zbawienia. Podsumowując, stwierdził obopólny wpływ eklezjologii i mariologii oraz maryjności.

Ostatni po przerwie blok wystąpień rozpoczęła prof. dr hab. Agnieszka Czajkowska z UJD w Częstochowie swoim wystąpieniem pt. *Macierzyństwo Maryi w literaturze polskiej. Matka polskiej literatury*. Omówiła w nim m.in. cykl wierszy Ewy Szelburg-Zarębiny poświęcony motywom maryjnym oraz zwróciła uwagę na pomijane w dyskursie literaturoznawczym karty literatury polskiej. Następnie głos zabrał ks. dr Paweł Pielka z UPJPII, który w swym wystąpieniu pt. *Odpowiedź w Maryi. Hans Urs von Balthasar wobec rozdziału dogmatyki i duchowości* przedstawił myśl Szwajcara na temat skutków, jakie w teologii przyniósł podział na „kłęzącą” i „siedzącą” oraz właściwą mariologię jako odpowiedź na taki stan rzeczy. Ks. dr hab. Andrzej Draguła, prof. USz Szczecin, w swym wystąpieniu pt. *Wizerunki maryjne w epoce elektronicznej: transformacje i reinterpretacje* zanalizował m.in. profanacje wizerunku z Jasnej Góry, zaś swą wypowiedź zbudował wokół tezy Waltera Beniamina, że oryginał i reprodukcja pełnią odmienne funkcje, a więc wymagają zupełnie innej recepcji – kultyczny jest tylko oryginał, ewentualnie manualna kopia, ale na pewno nie kopie mechaniczne.

W kolejnym referacie o. dr Michał Legan OSPPE z UPJPII zaprezentował *Tematykę jasnogórską na ekranie. Studium teologiczno-filmoznawcze*. Pochylił się nad kilkoma obrazami filmowymi nawiązującymi do jasnogórskiego sanktuarium i zinterpretował je w kluczu religijnym, traktując film jako świadectwo obcowania w wierze z tajemnicą Boga. Ostatni referat zaprezentowany przez mgr lic. Magdalenę Żyłę, doktorantkę z Katedry Eklezjologii UPJPII, pt. *Maryjność motywem życia i konwersji Adrienne von Speyr* ukazał drogę szwajcarskiej kalwinki do Kościoła katolickiego oraz maryjny wymiar jej posłannictwa.

Po referatach miała miejsce dyskusja, która zrodziła wiele głosów przyłączających się do symfonii tematów i refleksji zaprezentowanych w referatach. Największa liczba wypo-

wiedzi polemicznych pojawiła się w związku z wystąpieniem ks. dr. A. Draguły. Zwrócono uwagę m.in. na fakt niemożności udowodnienia braku związku między kopią a oryginałem oraz istotną wagę intencji, z jaką wykonuje się daną kopię.

Podsumowania obrad dokonał tradycyjnie o. dr Marek Chojnacki. Całość zwieńczona została motywem artystycznym – śpiewem *Ave Maria* w wykonaniu Leszka Mikosa, artysty przybyłego z Kalwarii Zebrzydowskiej. Ufamy, że spotkamy się za rok, by po raz dwunasty pochylić się nad tajemnicą Kościoła i umocnić w wierze, której uczy nas Maryja. ■

Międzynarodowe sympozjum naukowe *Kościół i misja* – Rzym, luty 2019 r.

tekst, zdjęcia: Magdalena Żyła

Rzymska stacja naukowa Polskiej Akademii Nauk gościła w dn. 18–19 lutego 2019 r. uczestników i gości międzynarodowego sympozjum naukowego *Kościół i misja*, zorganizowanego przez Katedrę Eklezjologii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II oraz Komitet Nauk Teologicznych PAN.

Pałac Doriów mieszczący się przy Piazza Venezia, czyli w samym centrum Wiecznego Miasta, w którym od 1938 r. działa stacja PAN, przez dwa dni rozbrzmiewał gorącą debatą teologiczną. Prelegenci, wśród których znaleźli się naukowcy z uczelni rzymskich, krakowskich, lubelskich, wrocławskich, warszawskich i opolskich, odmalowali barwną panoramę zagadnień związanych z misyjnością Kościoła, uwzględniając jej początki, refleksję towarzyszącą zjawisku przez wieki oraz rozmaite konteksty, w których realizuje się ona po dziś dzień.

Pierwszego dnia gości powitał prof. dr hab. Piotr Salwa, italianista, kierownik rzymskiej stacji PAN. Krótko przedstawił on historię instytucji oraz przywołał poprzednią konferencję organizowaną tamże w 2016 r. przez Katedrę Eklezjologii UPJPII – *Kościół i dar pokoju*. Następnie głos zabrał o. prof. dr hab. Andrzej Napiórkowski OSPPE, kierownik Katedry Eklezjologii UPJPII i *spiritus movens* całego przedsięwzięcia, dziękując za wysiłek intelektualny oraz dyscyplinę prelegentów, które owocują nie tylko referatami, ale także publikacją oddaną właśnie do rąk czytelników. Zaznaczył jednakowoż, że tytuł książki (*Misja: istotą i chwałą Kościoła katolickiego*) jest inny niż tytuł sympozjum, gdyż teksty tam zamieszczone jeszcze szerzej omawiają całe zjawisko. We wprowadzeniu zauważył, że na wstępie rozważań teologicznych należy odpowiedzieć na pytanie: kim jest Kościół? Odpowiedź taka jest trudna, gdyż Kościół to rzeczywistość dynamiczna, która nam, ludziom, stawia ciągle wyzwania. Połączenie boskiego z ludzkim, które dokonuje się w Kościele, udało się tak naprawdę tylko Najświętszej Maryi Pannie.

Przedpołudniową sesję poprowadził ks. prof. dr hab. Wojciech Żyzak, rektor UPJPII². Pierwsze wystąpienie

² Zaprezentowane poniżej opisy wystąpień z oczywistych względów są jedynie migawką, skromnym i niewystarczającym zasygnalizowaniem poruszanych kwestii. W celu ich zgłębienia odsyłamy do publikacji książkowej:

ks. prof. dr hab. Mariusza Rosika z wrocławskiego PWT pt. *Synagoga a rodzący się Kościół* zarysowało drogę rozeźlenia się tych dwóch rzeczywistości. Zagadnienie misji było niewątpliwie jednym z czynników przyspieszających oddalenie się od siebie judaizmu i chrześcijaństwa. W drugim wystąpieniu ks. prof. dr hab. Andrzej Gieniusz CR z rzymskiego Università Urbaniana przedstawił zagadnienie misji według Apostoła Narodów. To Jezus definiował doświadczenie Pawła i jego misję ewangelizacyjną; interioryzacja kontaktu z Chrystusem, którą wyrażał wielokrotnie słowami „we mnie”, kierowała jego całą działalnością misyjną. Kolejny referat pt. *Ojcowie greccy i łacińscy o głoszeniu chrześcijańskiego Boga*, który przedłożył ks. prof. dr hab. Piotr Szczur z KUL-u, skupił się na trzech greckich terminach: *kerygma*, *keryx*, *kerytto-kerysso*, wokół których przekrojowo został zarysowany temat w ujęciu patrystycznym. Wystąpienie ks. prof. dr hab. Dariusza Tabora CR z UPJPII zatytułowane *Luksusowe psalterze chrystologiczne XIII stulecia: ewangelizacja elit* przybliżyło trzy psalterze, arcydzieła książki rękopiśmiennej, oraz ich znaczenie w życiu wielkich ówczesnego świata. Następny referat zaprezentowany został przez o. dr. Piotra Marka Chojnackiego OCist z UPJPII, a nosił on tytuł: *Edukacyjno-pedagogiczna działalność Kościoła w średniowieczu*. Prelegent z erudycyjnym rozmachem nakreślił ideał człowieka antycznego oraz ten zaproponowany przez chrześcijaństwo, szczególnie wyraźnie zarysowany w średniowieczu. Ostatnie przed przerwą wystąpienie, tym razem w języku włoskim, zaprezentowane przez prof. dr. Carmelo Dotolo z Università Urbaniana pt. *Inculturazione e nuovo umanesimo* dotyczyło zjawiska inkulturacji we współczesności.

Drugą sesję, prowadzoną przez ks. prof. dr hab. Zygryfryda Glaesera z opolskiego WT, rozpoczął swym referatem *Koncepcje Kościoła a realizacja jego misyjności* o. prof. A. Napiórkowski. Zaprezentował w nim panoramiczny przegląd koncepcji Kościoła oraz wynikającego z nich pojmowania misji, poczynawszy od pierwszych gmin chrześcijańskich aż do papieża Franciszka. Zwrócił uwagę na to, że

Misja: istotą i chwałą Kościoła katolickiego, pod red. A. A. Napiórkowskiego OSPPE, Kraków 2019.

pierwotny Kościół cały był misyjny, nie było w nim żadnego rozdziału na Kościół i misję. Drugi referat autorstwa ks. dr. Józefa Morawy z UPJPII pt. *Treść misji Kościoła dzisiaj* zawierał prezentację eklezjologicznych paradygmatów misyjnych przyświecających tej działalności. Następnie głos zabrał ks. prof. W. Zyzak, prezentując swoje opracowanie zatytułowane *Duchowość misji*. Zaznaczył on, że w zasadzie wszystko, co zaprezentowane zostało do tej pory, dotyczy jakoś tematu duchowości misji. Najkrócej można go podsumować zdaniem: Kościół jest sobą, gdy wychodzi poza siebie. Przedostatni referat ks. prof. dr. hab. Antoniego Nadbrzeźnego z KUL-u nosił tytuł *Pojednanie jako misja Kościoła* i wpisywał się w nurt teologii kontekstualnej, z założenia niedokończony i pobudzający do rachunku sumienia każdego z ludzi Kościoła. Ostatni referat tego dnia pt. *Posłannictwo kościelne w ujęciu H.U. von Balthasara* wygłosił ks. dr. Paweł Pielka z UPJPII. W zaprezentowanej myśli szwajcarskiego teologa posłuszeństwo jawi się jako centralne zagadnienie zarówno chrystologiczne, jak również eklezjologiczne i misyjne.

Dyskusja odbywająca się po przedstawieniu referatów dotyczyła przede wszystkim kontekstualności, pojednania i posłuszeństwa. Ks. dr. hab. Damian Wąsek z UPJPII zaznaczył, że kontekstualność zakłada napięcie między wiernością formułom dogmatycznym a wiernością współczesności. O. prof. A. Napiórkowski wyraził pogląd, że teologia kontekstualna niesie prawdopodobnie wiele większe zagrożenia niż zyski i należy zachować wobec niej ostrożność. Podkreślił, że nie ma czegoś takiego jak kościoły narodowe. Ks. prof. W. Zyzak zapytał, czy we współczesnym krytykowaniu papieża Franciszka jest w ogóle wiara i jakiegokolwiek posłuszeństwo. Być może za dużo zrzucamy na kontekst kulturowy, z którego pochodzi Jorge Bergoglio. Ks. D. Wąsek zastanawiał się, czy istnieje w ogóle coś takiego jak teologia niekontekstualna. Obecny na sali Leszek Mikos, niebędący reprezentantem środowiska teologów, zapytał, czy jeśli teologia jest tylko i wyłącznie kontekstualna, to czy w ogóle jest jakaś teologia. Ks. prof. dr. hab. Krzysztof Kościelniak z UPJPII odpowiedział, że owszem, teologia jest kontekstualna, jednakowoż całość tworzy jeden depozyt wiary. Poszczególne kontekstualności wchodziły do depozytu. Ks. prof. A. Nadbrzeźny dopowiedział, że pluralizm teologiczny jest konieczny, ale ma swoje granice. Na tym dyskusję zakończono, by pozostawić siły oraz rozbudzić ciekawość na drugi dzień obrad.

Pierwszą wtorkową sesję poprowadził ks. prof. M. Rosik. O. prof. dr. hab. Bazyli Degórski OSPPE z rzymskiego Università Angelicum rozpoczął ją referatem w języku włoskim zatytułowanym *La Chiesa e la vita monastica in san't Agostino*, w którym zaprezentował myśl św. Benedykta z Nursji dotyczącą życia monastycznego. Następnie głos zabrała prof. dr. Margherita M. Rossi, również z Angelicum, prezentując referat pt. *Una visione di missionarietà in alcuni scritti di san Tommaso d'Aquino*. Przedstawiła ona misjologiczną refleksję obecną już w twórczości teologicznej Akwinaty. Po niej głos zabrał ks. prof. dr. hab. Jarosław Różański OMI z warszawskiego UKSW i przedłożył refe-

rat *Misyjność ad intra i ad extra w Czadzie i Północnym Kamerunie*, wprowadzając zebranych w misyjne *praxis* Afryki. Następnie ks. prof. dr. hab. Paweł Bortkiewicz TCh z WT UAM w Poznaniu przedstawił referat pt. *Globalizacja wyzwaniem dla misji Kościoła katolickiego*. Zwrócił on uwagę na ambiwalencję samego procesu i trudności, jakie stają przed Kościołem. Apatia – misja – agresja – tak zdaniem prelegenta prezentuje się oś, po której porusza się każdy misjonarz, przy czym misja jest pożądanym stanem idealnym. Nie wolno popadać w żadną ze skrajności.

Po przerwie ostatnią już sesję poprowadził ks. dr. J. Morawa. W pierwszym wystąpieniu *Ewangelizacja, reewangelizacja i ekumenizm* ks. prof. dr. hab. Z. Glaeser z WT Uniwersytetu Opolskiego wyraził dobitnie, że ekumenizm jest imperatywem chrześcijańskiego sumienia, a nie tylko zajęciem dla hobbystów, gdyż każdy podział w Kościele jest przeciw woli Jezusa. W pięciu paradygmatach przedstawił drogę, która może przybliżyć do jedności, o ile przyzywać będzie się w Kościele Ducha Świętego. Prof. dr. hab. Krzysztof Leśniewski z KUL-u przedstawił problem *Misji u prawosławnych*, gdzie *metanoia*, czyli przemiana umysłu, jest tam najważniejszym elementem. Z wiary rodzi się kult, z kultu kultura. Misja w prawosławiu dotyczy każdego chrześcijanina według darów, które posiada. Ostatni referat wygłosił ks. prof. dr. hab. K. Kościelniak z UPJPII. W swoim przedłożeniu pt. *Misja Kościoła w Azji* naszkicował skomplikowaną panoramę Kościołów największego z kontynentów oraz sytuacje misji w poszczególnych kontekstach kulturowych i religijnych. Zaznaczył, że tam, gdzie panuje prawo szariatu, ograniczenie dla misji chrześcijańskich jest znaczne. Podsumowania całości obrad dokonał o. dr. M. Chojnacki. Syntetycznie zebrał myśli wszystkich prelegentów i nie bez poczucia humoru domknął część referatową, otwierając dyskusję.

Kolejna kulturalna i życzliwa debata teologiczna dotyczyła tym razem ekumenizmu, otwartej i zamkniętej tożsamości Kościoła, wyjścia chrześcijaństwa z Europy, a także sytuacji w cerkwi prawosławnej, o której opowiedział znawca, prof. K. Leśniewski. Zaznaczono, że w religii nie mogą brać góry inne funkcje niż zbawienie. Gdy tak się dzieje, pojawiają się poważne problemy. Na pytanie, co robić, aby usłyszeć głos Maryi, o. prof. Napiórkowski odpowiedział, że należy oczyścić mariologię z niedobrych naleciałości pobożności ludowej i nadać jej właściwy wymiar zgodny z nauczaniem Magisterium.

Drugi i ostatni dzień obrad pozostawił prelegentów i uczestników obrad ubogaconymi intelektualnie, duchowo i kulturowo, dając jednocześnie odczuć pewien niedosyt, który kieruje tęsknotą ku kolejnej konferencji organizowanej przez Katedrę Eklezjologii UPJPII. Mamy nadzieję, że spotkamy się za rok w jeszcze większym gronie. Czas pomiędzy kolejnymi dyskusjami teologicznymi pozostaje przestrzenią asymilacji treści już poznanych oraz przygotowaniem do kolejnej debaty podejmowanej dla chwały Boga i dobra Kościoła. ■

Jan Paweł II. Kultura i Wycucie Medialne. Podłęże 2019

tekst, zdjęcia: ks. Robert Nęcek

W Niepołomicach koło Krakowa w dniu 18 października odbyła się konferencja zatytułowana *Jan Paweł II. Kultura i Wycucie Medialne. Podłęże 2019* – międzynarodowa konferencja naukowa z cyklu „Edukacja medialna – IV”. Powitania gości dokonali główni organizatorzy: ks. dr hab. Robert Nęcek i mgr Joanna Sobczyk-Pająk z Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II.

Słowo wprowadzające wygłosili abp dr Salvatore Pennacchio, nuncjusz apostolski w Polsce, oraz ks. abp dr Wojciech Polak, prymas Polski, metropolita gnieźnieński. 12 referatów wygłoszonych przez znane w Polsce osoby z kręgów kościelnych, dziennikarskich i uniwersyteckich próbowało pokazać oddziaływanie papieża na społeczność za pomocą mediów i kultury, epokowe zmiany w Watykanie wprowadzone przez papieża w komunikacji tradycyjnej i elektronicznej w kontaktach z mediami.

„Każdy dialog z człowiekiem ma w istocie początek w dialogu z Bogiem. Ten z kolei, kto jest w dialogu z Bogiem, czuje się przynaglony do dialogu z człowiekiem” – wskazał Prymas. Zadał też pytanie, czy jako ludzie Kościoła nie tkwimy zbyt mocno w zewnętrznych strukturach, przedkładając je nad osobiste świadectwo. Drugim pytaniem, jakie należy sobie postawić, zdaniem duchownego, jest pytanie o jakość tego świadectwa – na ile jest ono przekonujące i autentyczne? „Dzisiejszy świat często posługuje się bardzo skróto- wym i uproszczonym przekazem. Szuka szybkich i łatwych

odpowiedzi. Nie chodzi o to, byśmy dostosowywali się do tej mentalności, jednocześnie też nie możemy zamykać się we własnym środowisku, bo przecież jesteśmy posłani, by iść i głosić, na ścieżkach prawdy” – przekonywał abp Polak.

Ks. prof. Wojciech Zyzak, rektor UPJPII zauważył, że umiejętność łączenia wiary Ludu Bożego z uniwersytecką myślą naukową jest czymś godnym zauważenia i poparcia. Między nauką i wiarą nie ma bowiem żadnej sprzeczności. One wzajemnie się uzupełniają i przenikają. Jeśli do tego dołączy jeszcze kultura i wycucie medialne, to rzeczywistość naszego życia ma szansę nabrać większego i piękniejszego rozmachu.

W tym kontekście bp Andrew Wypych z Chicago dodał, że św. Jan Paweł Wielki wpisuje się jako dynamiczna Ikona współczesności i jasne odbicie przyszłości Kościoła i społeczeństwa w USA.

Z kolei ks. prałat Tomasz Boroń, proboszcz parafii Podłęże, zapytał: „Dlaczego w ramach parafii Podłęże? Otóż jako jej proboszcz, pragnę przypomnieć, że to właśnie tutaj arcybiskup Karol Wojtyła konsekrował pierwszy kościół i także tutaj erygował ostatnią parafię archidiecezji krakowskiej przed wylotem na konklawe, w czasie którego został wybrany papieżem”. Następny prelegent, ks. dr Krzysztof Białowas z Kongregacji ds. Świętych, podkreślił, że media masowe, wszechobecne i wszechogarniające życie współczesnego człowieka, są areną sporów różnych poglądów i ideologii, wpływają na wszystkie aspekty naszego życia,

począwszy od tego, co jemy i jak się ubieramy, poprzez to, jak żyjemy – a skończywszy na wyborach podejmowanych przez nas przy urnach wyborczych.

W wykładzie na temat koncepcji opinii w nauce Jana Pawła II ks. dr hab. Robert Nęcek zauważył, że opinia publiczna jest sformułowaniem mocno przynależnym do świata politycznego, choć często także występuje na forum medialnym i określa w znaczeniu potocznym pogląd większości obywateli na jakiś określony bieżący problem w relacji do określonej grupy osób. Jej rola w kształtowaniu poglądów i postaw w systemie demokratycznym nabiera wyjątkowego znaczenia.

Natomiast mgr Joanna Sobczyk-Pająk, omawiając wizerunek społeczny kard. Karola Wojtyły, zauważyła, że arcybiskup przebywał w Podłężu kilkakrotnie, zdjęcia, które się zachowały, są obrazami z wydarzeń oficjalnych. Należy więc zakładać, że Jego zachowanie było obliczone na kontakt z wiernymi. Biskup dobrze wiedział, do jakiej społeczności jedzie, zdawał sobie sprawę z nastrojów mieszkańców Podłęża, z ich marzeń o własnym kościele. Mógł przypuszczać, że spotka się z przychylnością mieszkańców, zwłaszcza w czasach trudnych dla Kościoła w Polsce. Mieszkańcy Podłęża przyjmowali u siebie poważanego hierarchę kościoła krakowskiego, ale też kapłana, który potrafił zrozumieć ich pragnienia. W Podłężu w tym czasie z wielkim trudem budowano kościół, wymagało to ogromnych środków finansowych. Z tej racji widoczne wsparcie i zainteresowanie krakowskiego arcybiskupa było bezcenne.

Ks. prof. Józef Kloch, były rzecznik prasowy Konferencji Episkopatu Polski, mówił m.in. o zmianach, które w komunikacji Stolicy Apostolskiej wprowadził w czasie swojego pontyfikatu Jan Paweł II. To nie tylko założenie watykańskiej domeny internetowej „va”, ale też całościowe podejście do Internetu jako do narzędzia ewangelizacji. Ks. Kloch pod-

kreślał, że Jan Paweł II „zastał watykańską komunikację papierową, a zostawił cyfrową”.

Z kolei prof. Monika Przybysz przekonywała, że przemiany zapoczątkowane przez papieża Polaka owocowały także później. Zapadające w pamięć krótkie zdania, które można znaleźć już w pierwszych wystąpieniach i dokumentach Jana Pawła II, zostały porównane do dzisiejszych wpisów na Twitterze. Jako przykłady podała wezwanie „Nie bójcie się otworzyć drzwi Chrystusowi” i stwierdzenie, że „człowiek jest drogą Kościoła”. Zwróciła także uwagę na spotkania Jana Pawła II z dziennikarzami i na to, że papieżowi zależało na dwukierunkowej komunikacji (a to również jedna z cech mediów społecznościowych). Prof. Przybysz podkreślała, że bez postawy Jana Pawła II nie byłoby ani konta Stolicy Apostolskiej na portalu YouTube (zostało uruchomione w 2009 r.), ani profilu na Twitterze, który w 2011 uruchomił Benedykt XVI.

W swoim referacie konsul honorowy Chorwacji Paweł Włodarczyk podkreślił rolę chorwackich mediów w przekazie społecznym nie tylko w trakcie trzech pielgrzymek papieża do Chorwacji, ale również we wcześniejszych przekazach, jeszcze przed rozpadem Jugosławii, i w czasach obecnych. Podkreślił znaczącą obecność Jana Pawła II w chorwackiej kulturze, jak również niezwykle istotne postrzeganie przez papieża Polaka narodu chorwackiego i wyjątkowy stosunek Chorwatów do Jana Pawła II i jego dziedzictwa. Dodatkowo wykłady wygłosili: red. Marek Kęskrawiec z „Dziennika Polskiego”, dr Paulina Guzik, prof. med. Jacek Składzień oraz red. Magdalena Drohomirecka.

W przerwie konferencji dokonano uroczystego odsłonięcia wystawy obrazów dedykowanych Janowi Pawłowi II – *Jan Paweł II. Ludzie i Miejsca*, autorstwa znanej małopolskiej artystki Joanny Sobczyk-Pająk. ■

Międzynarodowe Sympozjum Naukowe 2019: *Myrrha Lot-Borodine 1882-1957*

tekst: Karolina Fiutak
zdjęcia: Ilias Stanekzai

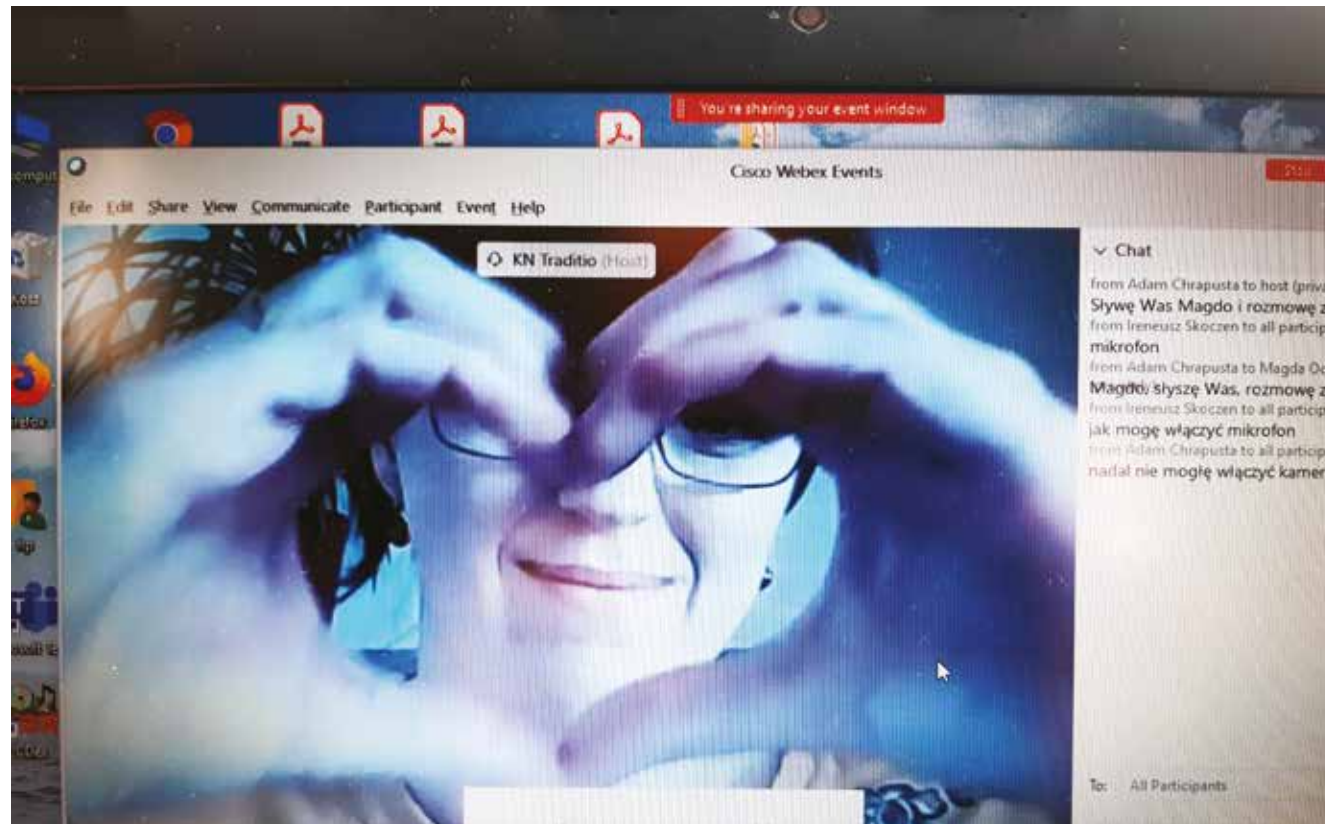
11 października 2019 r. na krakowskim Kazimierzu odbyło się międzynarodowe sympozjum naukowe pt. *Myrrha Lot-Borodine – A Life and Works*. Organizatorami sympozjum byli s. prof. dr hab. Teresa Obolevitch, kierownik Katedry Filozofii Rosyjskiej i Bizantyńskiej na UPJPII, oraz Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych (Projekt „Humanistyka w dialogu”).

Myrrha Lot-Borodine urodziła się 1882 r. w Petersburgu. Studiowała w Paryżu. W swych intelektualnych poszukiwaniach dążyła do odkrycia Prawdy wpisanej w strukturę człowieka i otaczającej go rzeczywistości. Podkreślała, że dzieło, które nosi jej imię, jest zasadniczo „doświadczeniem płonącej duszy w poszukiwaniu Prawdy”. Współcierpienie objawiające miłość do drugiego człowieka było dla niej odpowiedzią na wieloletnie poszukiwania. W jej myśli niezwykle istotną kwestię stanowiło również poszukiwanie płaszczyzny ponad podziałami i ukazanie jedności pomiędzy chrześcijaństwem obrządku wschodniego i zachodniego. Twórczość Lot-Borodine niewątpliwie wywarła bardzo zna-

czący wpływ na wielu współczesnych jej myślicieli, zwłaszcza na tych, którzy mieli okazję spotkać się z nią osobiście.

Międzynarodowe sympozjum w Krakowie było pierwszym takim wydarzeniem naukowym poświęconym osobie i twórczości Lot-Borodine. Umożliwiło spotkanie i wymianę myśli ekspertów z całego świata, którzy na co dzień zajmują się dorobkiem naukowym Lot-Borodine. Byli obecni naukowcy z Australii, Belgii, Francji, Niderlandów, Niemiec, Rosji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii oraz Polski. Słowo powitania wygłosił prodziekan Wydziału Filozoficznego UPJPII o. dr hab. Marek Urban. Referaty wygłosili: o. Andrew Louth (Uniwersytet Durham), Agnes Graceffa (Uniwersytet Brukselski), Heleen Zorgdrager (Protestancki Uniwersytet Teologiczny w Amsterdamie), o. Boris Danilenko (Moskwa), Mikhail Pashchenko (Moskwa) oraz s. Teresa Obolevitch (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie). W sympozjum uczestniczyła również prawnuczka Lot-Borodine i wielu innych zainteresowanych naukowców z całego świata. ■

Ogólnopolska konferencja naukowa *Człowiek w relacji do... autorytetu* w formie e-konferencji! (21 V 2020)

tekst, zdjęcia: Adam Chrapusta

Przygotowania do drugiej edycji konferencji organizowanej przez Koło Naukowe Myśli Personalistycznej Jana Pawła II rozpoczęły się z początkiem roku akademickiego. Jednak w październiku nikt nie przypuszczał, że grupa organizatorów stanie przed innowacyjnym przedsięwzięciem. Przygotowania szły pełną parą. Komitet organizacyjny podzielił pomiędzy swoich członków zadania i przygotowania postępowały zgodnie z założonym planem.

Na zaproszenia do wzięcia udziału w konferencji odpowiedziało aż osiem ośrodków naukowych z całej Polski i wielu znakomitych profesorów. W sytuacji, w której wszystko wydawało się być „zapięte na ostatni guzik”, zostało ogłoszone zagrożenie pandemiczne związane z koronawirusem. Wprowadzony został zakaz organizowania jakichkolwiek spotkań. „Zamknięte” zostały praktycznie wszystkie instytucje, także kościoły. Ogrom pracy organizacyjnej i wysiłku poszczególnych osób miał zostać unicestwiony małym, niewidocznym wirusem.... Powstało pytanie: co zrobić, aby cała praca organizacyjna, zaangażowanie osób i prelegentów w konferencję, nie została zmarnowana? Z pomocą przyszła technologia i ludzie. Organizatorzy poprosili zespół informatyków naszej uczelni o pomoc w przygotowaniu platformy, na której mogłaby odbyć się e-konferencja, pierwsza tego typu na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II. Rozpoczęły się w małym gronie organizatorów pierwsze

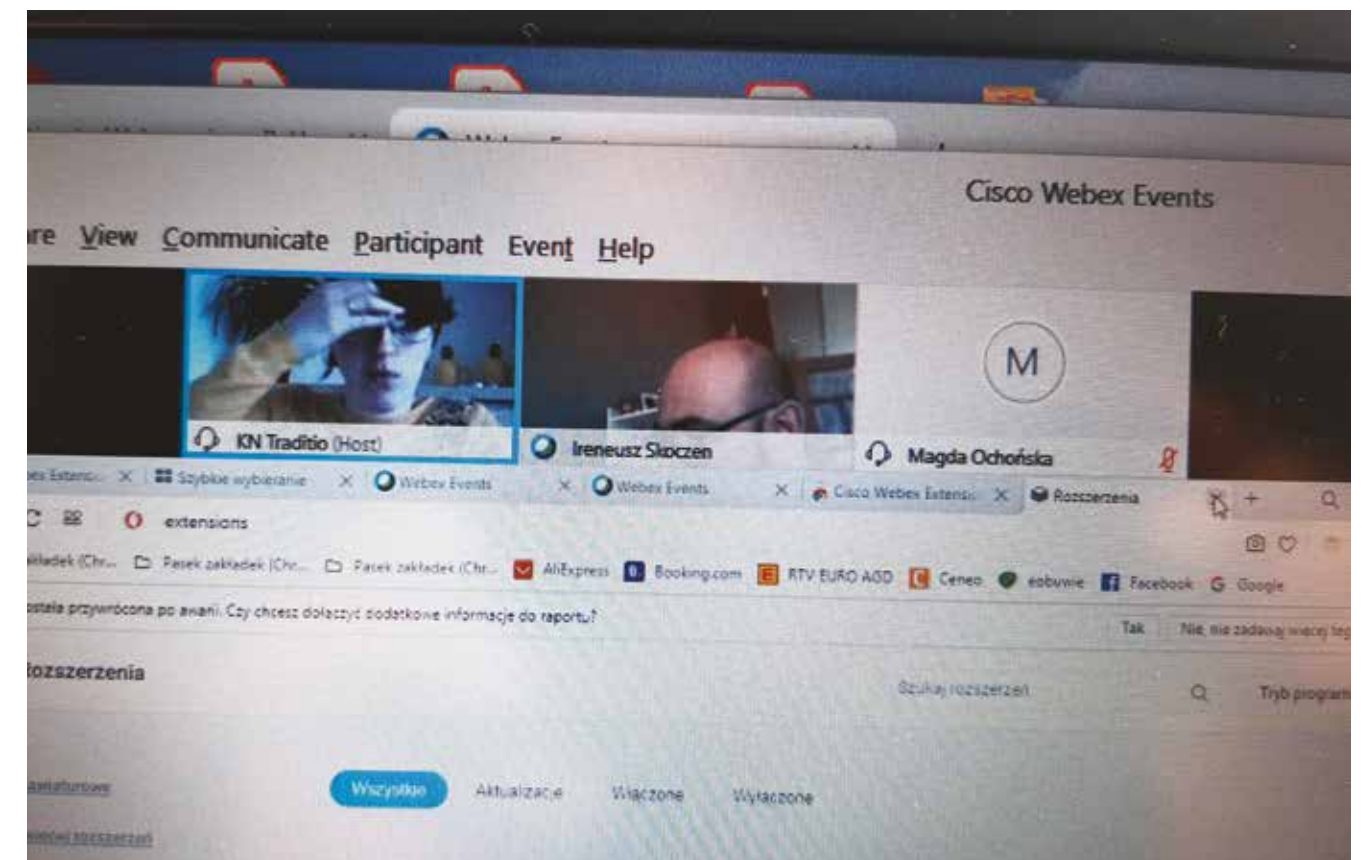
próby testowania kilku platform, na których mogłyby toczyć się obrady. Jednym z priorytetów było, aby utrzymać stabilność łącza, gdyż oprócz prelegentów organizatorzy mieli dużą ilość zgłoszeń osób w charakterze gości i obserwatorów. Ostatecznie po testach został wybrany Webex. Oczywiście nie byłoby radości bez bólu. Już podczas prowadzonych szkoleń pojawiły się problemy natury technicznej. Panowie informatycy z działu IT UPJPII, Piotr Sitarz i Piotr Gruszczyński, którym jeszcze raz składane są podziękowania, asystowali przez cały proces szkolenia, nie tylko organizatorów konferencji, ale także podczas szkolenia osób prowadzących poszczególne panele. Odbyły się także próby e-konferencyjne ze wszystkimi prelegentami. Szczególny udział w całym przedsięwzięciu ma p. Magdalena Ochońska – doktorantka nauk o rodzinie. To na jej barkach spoczywała cała konferencja. To p. Magdalena prowadziła wszystkie szkolenia z uczestnikami przed oficjalnym rozpoczęciem konferencji. W tle odbywającego się wydarzenia czuwała i pilnowała sprawnego przebiegu poszczególnych paneli (prowadzonych przez p. Marcina Murzyna z Akademii Ignatianum oraz p. Martę Luber i br. Łukasza Bukę OFM – doktorantów nauk o rodzinie). Konferencję otworzył ks. prof. Andrzej Zwoliński, który wygłosił wykład wprowadzający nt. autorytetów. Następnie wystąpił p. Mateusz Zbróg z zarządu Małopolskiego Oddziału Stowarzyszenia Civitas

Christiana (polecamy każdemu zainteresowanemu szeroko pojętą nauką społeczną Kościoła – fantastyczne miejsce!), który wygłosił krótkie wystąpienie nt. autorytetu Prymasa kard. Stefana Wyszyńskiego.

Wielką zaletą tej konferencji była jej interdyscyplinarność oraz, ze względu na techniczne możliwości, sposób dotarcia do szerszej grupy odbiorców, a także lepsze zrozumienie przekazywanych treści. Organizatorzy podkreślają, że zaletą takich konferencji jest to, że znikają ograniczenia dot. niedostrzegania slajdów prezentacji czy niedosłyszania przekazywanych treści. Jest to więc spora zaleta w porównaniu do stacjonarnych konferencji. Bardzo interesująca była także kompilacja wystąpień nt. autorytetów w sferze teoretycznej, jak i praktycznej, szczególnie interesujące były

prezentacje odpowiadające na bliskie nam tematy cyberprzestrzeni oraz relacji uczeń – nauczyciel. Dziś rozpoczęta jest już praca nad wydaniem publikacji pokonferencyjnej oraz praca nad III edycją konferencji. Chętnych zapraszamy do współudziału.

Organizatorzy pierwszej e-konferencji otrzymali wiele ciepłych, pozytywnych słów, nie tylko od uczestników. Organizatorzy dołożyli wszelkich starań, aby to pierwsze wydarzenie odbyło się sprawnie i dobrze. Jednak nie wszystko zaplanowali perfekcyjnie. Oczywiście jak na każdej dobrej konferencji nie zabrakło bardzo dobrego cateringu, z którego wszyscy byli niezwykle zadowoleni. Jednak... przerwa obiadowa okazała się zbyt krótka... Organizatorzy obiecują poprawę. ■

GAME – Innowacyjny projekt na rzecz edukacji szkolnej koordynowany przez UPJPII

tekst, zdjęcia: NoR WNS

Klimat społeczny szkoły wpływa zarówno na ogólne wyniki pracy uczniów, jak i zadowolenie nauczycieli i rodziców. Sposób komunikowania się oraz umiejętność tworzenia pozytywnych relacji w przestrzeni edukacyjnej stanowią elementarne warunki sukcesu pedagogicznego. Budowanie trwałych i bezpiecznych więzi zależy w dużej mierze od wiedzy i kompetencji osobistych i społecznych nauczycieli i wychowawców, którzy potrafią rozpoznawać i identyfikować potrzeby, oczekiwania i problemy swoich uczniów. Skuteczność bowiem oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych jest wynikiem między innymi rzetelnej i trafnej diagnozy sytuacji trudnych.

W dniach 24–25 października br. w budynku UPJPII przy ulicy Bernardyńskiej 3 odbyło się spotkanie inauguracyjne międzynarodowy projekt „UsinG online gAME to tackle Early school leaving and reducing behavioural difficulties among pupils” realizowany w ramach programu ERASMUS+.

W spotkaniu oprócz przedstawicieli uczelni wzięli udział reprezentanci pięciu organizacji partnerskich: Uniwersytetu Patraskiego w Grecji, Stowarzyszenia Ainova w Portugalii, Stowarzyszenia Centrul de Training European w Rumunii, organizacji New Edu w Słowacji i Stowarzyszenia ARID w Polsce. Celem spotkania inauguracyjnego było podpisanie

umów dotyczących współpracy, przeanalizowanie harmonogramu pracy oraz podział zadań pomiędzy przedstawicielami organizacji biorących udział w projekcie.

Efektom dwuletniej współpracy będzie przygotowanie interaktywnego narzędzia dydaktycznego, wspomagającego nauczycieli w pracy z uczniami przejawiającymi problemy behawioralne oraz zagrożonymi wcześniejszym zakończeniem edukacji.

Głównym realizatorem i liderem projektu jest UPJPII, a jego koordynatorem dr hab. Bożena Majerek z Wydziału Nauk Społecznych. Projekt będzie realizowany od początku października br. do końca września 2021 r. Budżet wyniesie ponad 200 tys. EUR.

W nowej koncepcji edukacji powinny być zatem zmienione przede wszystkim stereotypowo postrzegane schematy interakcji między nauczycielami i uczniami. W tym celu należy wypracować nowe metody, techniki, środki kształcenia i wychowania.

Projekt GAME realizowany w ramach programu ERASMUS + (Strategic Partnership for school education KA201) ma na celu stworzenie interaktywnego narzędzia edukacyjnego dla nauczycieli oraz wychowawców, którzy pracują z uczniami z zaburzeniami zachowania. ■

Współpraca IDiKS w projektach naukowych Grupy Wyszehradzkiej

18 lutego 2020 r. w Ostrawie odbyło się spotkanie przedstawicieli uczelni partnerskiej University of Business z przedstawicielami Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII. Podczas wizyty studyjnej, w której uczestniczyli ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII, dr hab. Krzysztof Gajdka, prof. UPJPII, oraz dr Katarzyna

Drag, omawiano z dyrektorem biznesowym Vladimirem Dragonem szczegóły współpracy dotyczącej mediów i komunikacji społecznej z uwzględnieniem statusu i roli mediów w przestrzeni publicznej w krajach grupy V4. Jeden z najbliższych projektów będzie dotyczył problematyki komunikowania dziedzictwa kulturowego Pragi i Krakowa. ■

Współpraca z I LO w Żywcu

tekst, zdjęcia: IDiKS

17 grudnia 2019 r. w Krakowie została podpisana umowa o współpracy w zakresie patronatu akademickiego nad kierunkowym procesem edukacyjnym w obszarze mediów i komunikacji społecznej pomię-

dy Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie a I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Żywcu. ■

Uczniowie klasy II d II LO w Nowym Targu na zajęciach w IDiKS UPJPII

źródło: II LO w Nowym Targu
zdjęcia: Izabela Poręba (kl. II d)

Uczniowie klasy II d II LO w Nowym Targu uczestniczyli w zajęciach zorganizowanych w ramach współpracy szkoły z Instytutem Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Część pierwsza zajęć odbyła się w studiu telewizyjnym przy ul. Franciszkańskiej 4. Młodzi ludzie poznawali tajniki pracy dziennikarza pod kierunkiem dr Pauliny Guzik (adiunkt w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII w Krakowie, prowadząca

program „Między Ziemią a Niebem” w TVP1, szefowa biura Mediów Zagranicznych podczas Światowych Dni Młodzieży 2016) i mgr. Piotra Ćwika (kierownika studia telewizyjnego TV UPJP2). Następnie wysłuchali wykładu wygłoszonego przez dyrektora Instytutu dr Katarzynę Drąg, poświęconego etycznym wymiarom komunikacji. Zwieńczeniem tego pracowitego dnia było zwiedzanie wystawy w krakowskim Pałacu Sztuki poświęconej plakatom Rafała Olbińskiego. ■

Ks. Wojciech Kościelniak – Misjonarz Miłosierdzia w Kiabakari w Tanzanii odwiedził UPJPII

tekst, zdjęcia: Marta Mastyló

Jest inicjatorem i budowniczym Narodowego Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Kiabakari w Tanzanii. Ale to wielkie dzieło ks. Wojciecha Kościelniaka nie jest jedynym w tamtym rejonie Afryki. Dzięki niemu powstały tam m.in. przedszkole pw. bł. Marii Teresy Ledóchowskiej, szkoła podstawowa, ośrodek zdrowia pw. bł. Piera Giorgio Frassatiego, klinika okulistyczno-stomatologiczna „Tazama na Tabasamu”, centrum sportowe.

Ks. Wojciech Adam Kościelniak jest kapłanem Archidiecezji Krakowskiej. Urodził się w 1963 r. w Krakowie, gdzie przyjął również święcenia kapłańskie w 1988 r., jest absolwentem Papieskiej Akademii Teologicznej (dziś UPJPII). Na misje w Tanzanii wyjechał w 1990 r.

Misje diecezjalne do Tanzanii zapoczątkował kard. Karol Wojtyła. Pierwszym i najdłużej pracującym tam kapłanem był śp. ks. Karol Szlachta, który wyjechał do Afryki chwilę przed konklawe, gdy Karol Wojtyła został papieżem. Ks. Szlachta zmarł w 2002 r., spoczął przed kościołem św. Stanisława BM w parafii Nyamuswa. Kraków wysłał także misjonarzy do Zairu, Brazylii i Peru. Jan Paweł II odwiedził Kiabakari we wrześniu 1990 r., odbyła się tam wówczas I Komunia Święta tamtejszych dzieci. Z woli Jana Pawła II, kontynuowanej przez kard. Stanisława Dziwisza, ta misja trwa do dziś.

Od początku wielkim marzeniem ks. Adama Kościelniaka było przeniesienie do Tanzanii ducha Łagiewnik. „Co ja mogę dać Afryce, zastanawiał się wówczas – Łagiewniki i Miłosierdzie Boże!”. Wiedział jednak, jak mówi, że „Ewangelii nie można głosić głodnym i chorym. Kościół musi im pomóc! Należy dać możliwość edukacji na miejscu i solidne leczenie, korzystali bowiem głównie wówczas z wiedzy szamanów. Szczególnie kobiety, od ciężarów noszonych na głowie i po źle przeprowadzanych porodach miały wiele problemów zdrowotnych, głównie ortopedycznych. Niezbędne były rehabilitacja i fizjoterapia, podobnie jak leczenie stomatologiczne”. W latach 2000–2007 wybudował ośrodek zdrowia, rozbudowany w latach 2011–2013, a w 2016 r. klinikę okulistyczno-stomatologiczną. Szkołę Podstawową pw. bł. Edmunda Bojanowskiego budował w latach 2007–2016, przedszkole powstało w 2013 r., a Centrum Sportowe otwarto w 2019 r. Prowadzone są także szkolenia z księgowości i małego biznesu, by tamtejszym ludziom pomóc w zdobyciu pracy.

Gdy ks. Kościelniak przyjechał do Tanzanii, była tam jedna parafia, teraz jest ich sześć. W tym roku zostanie wyświęconych tam sześciu diakonów.

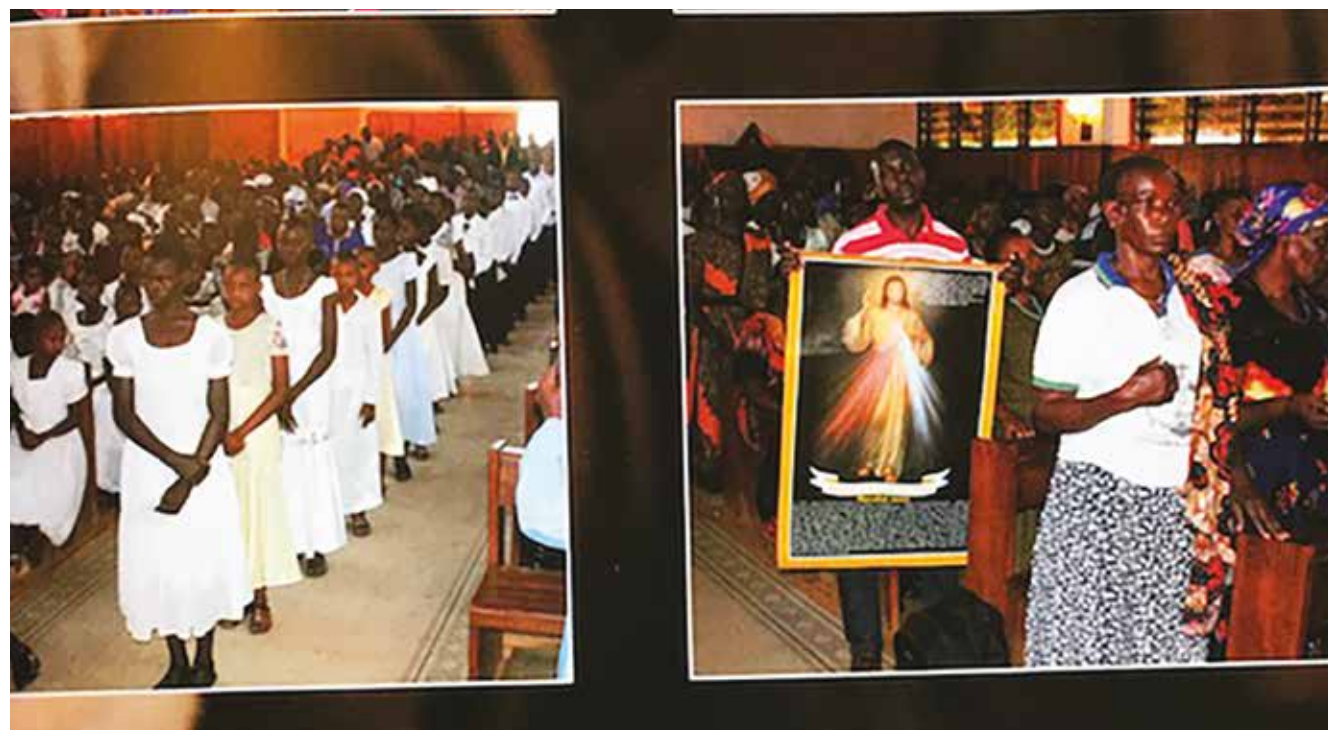
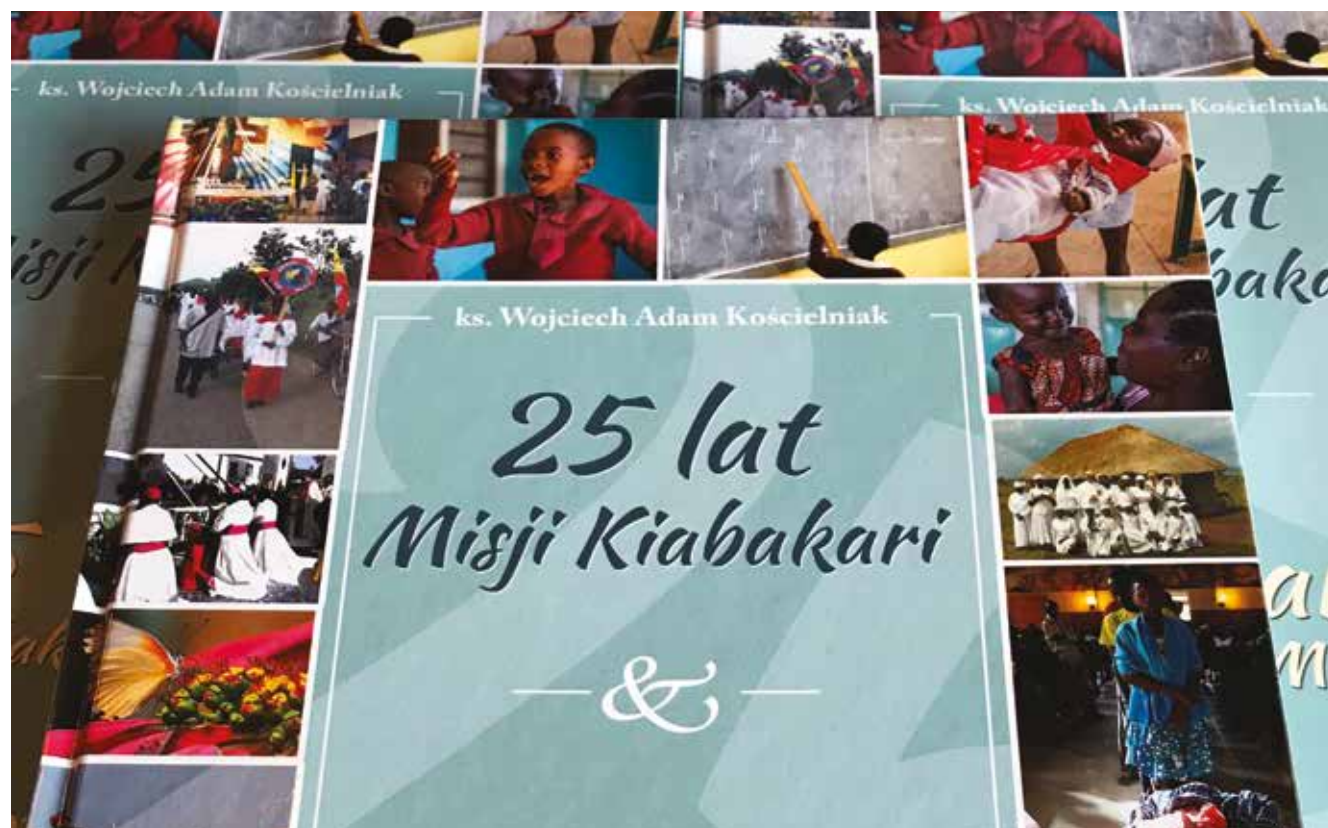
W 100. rocznicę urodzin św. Jana Pawła II, inicjatora krakowskich misji w Afryce, ks. Wojciech Kościelniak realizuje kolejny swój projekt – „Jan Paweł II a misje”. Powstał album

25 lat Misji Kiabakari 1992 – 2017, książka *Między Taborem a Golgotą. Wspomnienia Misjonarza* z płytą DVD *Kiabakari, czyli Miłosierdzie Boże*. Ks. Wojciech Kościelniak przetłumaczył na język suahili *Dzienniczek* św. siostry Faustyny Kowalskiej. Kończy tłumaczenie na ten język encykliki Jana Pawła II *Dives in Misericordia* (Boże Miłosierdzie) z 1980 r.

Najbliższe tegoroczne wydarzenia to pielgrzymka biskupów diecezji Jeziora Wiktorja do Narodowego Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Kiabakari, a w dniach 3–4 października 2020 r. planowana była także polska pielgrzymka na-

rodowa do Sanktuarium na cześć Wielkich Apostołów Miłosierdzia Bożego – św. siostry Faustyny Kowalskiej i św. Jana Pawła II. Odbędzie się promocja najnowszej książki ks. W.A. Kościelniaka *Między Taborem a Golgotą. Wspomnienia Misjonarza*.

Pod patronatem Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ma zostać zrealizowany projekt multimedialny, w tym film opowiadający o śladach, jakie pozostawili i pozostawiają w Afryce św. Jan Paweł II i św. siostra Faustyna, a podążając tą drogą – krakowscy misjonarze. ■

UPJPII w projekcie EDUPRIS

tekst: Bożena Majerek

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II jest partnerem w międzynarodowym projekcie, realizowanym od 1 grudnia 2019 r. do 30 września 2022 r. w ramach programu Erasmus+. Głównym celem podejmowanych działań jest opracowanie innowacyjnych materiałów dydaktycznych oraz metodyki pracy z nieletnimi i młodocianymi, przebywającymi w ośrodkach wychowawczych, socjoterapeutycznych i zakładach karnych.

Dr hab. Bożena Majerek, koordynująca realizację projektu, wraz z pracownikami naukowymi z Uniwersytetu Zachodniego w Timisoarze (Rumunia) oraz Uniwersytetu w Sassari (Włochy) wchodzi w skład grupy będącej akademickim fundamentem projektu, zapewniając naukową metodologię zarówno w przypadku podejmowanych badań, jak i tworzenia metodyki pracy z nieletnimi i młodocianymi umieszczonymi w placówkach resocjalizacyjnych. ■

Laury Studentów UPJPII rozdane!

zdjęcia: Gabriela Kugla

Nie można było spotkać się w szerokim gronie wzorem ubiegłego roku, ale studenci UPJPII, którzy udowodnili, że cóż to za trudność opanować kształcenie on-line... zdecydowali się również podjąć wyzwanie i zorganizować Galę Laurów, by po raz kolejny uhonorować osoby, których

praca na rzecz studentów szczególnie się wyróżnia. Z powodzeniem więc Galę przygotowali i 20 czerwca 2020 r. pięknie ją poprowadzili! A całą uroczystość każdy mógł obejrzeć dzięki transmisji na żywo.

UHONOROWANI STUDENCKIMI LAURAMI ZOSTALI:

Mentor Studentów: dr hab. Lucyna ROTTER
Sprzymierzeniec Studentów: mgr Marta KRZANOWSKA
Naukowiec Roku: o. dr hab. Tomasz GAŁUSZKA, prof. UPJPII
Dydaktyk Roku: ks. dr hab. Roman BOGACZ, prof. UPJPII
Przyjaciel Studentów: ks. dr hab. Wojciech WĘGRZYŃIAK

LAURY HONOROWE:

dr hab. Witold ZALEWSKI, prof. UPJPII
dr Katarzyna TWOREK
ks. prof. dr hab. Tomasz ROZKRUT

Wszystkim nominowanym i nagrodzonym serdecznie GRATULUJEMY!

Towarzyszący studentom podczas tego wydarzenia ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII, prorektor ds. studenckich i dydaktyki UPJPII, nie omieszkał wyrazić swojego uznania względem studentów za tak profesjonalnie przygotowane wydarzenie:

Drodzy Studenci UPJPII!

Nie kryję wzruszenia, nie ukrywam dumy. Jesteście WSPANIALI! Wymyśliliście piękne wydarzenie, które zaczyna wpisywać się w tradycję naszego Uniwersytetu. Z tym większym podziwem dla Was, że uczyniliście to w tak trudnym dla nas wszystkich czasie epidemii.

Dziękuję pomysłodawcom, organizatorom, tym, którzy od strony technicznej zrealizowali wydarzenie.

Nade wszystko dziękuję właśnie Wam – Studentom, Doktorantom UPJPII.

Gratuluję Laureatom! Gratuluję nominowanym! Gratuluję wszystkim zgłoszonym przez studentów! To Laury za ich pracę dla Was. Za okazywaną serdeczność. Za wspólne działania.

Dziękował także wszystkim, którzy zaangażowani byli bezpośrednio w wydarzenie, jak i samym laureatom przewodniczący Samorządu Studentów Michał Żelazko:

Drodzy Studenci i Pracownicy UPJPII!

Za nami druga odsłona Gali Laurów Studenckich. Choć tym razem w niecodziennych warunkach, to tak samo uroczysta i pełna emocji.

Planując to wydarzenie, na początku obecnego roku akademickiego nie mogliśmy przewidzieć, że przyjdzie nam stanąć przed tak trudną decyzją: zrezygnować z Gali czy jednak spróbować podjąć się tego wydarzenia, wykorzystując dostępne dla nas możliwości.

W tym momencie mogę śmiało powiedzieć, że warto było wybrać tę drugą opcję. Jestem niezmiernie dumny i pełen wdzięczności za Waszą mobilizację, starania i zapał, byśmy mogli razem świętować. Choć głównie we własnych domach, to jednak wspólnie za pośrednictwem Internetu.

To wspaniale, że Uniwersytet Papieski ma w swoich szeregach tak znakomite osoby, które my, jako studenci, mogliśmy wyróżnić i uhonorować. Jestem przekonany co do tego, iż każdy, kto choć raz spotkał się z laureatami tych studenckich nagród, nie ma wątpliwości, że trafiły one w dobre ręce. Gratuluję zatem i życzę nieograniczonej energii oraz zapału do dalszych działań, abyśmy razem mogli tworzyć wielką uczelnianą rodzinę.

Wszystkim, którzy zostali nominowani, przekazuję wyrazy uznania. Państwa nazwiska na liście kandydatów to znak, że serce i siły włożone w pracę na UPJPII nie pozostają studentom obojętne.

Wreszcie – serdeczne dzięki dla wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób wsparli Samorząd w tym, by miniony sobotni wieczór doszedł do skutku i okazał się być tak eleganckim i podniosłym wydarzeniem. Mam nadzieję, że spotkamy się za rok podczas trzeciej odsłony tego szczególnego plebiscytu. ■

Obrady Porozumienia Samorządów Studentów Uczelni Krakowskich na UPJPII

W Bibliotece Głównej UPJPII miały miejsce pierwsze w historii obrady Porozumienia Samorządów Studentów Uczelni Krakowskich. Obradom PSSUK przewodniczyli: Marcelina Kościółek (UJ), Karol Kwaśniak (Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego) oraz Katarzyna Skoczeń (UPJPII).

Podczas obrad mowa była o sprawach dotyczących wszystkich uczelni krakowskich. Omawiane były m.in. kwestie dotyczące prezentacji uczelni, współpracy z Miastem Kraków, Juwenaliów Krakowskich, czy problemów związanych z zagrożeniem, jakie niesie obecnie koronawirus.

Było to pierwsze posiedzenie kadencji 2020. Obrady odbywać się będą cyklicznie. ■

Studenci UPJPII niosą radość najmłodszym! Pragnąc pomagać, nagrali dla dzieci audiobooki

tekst: Marta Marcinek

koordynator akcji charytatywnej absolwentów dziennikarstwa i komunikacji społecznej UPJPII 2020

Studenci dziennikarstwa i komunikacji społecznej WNS UPJPII napisali teksty bajek, potem je nagrali. Zostały one także zilustrowane i tak powstały filmowe wersje bajek, by umilały czas m.in. chorym dzieciom w ich szpitalnych łóżkach. Ale o tym, skąd pomysł i jak przebiega jego realizacja, niechaj opowiedzą sami autorzy:

PISZEMY, CZYTAMY, NAGRYWAMY, POMAGAMY!

Pandemia przeniosła nasze życie do internetu. Online odbywają się lekcje, spotkania zespołów, czy nawet konferencje premiera. Ze względu na zagrożenie większość czasu spędzamy w domach, to ciężka sytuacja, która, mam wrażenie, najmocniejszy wpływ ma na dzieci. Dlatego też postanowiliśmy zadbać o to, żeby dostarczyć najmłodszym nieco rozrywki.

Wiemy, jak ważny jest rozwój dzieci i chwila odpoczynku dla rodziców, dlatego postanowiliśmy połączyć siły i stworzyć projekt, który chociaż na chwilę pozwoli zapomnieć o panującej sytuacji. I jeszcze jedno – nasza akcja związana jest oczywiście z gradacją, którą tak jak wszystko w tym czasie, przygotowujemy online.

Studenci dzieciom – to nasza akcja do walki z koronawirusową nudą dzieciaków. Co ciekawe, nie są to znane bajki, to byłoby zbyt proste – autorami opowiadań są nasi koledzy i koleżanki. Z kolei lektorzy, przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności, przeczytali bajki w zaciszu swojego domu, nagrywając teksty na telefon – stąd nie zawsze jakość dźwięku jest perfekcyjna.

Ale po kolei.

O tym, jak doszło do naszej akcji, kto się w nią włączył i co z niej wynika, porozmawiałam z autorami i lektora-

Skąd pomysł na bajki? I co było największym wyzwaniem?

Kasia Sochacka – autorka Gościnnego Domku: Na pomysł opowiadania wpadłam, gdy mój tata postanowił wybudować domek dla mojego bratanka, a jego wnuka. Patrzyłam, jak Kubuś cieszy się z tej niespodzianki, i postanowiłam opisać ten proces. Największym wyzwaniem było wymyślenie bajki, która nie zanudzi publiczności. Trzeba było „po-

mi bajek: Kasią Sochacką, Mateuszem Zelkiem i Dagmarą Nazifi. Z Jolantą Kogut – naszą wykładownicą i opiekunką merytoryczną, oraz Zbigniewem Borkiem – aktorem, scenarzystą i reżyserem nagrań, rozmawiałam o warsztatach online, podczas których studenci pracowali nad tekstami bajek i nagraniami. Kolejnymi bardzo ważnymi członkami naszej ekipy byli: Bartek Sitek – nasz kolega, który zilustrował bajki i zrobił krótkie animacje, a także Artur Pucia, który przygotował filmową wersję bajek, animując ilustracje Bartka.

Ale to nie wszystko – bajki mają również pomóc Hani Łączyńskiej, dziewczynce chorej na SMA, która potrzebuje pieniędzy na kosztowną terapię genową. Nasza koleżanka Kasia Kijewska zaproponowała sposób zbiórki poprzez licytację na platformie Siepomaga.pl – każdy, kto czyta teraz ten tekst, również może się do tej akcji dołączyć, wystarczy wejść na profil Haneczki: <https://www.siepomaga.pl/studencidzieciom>

Moim zadaniem była koordynacja akcji, zajęłam się znalezieniem instytucji, które na co dzień pracują z dziećmi. Jestem w kontakcie z dyrektorami 16 placówek, wśród nich są przedszkola, domy dziecka i szpitale. Mamy już pierwsze recenzje i wiemy, że nasze nagrania i książeczki przyniosły dzieciom dużo radości. Razem z Anią Piekarczyk i Kasią Kijewską promujemy naszą akcję na profilu Gradacja 2020 na Facebooku, mając nadzieję, że przyłączą się do akcji również osoby spoza naszego wydziału, a może i spoza naszej uczelni.

Krótką rozmowę z twórcami oczywiście odbyła się online – jak wszystko w ostatnim czasie.

gadać ze swoim wewnętrznym dzieckiem” i poradzić się go, czego chciałoby posłuchać, jaka historia zaciekałaby go najbardziej. Warsztaty z Panem Zbyszkiem Borkiem bardzo mi pomogły. Nauczyłam się, jak opowiadać historię, aby zaciekała odbiorców. Ale nagranie bajki oddałam Dagmarze.

Dagmara Nazifi – lektorka: Kiedy postanowiłam wziąć udział w nagraniu, nie wiedziałam, co może być trudnego w czytaniu, skoro potrafiłam to robić od dziecka. W trakcie warsztatów z Panem Zbyszkiem zobaczyłam, że potrafię czytać tekst, ale nie umiem czytać zapisanych w nim intencji. Najtrudniejsze było dla mnie wczuwanie się w rolę, naśladowanie dźwięków i modelowanie głosów. Moim notorycznym błędem było tzw. naciskanie na słowa, czyli podnoszenie głosu zamiast zmiany intonacji. Czytanie nie jest wcale takie łatwe, co uświadomił Pan Zbyszek.

Mateusz Zelek – autor i lektor Mrówki Indywidualistki: Pomysł na opowiadania pojawił się całkiem spontanicznie. Chciałem stworzyć opowiadanie o pracy zespołowej oraz o tym, że odpowiednio dawki indywidualizm może być świetną cechą. Jako że uwielbiam zwierzęta, szybko połączyłem mrówki z tematem mojej pracy. A późniejsze przygody Mrówki Indywidualistki chciałem przedstawić trochę niczym perypetie Pszczółki Mai, której do dziś jestem wielkim fanem.

Sam postanowiłem nagrać bajkę. Warsztaty były świetne! Dowiedziałem się wiele na temat czytania w taki sposób, aby zaintrygować odbiorcę. Popracowałem nad modulowaniem głosu oraz poprawną wymową. Ogromnie się cieszę, że mogłem współpracować z profesjonalistą, a zdobyta wiedza jest bezcenna. Staram się ją wykorzystywać także w życiu codziennym, aby modulacja stała się nawykiem, nie tylko umiejętnością. Naturalnie z pewnymi ograniczeniami. Zgodnie z przyjętymi zasadami za każdą zjedzoną końcówkę lub przyspieszenie wrzucałem 1 zł do słoika. Cóż... uzbierało się na samochód sportowy z wyższej półki!

W ramach projektu powstały nie tylko nagrania, ale również książeczki do czytania z ilustracjami i zadaniami dla dzieci. Ilustracje zostały wykorzystane również przy montażu filmików, które można zobaczyć na YouTube.

Czy trudno było zilustrować bajki? Zajmowałeś się tym wcześniej czy to jest twój debiut?

Bartek Sitek – autor ilustracji i animacji: Nie, to dla mnie nie było trudne. Uznałem to bardziej za wyzwanie, jeszcze nie ilustrowałem książki, więc była to ciekawa przygoda.

Artur Pucia – autor ilustracji i animacji: Na warsztatach panowała miła atmosfera, wszyscy zjednoczyliśmy się w ramach jednego pięknego celu – pomagania. Każdy z nas w grupie miał swoje zadania i obowiązki. W ramach akcji charytatywnej stworzyłem dwa filmy z animacją obrazu. Zadanie było dosyć czasochłonne, spędziłem nad nim około 8–10 godzin. Nagrodą takiej pracy jest zawsze efekt końcowy. Kolejną trudnością było dostosowanie się do deadline'ów. Na szczęście udało się na czas zmontować wszystkie bajki. Muszę jeszcze wspomnieć o niezwykłej energii, którą posiada Pani Jola. Dzięki niej nasze baterie były ciągle naładowane.

I ostatnie pytania do Joli Kogut i Zbyszka Borka.

Skąd pomysł na warsztaty online?

Jolanta Kogut: Tak naprawdę to jesteśmy rodzeństwem i jak poprosiłam Zbyszka, który jest aktorem i reżyserem nagrań, o współpracę, to nie mógł siostrze odmówić. Bardzo nam zależało na tym, aby pomimo pandemii i niemożności osobistego spotkania zarówno tekst bajek, jak i nagranie były jak najlepsze. Warsztat obejmował pracę zarówno nad tekstem, jak i nad interpretacją. Wszystko odbywało się za pośrednictwem telefonu! Zbyszek prowadził warsztat i nagrywał Mateusza i Dagmarę na telefon, a potem montował te nagrania, wybierając do nich muzykę.

Zbigniew Borek: Na pytanie, skąd pomysł na warsztaty online, jest jedna odpowiedź: z ogromnego, przepojonego empatią, miłością i pomysłowością serducha mojej ukochanej siostry Joli. Musiała mnie przekonywać jakieś dwie, może trzy sekundy. Jestem dumny z Kasi, Dagmary i Mateusza. Z ich pracy i zaangażowania. Mimo krótkiego czasu zajęć zrozumieli najgłębsze intencje tych warsztatów, które chciałem im przekazać. A już wisienką na torcie jest ostateczny kształt naszych wspólnych wysiłków i cel, któremu to wszystko służy. Jestem dumny, wzruszony i spełniony. Jesteście wspaniali. Wszyscy razem i każdy z osobna.

Nasze studenckie drogi już niedługo się rozejdą, będziemy absolwentami, jednak te cudowne wspomnienia zostaną z nami na zawsze. Mimo tego, że nie zawsze było łatwo, uważam, że możemy być z siebie dumni.

Gościnnie domek

tekst: Kasia Sochacka

czyta: Dagmara Nazifi

grafika i animacja czołówek: Bartek Sitek,

montaż: Artur Pucia

reż. i realizacja: Zbigniew Borek

opieka merytoryczna: Jolanta Kogut

Mrówka Indywidualistka:

bajeczkę czyta autor: Mateusz Zelek

grafika i animacja czołówek: Bartek Sitek

montaż: Artur Pucia

reż. i realizacja: Zbigniew Borek

opieka merytoryczna: Jolanta Kogut ■

UPJPII w social mediach. Konkurs! Wyniki!

inicjator akcji: Łukasz Rzepka

Jak studiować to tylko na #UPJP2, bo... – ogłosiliśmy konkurs w social mediach i poprosiliśmy o dokończenie zdania. Zareagowało wiele osób. Wszystkim, którzy zechcieli włączyć się i podzielić krótką refleksją – DZIĘKUJEMY!

Oto niektóre z wpisów:

Tutaj jesteśmy kimś! Osobą, a nie numerem indeksu, a wykładowcy traktują Cię jak rodzinę /@dan98700/

Jest jak w domu, jest kameralna atmosfera, która ułatwia zgłębianie wiedzy! @ursa15_travel

Tu poznaje się przyjaciół na całe życie, spełnia się marzenia i grilluje w najlepszym gronie! @sylwia_lelito

Jest rodzinna atmosfera, wykładowcy są prostudenci, tutaj nie jesteśmy numerkiem na liście. @anetka_kredka

Rozwija się tam zarówno wiarę (fides), jak i rozum (ratio)! @l.kashubek ■

Jeśli studiować to tylko na #UPJP2, bo...

...dzięki tej uczelni mogłam zdobyć wiedzę i doświadczenie. Ukończyłam studia i mam pracę, którą kocham. Jestem terapeutką zajęciową i spełniam się pomagając niepełnosprawnym i starszym.

UPJP2 NAJLEPSZY!!!

Ewelina

Jeśli studiować to tylko na #UPJP2, bo...

jest fantastyczny klimat i fantastyczni wykładowcy!!!

@_v_franco_

Pro memoria – Kamil Cierniak

tekst: dr Paulina Guzik, UPJPII

zdjęcia: arch. IDiKS

Wspólnota Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II Cierniaka – absolwenta Wydziału Filozofii UPJPII. Odszedł w Krakowie z wielkim bólem pożegnała Kamila do Pana w wieku 26 lat.

C'est la Vie. Pożegnanie Kamila

Stan Kamila pogorszył się w listopadzie. Wtedy, dwa tygodnie od diagnozy „guz mózgu”, umarł jego tata. W Wigilię Bożego Narodzenia chwila nieświadomości odebrała Kamilowi mowę – formę komunikacji, którą kochał i której używał z wielką inteligencją. Celna riposta była jego znakiem rozpoznawczym. Podobnie jak to, że nigdy nie narzekał. Nie pozwalał też narzekać mamie. I jeszcze jeden szczegół, który sam Kamil opisywał z właściwym sobie dystansem, jak coś zupełnie normalnego i naturalnego – Kamil od urodzenia cierpiał na zanik mięśni. Poruszał się na wózku napędzanym przyciskaniem sprawnego palca. Tym jednym palcem studiował 3 kierunki studiów. Nie zdążył tylko odebrać dyplomu z filozofii i obronić doktoratu.

Kamil Cierniak. Gentelman instytucja.

Kamil był młodym mężczyzną, dzielniejszym niż większość „twardzieli”, których znam, choć jego ciało było tak kruche, że wydawało się, że rękę może złamać mu komar. Nie chodził. Nie ruszał rękami. Mówił słabiutko. Jedno miał silniejsze niż wszyscy napakowani panowie razem wzięci – siłę charakteru. I jeden miesiąc w pełni sprawny do ostatnich chwil – serce. Jego rodzice śmiertelną chorobę syna objęli jak dar. Mama Krystyna z największą atencją miłości, jaką choremu dziecku może dać tylko matka, opiekowała się Kamilem. Dla nieprzeciętnie zdolnego młodzieńca przeprowadziła się spod Bochni do Krakowa. Zostawiła wszystko, żeby jej dziecko mogło skończyć studia. Przez lata studiów Kamila mieszkała z nim w akademiku „na miasteczku” w Krakowie. 8 długich lat. Tyle ile w ogóle miał żyć Kamil według prognoz lekarzy.

Kamil swoją czarną strzałą dojeżdżał na trzy krakowskie uczelnie – Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, Uniwersytet Jagielloński i wreszcie Ignatianum, którego miał zostać doktorem. Był filozofem, przyszłym politologiem i kulturoznawcą i pasjonatem dziennikarstwa. Studiowanie trzech kierunków, kiedy fizycznym trudem jest napisanie połowy strony na komputerze? Oczywiście. Prowadzenie bloga dziennikarskiego, kiedy z trudem mówię? Naturalnie. Wyreżyserowanie filmu tysięcy kilometrów od domu? Proszę bardzo. Cały Kamil.

Kamil kręci film

Pewnego dnia przyszedł do mnie przyjaciel Kamila, operator i jeszcze wtedy nasz student, Jakub Stoszek. Że jest taki student (niepełno-sprytny, jak nazywał siebie Kamil), z którym nakręcił materiały – relacje z oazowych wyjazdów dla niepełnosprawnych, że może chciałabym zerknąć. Zerknęłam, zachwyciłam się i pomyślałam, że Kamil musi z nami pojechać do Lourdes, na maltańską pielgrzymkę chorych. Kilka miesięcy później siedzieliśmy razem w samolocie. Na wózek Kamila czekaliśmy po przylocie cały kolejny dzień. 2 cm więcej i linie lotnicze w ogóle odmówiłyby wzięcia go do

luku. Po przyjeździe do Lourdes, zamiast wygodnie usiąść na swoim elektrycznym rumaku, Kamil spędził cały pierwszy dzień pielgrzymki na „ustawowym” łóżku chorego w Lourdes. Bez taryfy ulgowej. Łóżko dla niego to było więzienie. Ale on – choć niewiele już mięśni wciąż u niego funkcjonowało – nie narzekał. Na nasze tłumaczenia, że wózek powinien być, że mamy nadzieję, że może jutro, odpowiadał nieustannie – spokojnie, damy radę, w końcu przyjedzie. Wózek doleciał. Kamil zrobił film.

Nigdy wcześniej nie powstał solidny reportaż o polskiej grupie maltańczyków, którzy co roku w maju jadą do Lourdes z grupą niepełnosprawnych i chorych. Kamil realizował wywiady w dwóch językach, kierował ekipą, zarządzał logistyką. Zadanie miał na pierwszy rzut oka w ogóle wykraczające poza możliwości studenta. Co dopiero o takim stopniu niepełnosprawności. Zrobienie 20-minutowego reportażu wymaga ogromu pracy. I choć po godzinie zdjęć był zmęczony, mówił – dam radę 3 godziny, dam radę. *Lourdes. Kamil kręci film* został nie tylko zrealizowany, zmontowany i wyprodukowany. W 2016 r., roku miłosierdzia, został wyemitowany przez Telewizję Polską, TVP1, obejrzały go miliony widzów. Ten film kosztował go więcej niż kogokolwiek, kto kiedykolwiek jakimkolwiek film wyprodukował. Każdą kłodę pod nogami, a właściwie pod kołami, kwitował jednak właściwym sobie poczuciem humoru.

Będę stewardem

Najlepiej to poczucie humoru widać było na jego blogu. Jeden z wpisów zatytułował *Będę stewardem*. „Przeglądając ostatnio «internety», trafiłem na ciekawą ofertę pracy jednej z polskich linii czarterowych” – napisał w lutym 2016 r. „Postanowiłem nie czekać – wysłałem zgłoszenie” – ciągnął. „Piszę do państwa w związku z ofertą pracy. Co prawda fizycznie sprawny to ja nie jestem [...] ale dzięki temu, w razie gdyby coś się w czasie lotu zaczęło dziać – zachowam stoicki spokój. Widząc mnie, reszta pasażerów także zachowa spokój [...] Kolejny atut – lubię dzieci, a dzieci lubią... mój wózek”.

Ile wycieczek tym wózkiem zrobili Hela i Jasiek (moje osobiste dzieci) w Lourdes podczas realizacji naszego filmu. Ile się wybawiły z Kamilem. 10-letni Jaś nie mógł uwierzyć, że Kamil umarł. „Jak to umarł? Szkoda, że już go nie zobaczę”. 7-letnia Helenka skwitowała: „Nie płacz mamusiu, w Niebie na pewno mu już lepiej”.

Na nieszczęsną Wigilię, podczas której stracił mowę, kupił wszystkim dzieciom z rodziny prezenty w internecie. Gdy wybudził się ze śpiączki, zapytał: „I co, była Wigilia?”. Troska o innych była największym zmartwieniem Kamila.

Kwarantanna – poziom zaawansowany

„Często jest trudno – i mamie i mnie – ale jakoś żyjemy i nawet się do siebie odzywamy. Zazwyczaj” – tak pisał już w czasie narodowej kwarantanny, zirytowany, że ludzie narzekają, że muszą siedzieć w domu. „W dużym stopniu to rozumiem – są w życiu różne, skomplikowane sytuacje. Ale chciałbym się tutaj pochwalić, że ja prowadziłem kwarantannę już zanim to było modne. Gdzieś od 26 lat. Z hakiem.”

Kwarantanna Kamila trwała przez całe jego życie. Jeden z ostatnich wpisów na jego blogu to ten, gdy już nie mógł mówić: „Z dnia na dzień straciłem więc dwie, właściwie najważniejsze funkcje samodzielne, jakie do tamtego dnia posiadałem. Nie wiem, co będzie dalej. Cóż, zwierzęta w Wigilię mówią ludzkim głosem, a inwalidzi – jak widać – przestają” – pisał. Ale hartu ducha nie tracił: „Na początku leczenia miałem do ciała podłączonych tyle kabli i rurek, że mógłbym zostać twarzą Izby Gospodarczej «Wodociągi Polskie»”.

I potrafił być wdzięczny do bólu. Choć nie mówił, a wpis na blogu był dla niego wysiłkiem *level impossible* – specjalny post poświęcił podziękowaniom – za opiekę, modlitwę, dodawanie otuchy. Jego Mama powiedziała mi, że był iskierką każdego szpitalnego oddziału, zmieniał tam ludzi. Gdy już nie mógł ruszać nawet palcem – pisał za pomocą specjalnego ekranu czytającego ruchy oczu. Codziennie dziękował na nim lekarzom i pielęgniarkom.

Mamie też dziękował. Wiedział, że jego pępownina nigdy nie mogła zostać odcięta. A Mama Krystyna swoją nadludzką siłą dała mu drugie życie, którego bez zupełnie surrealistycznych pokładów jej miłości po prostu nie mógłby mieć.

„Szkoda tylko, że medale za długoletnie wspólne życie przyznawane są tylko małżeństwom, bo to i prestiż, i szacunek na dzielni, i telewizja, i może jakiś zestaw garnków by się trafił...”, – pisał, dziękując Pani Krystynie za jej trud. W ostatnim akapicie swojego wpisu „na kwarantannę” Kamil pisał tak: „W tej sytuacji przypominają mi się słowa zmarłego niedawno ks. Piotra Pawlukiewicza – «A może nam w życiu bywa tak ciężko, ponieważ nieustannie zabiegamy o to, by było nam lekko?»”.

C'est la Vie

Nie znaliśmy się bardzo dobrze Kamilu, choć byłeś jednym z moich ulubionych ludzi na świecie. Nie odwiedziłam Cię zdecydowanie za długo. Nie zrobiliśmy kolejnego filmu. Nie mogłam nawet być na twoim pogrzebie, który wypadł akurat w nieszczęsnej kwarantannie. Ale jeśli mogę się z Tobą, Kamilu drogi, pożegnać (zamiast narzekać, co by ci się na pewno nie spodobało), to teraz chcę to zrobić.

Myszę, że złoty bilet do nieba już dostałeś. VIP Lounge. I to nie za to, co osiągnąłeś w swoim krótkim i jakże bogatym i mądrym życiu. Nie za twoje studia, które skończyłeś z takim trudem i świetnymi wynikami. Nie za film, który zrobiłeś lepiej niż niejeden zdrowy dziennikarz. Złoty bilet do nieba należał Ci się za to, kim byłeś Kamil. Za to, jaką Ty dałeś nam

szkołę. Film, który zrobiłeś, powinien być o Tobie. Ale ty wolałeś jeździć i zadawać pytania. Skromność. Twoje drugie imię. Gdy nie mogłeś jeść, mówiłeś mamie: „Jezus nie jadł przez 40 dni, co to jest, jak ja nie jem przez dwa”.

Na godzinę przed śmiercią mama wyczytała z twoich ust, że chcesz odmówić Koronkę. Była 15.00 i wigilia niedzieli miłosierdzia. Odmówiłeś cichutko – ty swoją, mama swoją. Odszedłeś tak skromnie, jak żyłeś – nikomu się nie narzucając. Gdy, mimo choroby, nikt się nie spodziewał. *C'est la vie*, napisałbyś.

Twój stan pogorszył się, kiedy odszedł twój tata. Ty odszedłeś zaledwie 5 miesięcy po nim. I wydawałoby się, że nic smutniejszego wydarzyć się nie może. Dla twoich bliskich, mamy i braci, dla ludzi, którzy tak bardzo Cię kochają, dla przyjaciół, których miałeś tak oddanych.

Ale jeśli po chrześcijańsku właśnie przekroczyłeś próg, to jedno wiadomo na pewno – za progiem czekał tata. I życie, w którym pełną piersią możesz wreszcie wykrzyknąć – *C'est la Vie!*

Film dwóch niezwykłych Przyjaciół Kamila Cierniaka i Jakuba Stoszka można zobaczyć tutaj:

<https://www.youtube.com/watch?v=2XDkx6QTKEQ> ■

Kolorowanie świata, czyli o wernisażu wystawy Teresy Wallis-Joniak

tekst, zdjęcia: Albert Kołodziejczyk

Było późne, piątkowe popołudnie, gdy ks. prof. Józef Wołczański zaproponował mi oraz mojemu koledze – dwóm studentom historii – uczestnictwo w eleganckim wernisażu. Ucieszyliśmy się z tej możliwości i z ochotą wzięliśmy udział w wydarzeniu, które nie tylko było miłą odskocznią od nauki i codzienności, ale także estetycznym doznaniem – formą *strojenia* zmysłów. Myszę, że na długo zapamiętamy datę 25 października 2019 r., a możliwość towarzyszenia naszemu Profesorowi podczas rozpoczęcia wystawy Teresy Wallis-Joniak w siedzibie Krakowskiego Banku Spółdzielczego przy Rynku Kleparskim 8 była dla nas zaszczytem.

Sala, w której wywieszono były obrazy, wypełniała się gośćmi i reporterami, zewsząd dochodziły do naszych uszu ciekawe rozmowy i wspomnienia łączące wiele światów i czasów; panie i panowie witali się, obserwowali wchodzące i przechodzące postaci. Książd Profesor wkrótce przedstawił nas Artystce i jej mężowi, Juliuszowi Joniakowi, także malarzowi. Małżonkowie poznali się na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, gdzie Pani Teresa rozpoczęła po wojnie studia. W 1954 roku uzyskała tam tytuł magistra, a promotorką jej dyplomu była prof. Hanna Rudzka-Cybis (1897–1988), polska malarka, reprezentantka koloryzmu, który w latach 20. i 30. XX w. był kierunkiem charakterystycznym dla pracowni Józefa Pankiewicza i jego uczniów

na krakowskiej ASP. Malarstwo Teresy Wallis-Joniak czerpie z tego rodowodu krakowskich artystów dwudziestolecia międzywojennego i malarskiego kierunku koloryzmu (kapizmu), który został jej przekazany.

Przechodząc powoli pomiędzy poszczególnymi pracami, utrwalonymi na płótnie świadectwami *przeżyć i wzruszeń* Artystki, odnajdujemy w każdym z nich mnogość wrażeń, które złożyły się na harmonijną całość poszczególnych pościągnięć pędzla. Wspaniałe efekty dają ujęcia pól lawendy, nasycone barwy wywołują odczucie, jakby elementy obrazu były blisko, na wyciągnięcie ręki, a z płócien niemal dochodzi do nas unosząca się woń kwiatostanu. To są te odczucia, które trzeba umieć przedstawić, które stają się dla odbiorcy *de facto* zrozumieniem oglądanego dzieła – jak pisze przyjaciel Artystki Jerzy Skrobot w tekście *Malarstwo przeżyć i wzruszeń* zamieszczonym w folderze z wystawy. Dalej dodaje on: „Inaczej niż w nauce, gdzie prawdy trzeba wiedzieć i udowodnić – w sztuce poznanie świata odbywa się poprzez odczucie”. To odczucie artysta tworzy jednak poprzez *intelektualne poszukiwania* wyrażające jego wnętrze, oddające cząstkę siebie.

Obrazy są dla nas pełne nadziei, radości, a także sentymentu, który pozostaje po pobycie w miejscach utrwalonych w pejzażach. Są to chwile odtworzone wielością ich wspomnień. „[...] malowanie obrazu, na przykład zobaczonego kiedyś pejzażu, nie jest aktem jednolitym. To wielka liczba faz nazywanych prozaicznie dniami pracy artysty” – komentuje Skrobot. Z prac wybrzmiewa jeszcze piękno, nie naruszone żadną spektakularną *plamą* czy prowokacją, tak modnymi dzisiaj elementami wyrażania *siebie*. Nie przeżywamy szoku, lecz dostrzegamy, że świat można malować z zachwytem. Widzimy zatem prawdę, która dociera do nas otwarcie. Artystka nic przed nami nie kryje, nie zataja czegoś, żeby nas zmylić lub obserwować nasze zagubienie. W końcu z prac bije dobro, które po kontakcie z dziełem wyjaśnia się, kiedy możemy zamienić parę słów z Panią Wallis-

Joniak, niezwykle ciepłą i elegancką kobietą. Swoją postawą potwierdza prawdę swoich płócien, a w jej pracach bez trudu można zauważyć estetyczną *triadę* klasycznej sztuki. A skoro dzieła te zawierają w sobie odpowiednią *miarę, proporcję i wagę* (Mdr 11, 20), to i sam człowiek może dzięki temu nabywać harmonii duszy i ciała, stawać się człowiekiem *muzykalnym*, jak określał to Platon.

O pełnej godzinie nastąpiło oficjalne otwarcie. Dyrektor banku przywitał wszystkich przybyłych oraz Artystkę, jej męża, rodzinę i ważnych gości, w tym ks. prof. Wołczańskiego. Zostały także wygłoszone okolicznościowe mowy na temat Pani Teresy Wallis-Joniak i jej pracy artystycznej. Wydarzenie to wspaniale wpisuje się w towarzyskie i artystyczne życie Krakowa, a także ma wpływ na nasze indywidualne, studenckie. Rozmowy i spotkania napędzają nas bogactwem, którego nic nie zastąpi, ciekawość i zainteresowanie tym, co wokoło, urozmaica nasz świat doświadczeń oraz rozszerza horyzonty – nadaje głębszy wymiar tego, co nazywamy *studiowaniem*. Zapamiętujemy nazwiska i miejsca, i z pewnością poznana Artystka oraz jej dzieła zostaną w nas, aby ponownie móc spojrzeć na tę twórczość – spojrzeć i zobaczyć oraz zrozumieć, wypełnić się na nowo wrażeniami i przywołać te wszystkie emocje, które towarzyszyły podczas kontemplowania i interpretowania obrazów. Oglądaliśmy wspomniane pola lawendy, pokazane na wielu obrazach, a także *Krakowskie Planty*, martwe natury, *Kawiarnie*, *Plac w St. Remy* i inne śródziemne krajobrazy. To malarstwo szczerze i delikatne, ale niezwykle wyraziste, pełne barw i światła, napełniające odbiorcę pragnieniem życia i jego podziwiania, spokojem pozwalającym na jego kontemplację, a przy tym ułatwiającym zastanowienie się nad własną egzystencją i jej uporządkowywaniem. W malarstwie tym fascynuje *swoisty hołd oddawany Stwórcy za bogactwo ziemi i przyrody* – stwierdza Jerzy Skrobot. Człowiek, który umie zastanowić się nad pięknem i ładem wszechświata z pewnością dostrzeże je w malarstwie Teresy Wallis-Joniak. ■

Dr hab. Małgorzata Duda, prof. UPJPII ponownie powołana do Rady ds. Polityki Senioralnej na kadencję 2020–2024

Na podstawie Zarządzenia nr 9 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lutego 2016 r. w sprawie powołania Rady do spraw Polityki Senioralnej (Dz. Urz. Min. Rodz. Prac. i Pol. Społ. Poz. 9 z 2016 r.), w wyniku naboru na członków Rady, w dniu 19 maja 2020 r. Pani Minister Marlena Małąg powołała członków Rady ds. Polityki Senioralnej na kadencję 2020–2024.

Rada ds. Polityki Senioralnej jest organem opiniotwórczo-doradczym Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Do stałego udziału w jej pracach zostali zaproszeni przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego oraz związków tych jednostek, administracji rządowej, organizacji pozarządowych, organizacji pracodawców oraz związków zawodowych, uczelni i instytucji badawczych, wydelegowanych do prac w Radzie. Kadencja trwa 4 lata.

<https://www.gov.pl/attachment/38042934-0646-4086-8548-a2453ee247fc>
/źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – gov.pl/ ■

Do zadań Rady ds. Polityki Senioralnej należy:

- 1) opracowywanie kierunków działań adresowanych na rzecz osób starszych w Polsce;
- 2) inicjowanie, wspieranie i promowanie rozwiązań z zakresu polityki społecznej na rzecz osób starszych;
- 3) przedstawianie Ministrowi propozycji rozwiązań na rzecz rozwoju systemu wsparcia osób starszych.

Rada stanowi forum otwartego dialogu o koncepcji i kształtowaniu polskiej polityki społecznej wobec starości i starzejącego się społeczeństwa.

Zarządzenie nr 9 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lutego 2016 r. w sprawie powołania Rady do spraw Polityki Senioralnej:

Profesorowie UPJPII w Komitecie Nauk Teologicznych PAN

Ks. prof. dr hab. Arkadiusz BARON, ks. prof. dr hab. Janusz KRÓLIKOWSKI, o. prof. dr hab. Andrzej NAPIÓRKOWSKI OSPPE oraz ks. prof. dr hab. Henryk SŁAWIŃSKI zostali wybrani do Komitetu Nauk Teologicznych PAN na kadencję 2020–2023.

Dr hab. Paweł POLAK, prof. UPJPII, kierownik Katedry Historii i Filozofii Nauki Wydziału Filozofii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie otrzymał niezwykle prestiżowe powołanie na Członka-Eksperta Komitetu Historii Nauki i Techniki Polskiej Akademii Nauk na kadencję 2020–2023. ■

Nagroda ministra dla ks. prof. dr. hab. Józefa Mareckiego, nauczyciela akademickiego UPJPII

zdjęcia: Sławomir Kasper (IPN)

Ksiądz Profesor Józef MARECKI został wyróżniony za całokształt dorobku naukowego. Mówi, że to nagroda nie tylko dla niego, ale dla środowiska współpracowników, wielkie wyróżnienie dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II.

Jako historyk i archiwista, dodał: „My nie robimy wielkich odkryć naukowych, nie odkrywamy prochu, dynamitu, tylko posuwamy powoli tę naukę do przodu, badając źródła. Ta nagroda to właśnie docenienie środowiska humanistów, historyków, archiwistów i ludzi, którzy stoją na początku łańcucha nauki. Archiwistyka wymaga bardzo żmudnej pracy, często niedocenianej przez inne środowiska naukowe, o której często się zapomina, a przecież służy innym. I choć tkwimy w historycznych źródłach, staramy się iść z duchem czasu, korzystać z najnowszych metod badawczych, nowych technologii, najnowocześniejszych narzędzi w kształceniu

nowych archiwistów i nieustannie dokładamy wszelkich starań, by rozwijać tę dziedzinę wiedzy”.

Ks. prof. Józef Marecki jest kierownikiem Katedry Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii, zarazem jednym z pierwszych wychowanków Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Zajmuje się problematyką szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego Europy, jak i historią najnowszą. Szczególnie bliskie są mu: heraldyka, numizmatyka oraz weksylogologia, falerystyka i symbolika chrześcijańska. Jest niezrównanym specjalistą w dziedzinie historii zakonów. Należy do wielu towarzystw i rad naukowych różnych instytucji w Polsce i za granicą.

Jest autorem lub współautorem blisko 60 książek i monografii, wielu artykułów. Wygłosił ponad 150 wy-

kładów popularyzujących wiedzę historyczną podczas ważnych konferencji. Ks. prof. Józef Marecki został odznaczony Brązowym Medalem Jana Pawła II za zasługi dla Archidiecezji Krakowskiej. Jest członkiem Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej został uhonorowany Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. W ubiegłym roku został powołany do Rady Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki na drugą kadencję.

Ks. prof. Józef Marecki odebrał nagrodę ministra podczas Gali na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, w rocznicę urodzin patrona uczelni. Nagrody wręczono podczas Dnia Nauki Polskiej – nowego święta państwowego.

Na Gali Nauki Polskiej był obecny JM Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. zw. dr hab. Wojciech Zyzak.

Wicepremier oraz minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin wyjaśniał, że ustanowiono je po to, by wyrazić uznanie dla polskich naukowców i odkrywców. „Tych, którzy konsekwentnie z niezachwianą odwagą, nieustraszoną pasją, talentem na miarę geniuszu szukali we wszystkim prawdy i czynili to niezależnie od osądu ogółu, ale zawsze dla dobra wspólnego, dla dobra ich, naszej społeczności i narodu, a zarazem dla dobra całej ludzkości” – mówił wicepremier.

Dzień Nauki Polskiej będzie obchodzony odtąd każdego roku 19 lutego. ■

Medal „W służbie Bogu i Ojczyźnie” dla ks. dr. hab. Michała Bednarza (wręczenie 28 I 2020)

tekst: Starostwo Powiatu Tarnowskiego

zdjęcia: Starostwo Powiatu Tarnowskiego / UMWM w Krakowie

Pochodzący ze Skrzyszowa ks. dr hab. Michał BEDNARZ, kapłan diecezji tarnowskiej, biblista, wielki patriota o niespotykanej wrażliwości i otwartości serca, otrzymał medal „W Służbie Bogu i Ojczyźnie” od Powiatu Tarnowskiego.

Samorząd Powiatu Tarnowskiego honoruje medalem „W Służbie Bogu i Ojczyźnie” osoby, które zasłużyły się w działaniach na rzecz niepodległości Polski, pracy na rzecz środowiska kombatanckiego bądź w propagowaniu wartości patriotycznych i chrześcijańskich.

Ks. Michał Bednarz to opiekun internowanych w stanie wojennym. W trudnych chwilach udzielał działaczom tarnowskiego podziemia antykomunistycznego nie tylko

wsparcia kapłańskiego i duchowego, ale także świadczył konkretną pomoc materialną.

W laudacji na cześć laureata wicestarosta tarnowski Jacek Hudyma podkreślił, że jako syn żołnierza Armii Krajowej zna cenę zniewolenia i wartość wolności. W swoich kazaniach i wystąpieniach publicznych zawsze broni ludzkiej godności, nawiązuje nie tylko do Biblii, ale również do historii Polski, odwołuje się do świątłych postaci naszego narodu i do ich czynów. Warto podkreślić, że ks. Michał Bednarz to również wybitny biblista oraz znawca Pisma Świętego. Wykładał egzegezę Pisma Świętego, geografę biblijną oraz historię zbawienia na wielu uczelniach. Współpracował

z RDN Małopolska, a teraz z Radiem Maryja, prowadząc na antenie tych rozgłośni programy biblijne.

Uroczyste wręczenie honorowego wyróżnienia odbyło się podczas noworocznego spotkania osób internowanych i prześladowanych w latach 1981–1989 oraz środowiska tarnowskiej „Solidarności”, które odbyło się w Starostwie Powiatowym w Tarnowie. Uczestnicząca w wydarzeniu Poseł na Sejm RP Anna Pieczarka powiedziała, że Polska potrzebuje dobrej twarzy Księdza Profesora. „Potrzebujemy ludzi, którzy będą dla nas wzorem. Potrzebujemy tak wspólnych postaci jak osoba księdza profesora, od których możemy wiele się nauczyć. Potrzebujemy jednak także odważnych i gotowych do wielkich poświęceń ludzi dawnej Solidarności, jakich wielu jest na tej sali, którym zawdzięczamy życie w wolnym, pięknym i dynamicznie rozwijającym się kraju” – stwierdziła.

Były opozycjonista Teofil Wojciechowski wyznał, że ks. Michał Bednarz to jego bohater. Opowiadał, jak dużym wsparciem był dla niego widok w stanie wojennym księdza w sutannie podczas procesu, gdy sądzony był za działalność w podziemiu antykomunistycznym na rzecz wolnej Polski. „On na komunistów działał piorunująco. Prokuratorzy i sędziowie nie wiedzieli, co mają robić. Dla nas zaś był duchem wzmacniającym” – wspominał.

„Robiłem swoje, nie można było inaczej” – przekonywał Laureat. „Zresztą, nie moja jest w tym wszystkim największa

zasługa. Inicjatorem większości działań był nieżyjący już ks. prałat Edward Łomnicki, niezwykle zaangażowany w pomoc uwięzionym w stanie wojennym. Ja wykonywałem jego polecenia. Trzeba też wspomnieć o abp. Jerzym Ablewiczu, który w trudnych czasach troszczył się o internowanych i ich rodziny”.

W noworocznym spotkaniu represjonowanych i środowiska dawnej tarnowskiej „Solidarności” wzięli też udział między innymi parlamentarzyści: senator Kazimierz Wiatr, poseł Wiesław Krajewski; wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego, a jednocześnie przewodniczący Zarządu Regionu Małopolska NSZZ „S” Wojciech Grzeszek oraz prezes Zakładów Mechanicznych w Tarnowie Henryk Łabędź.

Michał Bednarz urodził się w 1939 r. w Skrzyszowie. Jest absolwentem Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Papieskiego Instytutu Biblijnego w Rzymie, École biblique et archéologique française de Jérusalem. Świecenia kapłańskie przyjął w 1963 r. z rąk ks. bp. Jerzego Ablewicza. Wykłada Pismo Święte na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego w Krakowie – filia w Tarnowie, w Wyższym Seminarium Duchownym w Rzeszowie, Tarnowie, Tuchowie, Gródku Podolskim na Ukrainie. To jeden z najwybitniejszych biblistów w Polsce. Kapłan Ojca Świętego. Pisarz. Działacz społeczny. ■

Studenci UPJPII zajęli II miejsce w X Jubileuszowym Konkursie Prawa Kanonicznego

W dniu 11 marca 2020 r. na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie miał miejsce jubileuszowy X Ogólnopolski Konkurs Prawa Kanonicznego. W konkursie wzięła udział drużyna z Wydziału Prawa Kanonicznego UPJPII. Nasz Wydział reprezentowali stu-

denci: Tomasz Kisiel, Kamil Pindel oraz Rafał Waluch. Przedmiotem tegorocznych zmagani była materia z Księgi III KPK 1983 *Nauczycielskie Zadanie Kościoła*, a dokładnie Tytuł III *Wychowanie katolickie*. Naszych studentów do naukowych zmagani przygotował ks. dr Marcin Wolczko, nato-

miast opiekunem w trakcie konkursu był ks. dr Bartłomiej Pieron.

W zmaganiach indywidualnych Tomasz Kisiel zdobył II miejsce, a Kamil Pindel IV. Drużynowo nasza grupa sklasyfikowana została na II miejscu. Zmagania drużynowe wy-

grała drużyna studentów reprezentowana przez Wydział Prawa Kanonicznego UKSW.

Naszym studentom i zwycięzcom składamy serdeczne gratulacje. ■

Łukasz Rzepka, pracownik UPJPII, nominowany do nagrody Krakowskiego Ambasadora Wielokulturowości A.D. 2019

Z radością informujemy, że pracownik Biura Promocji UPJPII mgr lic. Łukasz RZEPKA otrzymał nominację do nagrody Krakowskiego Ambasadora Wielokulturowości A.D. 2019.

Z pisma Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa:

„Uprzejmie informuję, że został Pan zgłoszony do konkursu o tytuł «KRAKOWSKIEGO AMBASADORA WIELOKULTUROWOŚCI A.D. 2019». Tytuł ten przyznawany jest osobom lub podmiotom za promowanie różnicowania kulturowego, etnicznego, wyznaniowego oraz integrację mieszkańców Krakowa i środowisk cudzoziemców. Serdecznie gratujemy nominacji, doceniamy Pana wkład w budowanie wielokulturowej wspólnoty w Krakowie”.

Łukasz Rzepka z Uniwersytetem związany jest od 2009 r., najpierw jako student, później doktorant w Instytucie Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu, aktualnie jako pracownik Biura Promocji. Oprócz badań nad relacją teologii i performatyki, czego owocem była monografia naukowa poświęcona staropolskim dramatyzacjom liturgicznym Wielkiego Tygodnia *Bosko-ludzki performans* (Kraków 2016), prowadzi również projekt *BOŻNICA*.

Biblioteka Ożarowa Żydowskiego, którego celem jest poszukiwanie, tłumaczenie, opracowanie naukowe oraz publikowanie w formie drukowanej wspomnień Żydów pochodzących z Ożarowa (woj. świętokrzyskie) – „małego żydowskiego miasteczka, które było” – jak określał je Hillel Adler. Nominowany ukończył podyplomowe studia w zakresie relacji chrześcijańsko-żydowskich. Prowadzi wykłady w Polsce i w Izraelu (Petach Tikwa) poświęcone tej tematyce. Jest autorem publikacji i wystąpień z zakresu teologii zastępstwa (supersesjonizmu) i roli Matki Jezusa w dialogu chrześcijańsko-muzułmańskim. Współtwórca Krakowskiego Kalendarza Ekumenicznego. Zaangażowany w organizację krakowskich obchodów Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan, Dnia Judaizmu w Kościele katolickim i Dnia Islamu w Kościele katolickim. Współpracował z Radą ds. Dialogu Ekumenicznego i Międzyreligijnego Archidiecezji Krakowskiej. Członek programu Wspólne Dziedzictwo w ramach Forum for Dialogue, a na co dzień pracownik Biura Promocji i wiceprezes Zarządu Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII w Krakowie. ■

Pielgrzymka studentów UTW do Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w Czernej, fabryki ozdób szklanych w Bęble oraz opactwa oo. Benedyktynów w Tyńcu

tekst: Anna Łakomska

zdjęcia: Dawid Czaicki

W dniu 16 listopada 2019 r. odbył się wyjazd seniorów z UTW do Czernej, Bębła i Tyńca. Rozpoczął się on od przyjazdu do parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Krakowie-Sidzinie, gdzie uczestnicy wzięli udział w Eucharystii. Msza św. była sprawowana według formularza o Matce Bożej Szkaplerznej w intencji pielgrzymów. Po Mszy św. seniorzy udali się do wytwórni ozdób choinkowych „Armar” w Bęble na warsztaty. Każdy z uczestników mógł wybrać sobie gotową bańkę i sam ją ozdobić według własnego projektu. Gdy już wszyscy wykonali swoje dzieła, grupa obejrzała film o procesie produkcyjnym ozdób choinkowych: począwszy od wydmuchania szkła, poprzez srebrzenie i malowanie. Po obejrzeniu filmu seniorzy zwiedzili pracownię w Bęble. Każdy uczestnik dostał wykonaną przez siebie bańkę w eleganckim opakowaniu. Potem grupa miała możliwość zakupu bombek w firmowym sklepie.

Następnie uczestnicy pielgrzymki udali się do klasztoru oo. Karmelitów Bosych w Czernej. Na miejscu ojciec karmelita zapoznał seniorów z historią klasztoru, opowiadał o ufundowaniu go przez Panią Firlejową z Tenczyńskich oraz sprowadzeniu karmelitów i sióstr karmelitanek. Studenci przeszli obok ujęcia wody źródlanej znajdującego się w grocie z rzeźbą św. Eliasza. Następnie mieli okazję obejrzeć z widokowego tarasu całą panoramę klasztoru, kościoła, cmentarza położonego w pięknej scenerii doliny

i lasów. Potem przeszli do kościoła i podziwiali niezwykle, marmurowe, czarne ołtarze, a w szczególności ołtarz Matki Bożej Szkaplerznej ubranej w szatę z wotów. Seniorzy wstąpili także do kaplicy św. Rafała Kalinowskiego na krótką modlitwę oraz zwiedzili Muzeum Karmelitańskie, gdzie wyeksponowano m.in. szaty i księgi liturgiczne, pisma, medale, monety, mapy oraz pamiątki z wizyt w Polsce Ojca Świętego – św. Jana Pawła II.

Po posiłku w domu pielgrzyma, który znajduje się przy klasztorze, uczestnicy pielgrzymki skierowali się do opactwa oo. Benedyktynów w Tyńcu, gdzie zwiedzili dziedziniec, krużganki i wysłuchali ciekawych opowieści przewodnika o historii i losach opactwa. Była także chwila na zakup pamiątek. Następnie grupa przeszła do kościoła. Seniorzy oglądali tam piękne ołtarze, balustrady z czarnego marmuru oraz ciekawą ambonę w kształcie wielkiej łodzi ze złoconymi. Potem grupa uczestniczyła w Nieszporach, podczas których ojcowie i bracia benedyktyni śpiewali po łacinie Liturgię Godzin. Po nieszporach seniorzy udali się na cmentarz, do grobu pierwszego opata tynieckiego, który reaktywował tynieckie opactwo. Stamtąd skierowali się do autokaru i wyruszyli w drogę powrotną do domu.

Przez cały dzień pogoda i humory dopisywały, w związku z tym seniorzy wrócili do Krakowa zadowoleni i pełni wrażeń. ■

Pielgrzymka studentów UTW szlakiem maryjnym i śladami św. Jana Pawła II – „Nowa Częstochowa”

test: Teresa Szymczyk

Naszą pielgrzymkę w dniu 19 października 2019 r. rozpoczęliśmy od zwiedzania sanktuarium Matki Bożej Gidelskiej – Uzdrawicielki Chorych w Gidlach. Matka Boża Gidelska nazywana jest też patronką rolników i górników. Figurka Maryi, łaskami słynąca, znaleziona została przez rolnika podczas prac polowych w 1516 r. W 1619 r. w Gidlach pojawili się dominikanie, którzy zwrócili się do prymasa Macieja Łubińskiego, aby wyznaczył komisję w celu dokładnego sprawdzenia wszelkich wiadomości o zaistniałych tu uzdrowieniach. Po potwierdzeniu informacji zapadła decyzja, aby w miejscu odnalezienia figurki Matki Bożej powstało sanktuarium ku Jej czci. Matka Boża w Gidlach cieszy się po dziś dzień sławą Uzdrawicielki chorych.

Po obejrzeniu tego pięknego sanktuarium udaliśmy się do Muzeum Monet i Medali św. Jana Pawła II w Częstochowie. Muzeum to jest symboliczne, nawiązuje bowiem do tradycji pielgrzymowania. Zasoby muzeum są bogate i interesujące. Znajduje się w nim ponad 11 tys. eksponatów, wśród których mogliśmy podziwiać m.in. medale i monety z wizerunkiem św. Jana Pawła II, pamiątki, zbiory obrazów oraz relikwie św. Jana Pawła II. Do ich prezentacji wykorzystano najnowsze środki audiowizualne, co znacznie urozmaiciło zwiedzanie. Dodatkową atrakcją stanowiła fi-

gura Jana Pawła II naturalnej wielkości, która w bardzo sugestywny sposób pożegnała nas na zakończenie zwiedzania.

Następnym punktem pielgrzymki było sanktuarium Matki Bożej Królowej Polski na Jasnej Górze, do którego dotarliśmy w godzinach południowych. Historia Jasnej Góry i jej rola w dziejach narodu jest dobrze znana wszystkim Polakom. Nasze spotkanie z Jasną Górą rozpoczęliśmy od modlitwy przed cudownym wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej. Jest to niezwykle ważny obraz dla każdego katolika, zwłaszcza że była to pierwsza na ziemiach polskich, ustanowiona dekretem papieskim, koronacja Matki Bożej z Dzieciątkiem, która miała miejsce poza Rzymem. Koronacji dokonał 8 września 1717 r. biskup chełmski Krzysztof Szembek. Plan zwiedzania obejmował również zbrojownię, skarbiec i Muzeum 600-lecia, gdzie mogliśmy zobaczyć m.in. sukienki Matki Bożej Częstochowskiej, wyroby złotnicze i szaty liturgiczne. Sanktuarium Królowej Polski ma również niezwykle cenny i piękny akcent współczesny, jakim jest droga krzyżowa autorstwa Jerzego Dudy-Gracza, obejmująca 18 obrazów, które mimo nowatorskiej formy zmusiły nas do głębokiej refleksji i zadumy.

Wyjazd zakończyliśmy Mszą św. w Leśniowie w sanktuarium Matki Bożej Leśniowskiej – Patronki Rodzin. Po jej zakończeniu pełni wrażen wróciliśmy do Krakowa. ■

Ks. Robert Nęcek, Rafał Kowalski, *Rzecznik prasowy w instytucji kościelnej. Teoria i praktyka*, Kraków 2019

„Podczas czytania ocenianej pozycji wyczuwa się ogromne zaangażowanie autorów w prowadzony wykład, co udziela się także czytelnikowi, tym bardziej że zagadnienia teoretyczne są tu od razu ilustrowane interesującymi przykładami z życia wziętymi i to bezpośrednio z praktyki zawodowej doświadczonych rzeczników prasowych kurii. Ks. prof. Robert Nęcek i ks. dr Rafał Kowalski podpowiadają, co powinni robić rzecznicy prasowi instytucji kościelnej, by nie tracili zaufania społecznego, a co najważniejsze – nie zaszkodzili nieprzemyślanym słowem wizerunkowi tych, których reprezentują”

Prof. dr hab. Kazimierz Wolny-Zmorzyński
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II

„Niniejsza publikacja stanowi elementarną lekturę dla rzeczników prasowych instytucji kościelnych. Autorzy przelali swoje wieloletnie doświadczenie na karty książki. Jej rysem charakterystycznym jest znajomość środowiska ich pracy – wspólnoty Kościoła oraz mediów”

Ks. dr hab. Józef Kloch, prof. UKSW
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego ■

Anita Frankowiak, Agnieszka Guzik, ks. Robert Nęcek, *Komunikacja, Media, Przebaczenie. Wzajemne uwarunkowania*, Kraków 2020

Zagadnienia poruszane w książce zostały osadzone w „nauce i myśli medialnej papieża Jana Pawła II, Benedykta XVI oraz Franciszka”. Słusznie Autorzy przy takim osadzeniu zagadnień wybrali tezę, iż: „Przedmiot badań przesądził o interdyscyplinarnym ujęciu. Stąd różnorodność opisu wybranych zagadnień pozwalająca na wieloaspektowe ujęcie interakcji międzyludzkich”. Autorzy słusznie zwracają uwagę na to, że przebaczenia, będącego dynamiką komunikacji, należy się uczyć każdego dnia, a komunikacja przebacząca ma swoje źródło w wierze, co wymaga zaangażowania, by to, co zostało zrujnowane, na nowo odbudować i wejść w świat ducha i życie z ducha.

Prof. zw. dr hab. Maciej Kawka
Polska Akademia Umiejętności ■

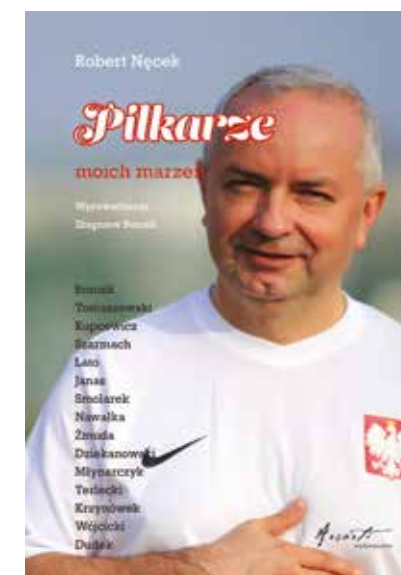

Ks. Robert Nęcek, *Piłkarze moich marzeń*, Kraków 2020

Jak przystało na człowieka skazanego przed kilkudziesięciu laty na piłkę nożną, nie tylko uwielbiałem w nią grać, ale i oglądać relacje telewizyjne z meczów, czytać artykuły prasowe, śledzić piłkarskie portale internetowe, wreszcie godzinami gadać o futbolu. Bo siłą piłki nie jest tylko niesamowita radość z gry (czy znacie piękniejsze uczucie niż takie „zdrowe” zmęczenie po wygranym meczu koniecznie w towarzystwie kumpli z drużyny?), ale i mnóstwo możliwości cieszenia się taką pasją. Dlatego zawsze chętnie przeczytam artykuł, esej, dobry wywiad o piłce nożnej, jej ludziach i problemach.

Z dużym zaciekawieniem przyjąłem inicjatywę ks. Roberta Nęcka, byłego wieloletniego rzecznika Archidiecezji Krakowskiej i wykładowcy akademickiego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Otóż ksiądz Robert postanowił napisać kilkanaście esejów o piłkarzach swego dzieciństwa. Najpierw zażartowałem sobie w duchu, że będą to takie... „futbolowe kazania”... Co prawda, sam kiedyś słyszałem z ust św. Jana Pawła II, że „Pan Bóg do piłki się nie wtrąca”, to jednak byłem ciekaw, co ma do powiedzenia (a raczej napisania) ksiądz Nęcek.

Przede wszystkim Autor okazuje się być człowiekiem wielkiej piłkarskiej pasji, czuje futbol i zna się na nim. Nie ma w tym zwykłego „cielęcego” zachwyty małego kibica. To raczej fascynacja granicząca z miłością do najpopularniejszej dyscypliny świata. Widzę w tych esejach księdza Roberta edukacyjny wymiar i ciekawy sposób ujęcia sylwetek poszczególnych piłkarzy. Dobrze zarysowane są cechy charakteru tych piłkarzy i umiejętnie przedstawiona ich wytrwałość w dążeniu do celów, nie tylko tych na boisku. Autor zajął się bardzo różnymi postaciami polskiego futbolu. Wirtuozami na boisku, ale i ludźmi z krwi i kości, którzy nie zawsze potrafili ułożyć sobie życie już za sportową metą... Bardzo dobrze,

że nie powstał zbiór laurek, tylko rzetelny osąd poszczególnych postaci. Nie jest łatwo ukazać, bez sztampy i powtarzania się, wychowawczą rolę sportu i umiejętność współpracy zespołowej na i poza boiskiem. A to się Autorowi po prostu udało.

Jestem ciekaw kolejnych pomysłów dziennikarsko-literackich związanych z futbolem, jakie zapewne kielkują w głowie byłego rzecznika Archidiecezji Krakowskiej. Mam nadzieję, że będą równie udane jak ten, z którym miałem przyjemność zapoznać się.

Zbigniew Boniek
Prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej ■

„Osoba i Media” – seria wydawnicza Wydawnictwa Petrus

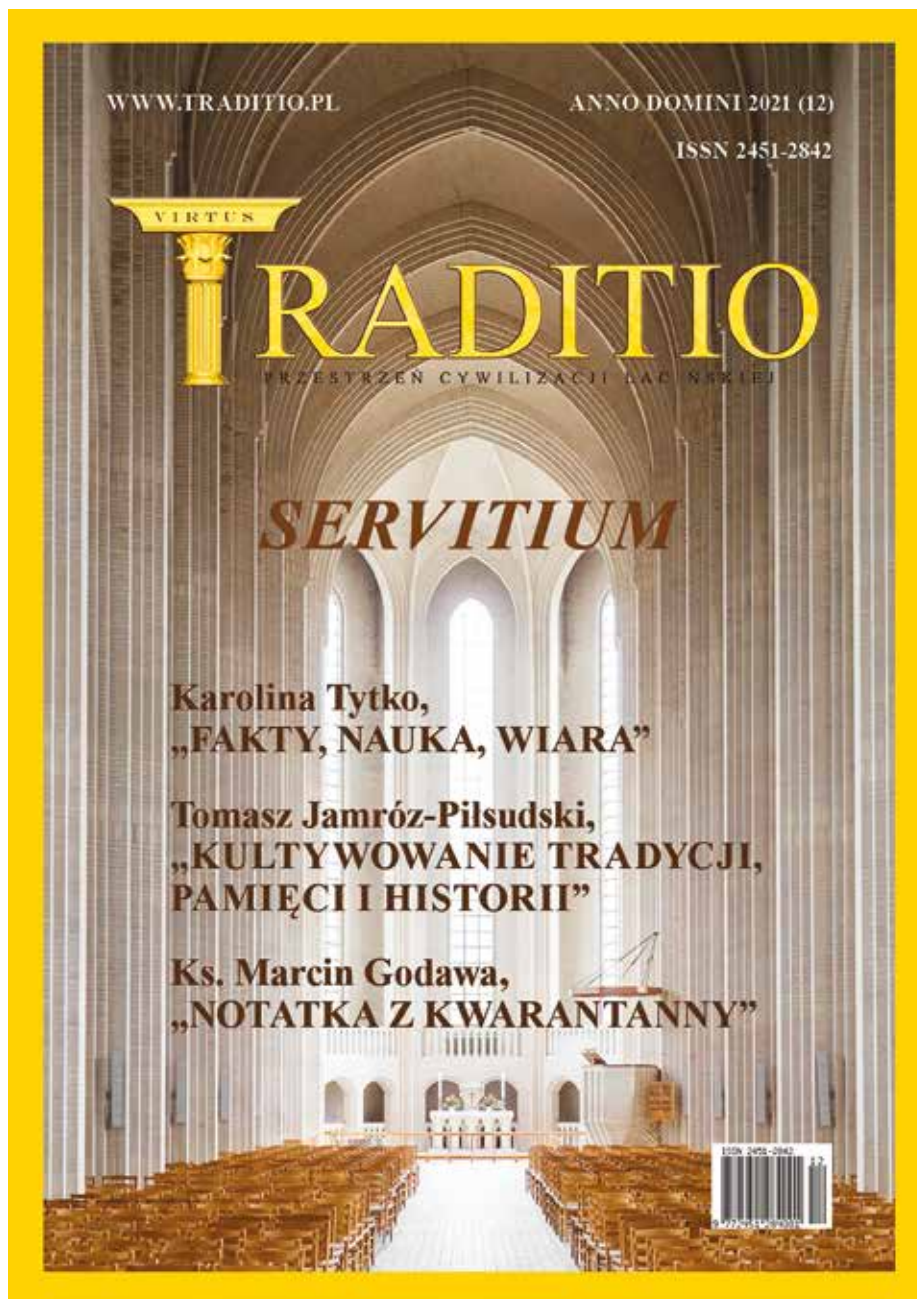
Czytelnicy zainteresowani mediami mają możliwość śledzenia – dostępnej od 2018 r. – serii wydawniczej Wydawnictwa Petrus „Osoba i Media”, która prezentuje wyniki badań i dyskusji naukowych na temat zagadnień dotyczących mediów i komunikacji społecznej z perspektywy personalistycznego paradygmatu badań medialnych.

Najnowszą pozycją w całej serii jest wydana w 2020 r. monografia dr Klaudii Cymanow-Sosin, z-cy dyrektora Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII, zatytułowana *Perswazyjność w komunikacji wizerunkowej i języku*. Zawiera ona bardzo aktualną tematykę związaną z oddziaływaniem perswazyjnym w komunikacji społecznej i w mediach. Autorka z oryginalnym podejściem badawczym i dużym zapleczem metodologicznym pochyla się nad zagadnieniami wykorzystania mechanizmów wywierania wpływu jako skutecznego narzędzia walki wizerunkowej, perswazji światopoglądowej, czy jak to ma miejsce w przypadku mowy nienawiści – perswazji dyskredytującej opartej na wyrafinowanej grze interesów. Książka ta polecana jest nie tylko dla studentów czy wykładowców, ale skierowana jest do nas wszystkich, którzy jesteśmy twórcami i odbiorcami komunikatów perswazyjnych w naszym codziennym życiu. Ma nam pomóc jeszcze bardziej świadomie się komunikować, a także kształtować niezbędne dla współczesnego człowieka kompetencje medialne.

Całość serii, składającą się obecnie z trzech książek, otwierała pozycja ks. dr. hab. Michała Drożdża, prof. UPJPII, dziekana Wydziału Nauk Społecznych UPJPII, zatytułowana *Osoba i media w prawdzie i uczciwości*. Jest ona wynikiem podjętego przed ponad dziesięć laty projektu badawczego. Autor w przeprowadzonych analizach stara się przedstawić czytelnikowi przez pryzmat dwóch wartości – prawdy i uczciwości – personalistyczne fundamenty uzasadniające uniwersalność i normatywność zasad etycznych obowiązujących w przestrzeni mediów. Celem, jak sam zauważa, jest z jednej strony pokazanie prawdy i uczciwości jako podstawowych kryteriów wartościowania działań człowieka w przestrzeni medialnej, a z drugiej strony ukazanie prawdy i uczciwości jako koniecznych narzędzi służących ochronie wartości i godności każdego człowieka. Kolejna książka z serii, także ks. dr. hab. Michała Drożdża, zatytułowana *Odnaleźć się w mediosferze*, została opublikowana w 2019 r. Jej celem jest zmotywowanie czytelnika do poszukiwania orientacji etycznej w mediosferze. Przestrzeń medialna posiada przede wszystkim wymiar kulturowo-etyczny. Jest ona obszarem świadomych i wolnych działań człowieka. Ta jego obecność w sposób konieczny implikuje etyczny charakter mediów. Autor, oddając książkę w ręce czytelników, ma nadzieję, że będzie ona swoistą mapą, która pomoże odnaleźć się w bogatym i szybko rozwijającym się świecie mediów. Wierzy także, że przyczyni się ona, do tworzenia i umacniania bezpieczeństwa etycznego człowieka w świecie współczesnych mediów.

Dzięki takim publikacjom zdecydowanie łatwiej jest się poruszać w tematyce mediów. Z pewnością cała seria „Osoba i Media” nie zakończy się na tych trzech książkach, a do rąk czytelników niebawem trafią kolejne interesujące opracowania. ■

TRADITIO

Słowo od Redakcji

Bieżące wydanie numeru „Traditio. Przestrzeń Cywilizacji Łacińskiej” nawiązuje do fenomenu służby. Podejmowana w nim tematyka oscyluje wokół pojęć: solidarności, powołania, oddania, obowiązku, bezinteresowności.

W życiu zbiorowym odnajdujemy spełnienie siebie samych; przez pilność, systematyczność i rzetelne wypełnianie obowiązku osiągamy upragnione dobro, zwyciężamy, a udoskonalające zwycięstwo czyni nas więcej „dla” innych. „Pamiętajmy, zawsze, gdy zwyciężamy, to po to, by służyć, a nie po to, by nam służyli...” (słowa prymasa Polski Stefana Wyszyńskiego z przemówienia w rezydencji arcybiskupów warszawskich do przedstawicieli NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”, Warszawa, 10.11.1980).

„Służba” w katolickim rozumieniu: służebne (nie służalcze) odniesienie, kojarzone z dojrzałością w człowieczeń-

stwie, świadczy o nienarzuconym, bezinteresownym i bezgranicznym oddaniu sprawie, idei, osobie – ma moc Boską. Personalizacja świata: troska o drugiego i o wspólnotę zgodnie z zasadami ewangelicznej miłości – udzielanie mądrego wsparcia, dobrej rady, adekwatnego pocieszenia – zawsze w wolności budowanej na Prawdzie – Chrystusie – możliwe są tylko w kulturze wyższego, duchowego typu.

Życzę twórczego przeżywania czasu w spotkaniu z lekturą i jej Autorami!

Dorota Kumorek
Redaktor Naczelna

„Traditio. Przestrzeń Cywilizacji Łacińskiej”
Doktorantka NoR, WNS, UPJPII w Krakowie ■

recenzje

Milena Kindziuk, *Emilia i Karol Wojtyłowie. Rodzice św. Jana Pawła II*, Kraków 2020
Biografia rzucająca nowe światło na życie Wojtyłów

Kościół oficjalnie rozpoczął proces beatyfikacyjny rodziców św. Jana Pawła II. Z tej okazji ukazała się książka Mileny Kindziuk *Emilia i Karol Wojtyłowie. Rodzice św. Jana Pawła II*. Jest to pierwsza biografia rodziców papieża.

Jan Paweł II nie byłby tym samym człowiekiem, gdyby nie dom, z którego pochodził. To duchowa postawa rodziców uformowała przyszłego świętego papieża. Jaki więc był dom św. Jana Pawła II? Kim byli jego rodzice? Jak żyli i dlaczego Kościół rozpoczął ich proces beatyfikacyjny? Na te pytania odpowiada Milena Kindziuk, autorka biografii rodziców papieża pt. *Emilia i Karol Wojtyłowie. Rodzice św. Jana Pawła II*. To niezwykła książka, która ukazuje się przy okazji 100. rocznicy urodzin papieża-Polaka.

Jan Paweł II często wspominał swój rodzinny dom. Nieraz opowiadał o swoim ojcu, najlepszym przyjacielu i wielkim nauczycielu wiary – pamiętał go, gdy w najtrudniejszych i najboleśniejszych momentach życia klęczał nocą na kolanach i gorliwie modlił się do Pana Boga. Milena Kindziuk zebrała wzruszające historie i wspomnienia związane z Karolem Wojtyłą seniorem, jego miłością do dzieci i walką o rodzinę. Jednym z najtrudniejszych doświadczeń, z jakim przyszło mu się zmierzyć, była śmierć jego małżonki, Emilii. Po tym tragicznym wydarzeniu ojciec Jana Pawła II zabrał jego oraz brata Edmunda na szczególną pielgrzymkę, w trakcie której wskazał im *nową* matkę.

„Zorganizował im pielgrzymkę do sanktuarium maryjnego w Kalwarii Zebrzydowskiej. Kiedy Lolkowi i Edmundowi zabrakło rodzonej matki, wskazał im inną Matkę – Maryję, aby powierzyli Jej swe cierpienie, modląc się i uczestnicząc w drodze krzyżowej na słynnych drózkach kalwaryjskich. W ten sposób ukierunkował ich myślenie” – czytamy w książce *Emilia i Karol Wojtyłowie*.

100-lecie wielkiego papieża!

Milena Kindziuk we wciągającej biografii rodziców Jana Pawła II dotarła do wielu nieznanych wcześniej historii. Opierała się na wspomnieniach świadków ich życia i dokumentach, do których nie dotarli nawet wybitni biografowie papieża-Polaka. Jednym z bardziej wyjątkowych fragmentów książki jest opis wydarzeń związanych z porodem małego Karola. Za sprawą relacji z tamtych lat odkrywamy wielką odwagę, a wręcz heroizm matki papieża. Autorka książki dotarła m.in. do relacji ks. Jakuba Gila z Wadowic. „Kiedy w 1998 roku chodziłem po kolędzie, osiemdziesięciosześcioletnia wtedy mieszkanka Wadowic opowiadała mi, że pani Wojtyłowa była pełna obaw, gdy okazało się, że jej ciąża jest zagrożona i gdy lekarz zaproponował jej, by przerwała życie swojego poczętego dziecka. Ta pani podkreślała również, że to głęboka wiara nie pozwoliła Emilii podjąć decyzji o aborcji” – opowiada ks. Jakub z przejęciem.

Ks. prof. Jacek Urban, *Św. Jan Paweł II jako biskup krakowski*, Kraków 2020

Nakładem Wydawnictwa UPJPII ukazała się kolejna pozycja w serii „Historia, Hereditas, Ecclesia” – książka ks. prof. Jacka Urbana pt. *Św. Jan Paweł II jako biskup krakowski*. Publikacja jest jedną z form uczczenia jubileuszu 100-lecia urodzin patrona naszego Uniwersytetu. Podejmuje kilkanaście wątków aktywności kard. Karola Wojtyły w Archidiecezji Krakowskiej w latach 1958–1978. Rozdział zatytułowany *Spadek po Jadwidze* został poświęcony przemówieniu ks. kard. K. Wojtyły do Rady Papieskiego Wydziału Teologicznego w Krakowie ogłoszonemu 10 grudnia 1973 r. i jego konsekwencjom, które doprowadziły do współczesnej formy naszego Uniwersytetu.

Ks. prof. dr hab. Jacek Urban jest dziekanem Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, dyrektorem Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie i dziekanem Kapituły Katedralnej na Wawelu.

